

# Darbiečiai pasi- ruošia trauktis

## Meksika nutraukė ryšius su Anglija

### 210 profesorų indursuoja La- Follette-Wheelerio tikietą

#### Anglų darbiečių valdžia ruošias trauktis

Kabinetas nutarė rezignuoti ne-  
laukiant naujojo parlamento  
susirinkimo

LONDONAS, spalio 31. —  
Darbiečių kabinetas, su minis-  
teriu pirmininku MacDonaldu  
prieky, šiandien laikė posėdį ir  
sakoma, nutaręs pasitraukti dar  
keletą dienų valdžiai ir paskui,  
prieš naujojo parlamento susi-  
rinkimą, rezignuoti.

Kabinetas veikiausia rezig-  
nuos ateinančią savaitę. Seka-  
mas, ir turėtų būti paskutinis dar-  
biečių posėdis, įvyks antradienį.

Kabinetas paskyria specialę  
komisiją ištirti tikrumą Zinov-  
jevo laiško. Premjeras Mac-  
Donaldas dar anksčiau buvo  
pareiškęs, kad jis iškovosias  
iki pat dugno incidentą su tuo  
tariamais rusų bolševikų lyderio  
laišku ir sekusiais po to pro-  
testais britų prieš rusus ir ru-  
sų prieš britus.

#### Meksika uždare visus sa- vo konsulatų Anglijoje

LONDONAS, spalio 31. —  
Šiandien visi Meksikos konsu-  
latai ir jų skyriai Didžiojoje  
Britanijoje tapo uždaryti. Tuo  
budu tapo nutrauktas vienini-  
s diplomatinis ryšys, rėšęs  
Britų ir Meksikos valdžias.

Meksika padarė tautai del to,  
kad Didžioji Britanija iki šiol  
vis atsisakė atsteigti oficialius  
santykius su Meksika.

#### 210 profesorų remia La- Follette'o tikietą

Ragina visas progresyviasias ja-  
gas jungtis daiktan prieš se-  
nasias partijas.

WASHINGTON, D. C., spalio  
31. — Progresyviųjų centro ko-  
mitetas paskelbė laišką, kuriuo  
daugiau kaip du šimtai aukštųjų  
mokyklų profesorų pareiškia  
savo pritarimą išrinkimui sena-  
toriaus La Follette'o ir sen.  
Wheeler'io.

Laišką pasirašė šešiasdešimt  
trys ekonomijos ir sociologijos  
profesorai ir 150 istorijos, re-  
ligijos, teisių, antropologijos,  
kalbų, literatūros, psichologijos  
ir agrikultūros profesorų.

Savo pareiškime profesorai  
sako:

"Priešingai laikas tokiam su-  
sigrūpavimui Amerikos politi-  
kų, kad mūsų partijos stotų už  
pamatinis klausimus... Kadan-

gi dominuoja abiejose senose  
partijose [republikonų ir demo-  
kratų] elementai atstovauja  
konservatizmą, tai progresyvie-  
ji, nors detaliuose jie savo nuo-  
monėmis skirtingi, turi jungtis  
daiktan. Remdami La Follet-  
te'o tikietą mes daug padėsime  
naujai partijai susikurti ir po-  
litinėms jėgoms tinkamai susi-  
grupuoti.

#### Ispanijos vadai protestuo- ja prieš diktatūrą

Suruosė protesto mitingą, bet  
visi lyderiai tapo suimti ir  
sukisti kalėjiman

MADRIDAS, Ispanija, spalio  
31. — Žymiausi Ispanijos po-  
litinio, visuomeninio ir kultu-  
rinio pasaulio lyderiai susi-  
jungę galingam protestui prieš  
Primo de Riveros diktatūrą,  
kuri žemina Ispaniją viso ci-  
vilizuoto pasaulio akys.

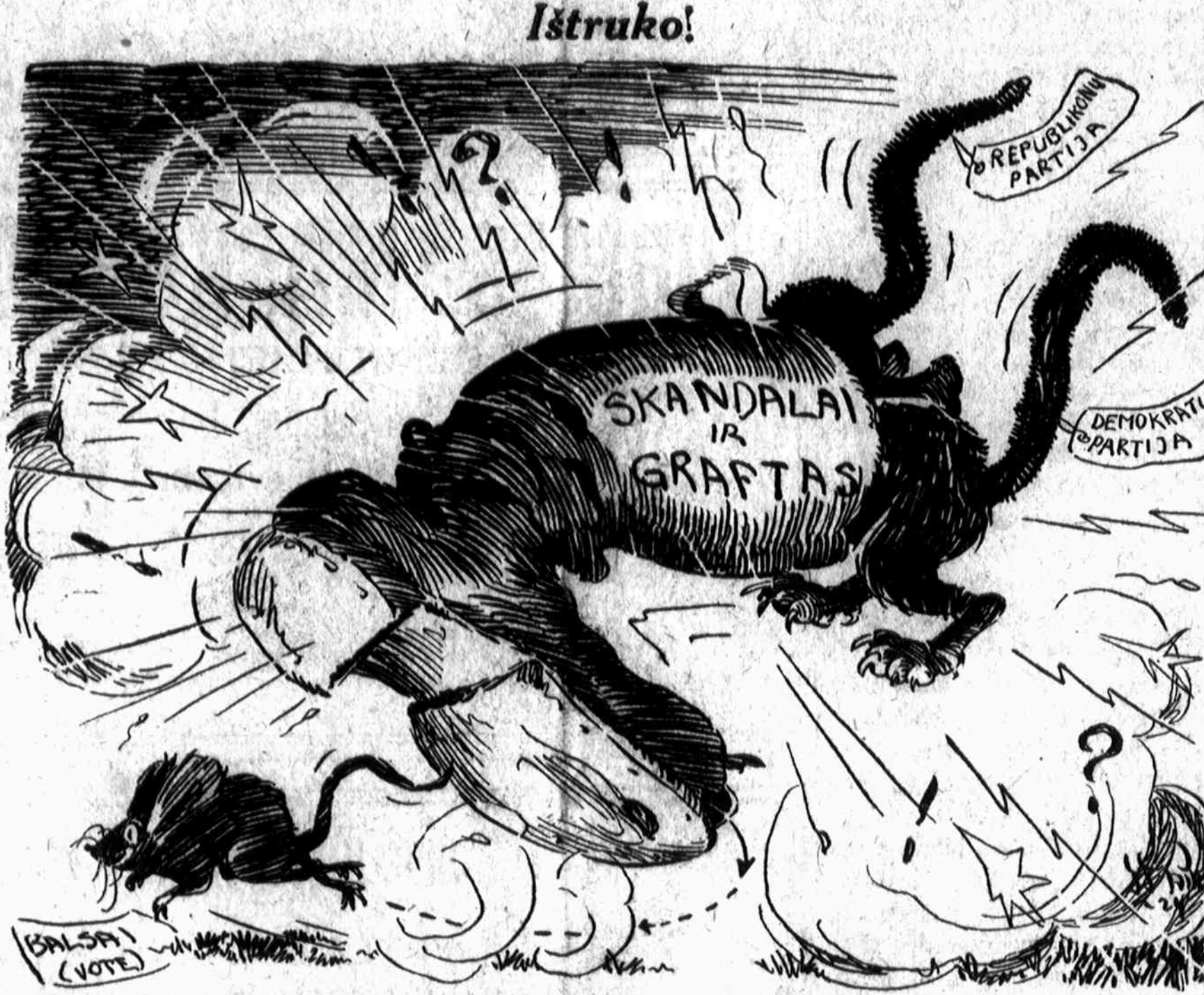
Tam tikras komitetas, kurin-  
teina buvęs Morokko gubernato-  
rius gen. Berenguer, buvęs  
karo ministeris Alcala Zamora,  
gen. Sabaria ir kiti politi-  
niai vadai, buvo suaukęs mitin-  
gą Palace viešbuty, Madri-  
de. Mitinge buvo perskaityti  
laiškai, atsiųsti ištremty Ispa-  
nijos darbuotojų ir vadų —  
Blasco Ibanez'o, buvusio prem-  
jero Romanes'o, buvusio už-  
sienio ministerio Albos, Mi-  
guelo de Unamuno etc. — jie  
visi pareiškia, kad diktatūra  
turi būti nuversta.

Nors cenzura buvo užgynus  
laikraščiams skelbti mitingą,  
vis viena salė buvo kimštai  
prisikimšus. Kalbėtojai smar-  
kiai atakavo diktatoriaus de Ri-  
veros tyroniją. Staigu salėn  
įsiveržė policija ir ėmė areš-  
tuoti kiekvieną, kurį tik pa-  
griebdama. Nors generolas Be-  
renguer protestavo, kaipo aukš-  
čiausias Ispanijos armijos ka-  
rininkas, tačiau policija ne-  
žiūrėjo.

Išskiriant gen. Berengą, bu-  
vo areštuoti visi žymesnieji  
susirinkimo dalyviai — poli-  
tikai, generolai, rašytojai, pro-  
fesorai — visi tapo sukisti ka-  
lėjiman.

#### Neramumai Portugalijoje

LISABONAS, Portugalija,  
spalio 31. — Kadangi darbi-  
ninkams tapo nuskelta alga  
20%, dideliame pramonės cen-  
tre Guimaraense, šiaurinėje Por-  
tugalijos daly, kilo neramumai  
ir riaušės. Darbininkai paskel-  
bė streiką. Mesta dvi bombos  
ir vieno fabriko savininko namai  
buvo išdraskyti. Vyriausybė  
paskelbė karo padėtį. Ke-  
liolika žmonių areštuota.



#### Naujas Meksikos prezi- dentas Washington

Be valstybės atstovų pasitiko jį  
specialis Amerikos Darbo Fe-  
deracijos komitetas.

WASHINGTON, D. C., spalio  
31. — Grįžęs iš Europos nauja-  
sis Meksikos prezidentas Plu-  
taro Calles šiandien iš New Yorko  
atvyko į Washingtoną. Jį iš-  
kilmingai pasitiko valstybės de-  
partamento atstovai ir Meksikos  
ambasadorius, taip pat specialiai  
paskirtas Amerikos Darbo Feder-  
racijos komitetas. Ši vakarą  
ruošiamas jam Baltajame Name  
priėmimo pokylis.

#### Cekoslovakija patvirtino T. Sąjungos protokolą

Hymans tikis, kad neilgai tru-  
kus jį ratifikuos ir kitos val-  
stybės

BRUSELIS, Belgija, spalio  
31. — Tautų sąjungos tarybos  
susirinkime pirmininkas Paul  
Hymans pranešė, kad Českoslo-  
vakija pirmutinę oficialiai ra-  
tifikavo tautų sąjungos prin-  
tą Ženevoj arbitracijos ir sa-  
gumo protokolą.

Pirmininkas Hymans parei-  
škė viltis, kad Českoslovakams  
padarius pradžia, ne ilgai tru-  
kus protokolą busių ratifi-  
kuotas ir kitų valstybių, o tai  
busių žingsnis prie projek-  
tuojamos nusiginklavimo kon-  
ferencijos.

#### SUEME DEIMANTŲ PLEŠIKĄ — KUNIGO VAIKĄ

LOS ANGELES, Calif., spa-  
lio 31. — Kunigo sunus, Al-  
bertas Grass, 22 metų, suim-  
tas dėl bandymo apvogti dei-  
mantų pirklio įstaigą, prisipa-  
žino, kad praeitą pavasarį jis  
vadovavęs plėšikų bandai, ku-  
ri dienos metu padarė puoli-  
mą deimantų sankrovos Wor-  
cestery, Mass., iš kurios jie  
tuomet išsinešė \$10,000 vertės  
deimantų.

#### SNIEGAS KANSASE

DODGE CITY, Kan., spalio  
31. — Vakarinėje Kansaso val-  
stijos daly vakar pasirodė pir-  
mas sniegas. Snigo apie pusva-  
lاند, tačiau sniegas veikiai nu-  
tirpo.

#### Del gaisro 4,000 žmonių liko be pastogės

TOKIO, Japonija, spalio 31.  
— Gaisras sunaikino apie 600  
medinių triobėlių — beveik visą  
koloniją, įsteigtą nukentėjusi-  
siems del praeitų metų rugsėjo  
1 dieną įvykusio baisaus žemės  
drebulio. Du žmonės žuvo  
gaisre ir apie trisdešimt sužeis-  
ta. 4000 žmonių liko be pasto-  
gės.

#### HONDURASO MAISTININKŲ VADAS NEPABĖGĖS.

WASHINGTON, D. C., spalio  
31. — Jungtinių Valstijų minis-  
teris San Salvadore praneša val-  
stybės departamentui, kad pra-  
nešimai, buk Honduraso maisti-  
ninkų vadas gen. Ferrera pabė-  
gęs į San Salvadorą, esą netei-  
singi. Ferrera esąs netoli Gua-  
temalos sienos.

#### ORAS

Chicago ir apilinkė. — Šian-  
dien gražu; maža atmainos tem-  
peratūroje; vidutinis vakarų  
vėjas.

Vakar — temperatūra viduti-  
nai siekė 56° F.  
Šiandien saulė teka 6:20, lei-  
džia 4:47 val.

#### PINIGŲ KURSAS

Vakar, spalio 31 d. užsienio pi-  
nigų ne mažiau kaip už \$25,000 do-  
lerių banką buvo skaitoma Amerikos  
pinigais šitaip:  
Anglijos, 1 sv. sterlingų ..... \$4.52  
Belgijos, 100 frankų ..... \$4.30  
Danijos, 100 kronų ..... \$17.30  
Italijos, 100 lirų ..... \$4.34  
Francijos, 100 frankų ..... \$5.22  
Norvegijos, 100 kronų ..... \$14.33  
Olandijos, 100 markių ..... \$39.40  
Suomijos, 100 markių ..... \$2.52  
Svedijos, 100 kronų ..... \$26.63  
Šveicarijos, 100 frankų ..... \$19.24

#### Lietuvos Pinigų Kursas

Siunčiant pinigus Lietuvon per  
Naujienas Lietuvos litų kursas skai-  
tant Amerikos doleriais yra skaito-  
mas šitaip:  
50 litų ..... \$5.50  
100 litų ..... 10.50  
200 litų ..... 20.75  
300 litų ..... 31.00  
400 litų ..... 41.25  
500 litų ..... 51.50  
600 litų ..... 61.75  
700 litų ..... 72.00  
800 litų ..... 82.25  
900 litų ..... 92.50  
1000 litų ..... 102.75  
Prie šios sumos reikia pridėti 25  
centai pošto išlaidų už košną siuntinį.  
Norint pasiusiti telegramą — dar 50  
centų daugiau.

#### Miesto majoras pataikau- ja Ku Klux klaniečiams

Nežiurėdamas gubernatoriaus  
drausmės leido klaniečiams  
ruošti demonstracijas

COLUMBUS, Ohio, spalio 31.  
— Nežiurint gubernatoriaus  
Donahy drausmės, Niles mies-  
to majoras Kistleris davė leidi-  
mą Ku Klux klaniečiams laiky-  
ti mieste manifestacijas šeša-  
dienį, lapkričio 1. Kai panašias  
manifestacijas norėjo laikyti  
priešinga Ku Klux klaniečiams  
organizacija, vadinama Knights  
of the Flaming Circle, majoras  
Kistleris jai leidimo nedavė. To-  
del dabar bijoma, kad suruosus  
manifestaciją klaniečiams, gali  
kilti riaušių. Gubernatorius  
pranešė majorui Kistlerui, kad  
jei kiltų neramumai, majoras  
busių patrauktas atsakomybėn.

Reikalauja majorą atšaukti lei-  
dimą Ku Kluxams.

NILES, Ohio, spalio 31. —  
Vakar vakarą vietos Prekybos  
Rumų suauktame masiniame  
mitinge buvo priimta rezoliuci-  
ja, reikalaujanti, kad, išvengti  
galimoms kilti riaušėms, miesto  
majoras Kistleris atšauktų du-  
otą Ku kluxams leidimą daryti  
rytoj iškilmingas savo manifes-  
tacijas.

#### DU GARLAIVIU SUSIMUSĖ: VIENAS PASKENDO

SAULT STE MARIE, Mich.,  
spalio 30. — Netoli Harbor  
Beach susimusė du Canada  
Steamship linijos laivai, Gle-  
norchy ir Leonard Miller. Gle-  
norchy buvo taip sužeistas,  
kad neužilgo paskendo. Laivo  
igula išgelbėta.

#### ILLINOIS UNIVERSITETO STUDENTO ISLAIDOS METAMS — \$750

CHAMPAIGN, Ill., spalio 31.  
— Padaryti tirinėjimai parodo,  
kad Illinois Universiteto stu-  
dentai, aplamai imant, mokyk-  
lai ir gyvenimui, įskaitant ge-  
ležinkelio išlaidas, išleidžia  
per metus 750 dolerių.

#### VULKANO ISSIVERZIMAS NIKARAGUOJ

MANAGUA, Nikaragua, spa-  
lio 31. — Vulkanas Madera  
ėmė smarkiai veikti, mesda-  
mas lavą ir akmenis. Apilcin-  
kės gyventojai bėga į tolimes-  
nes vietas.

#### Nustatė mokesnio norma gydytojams

(žmonės geriau tegu vengia ma-  
lonumo sirgti "apendicitu",  
nes už tai jiems gali tekti pa-  
simokėti \$5,000)

WASHINGTON, D. C., spalio  
31. — Columbijos Distrikto Dak-  
tarų Draugija nustatė, kiek dak-  
taras turi imti iš pacientų už sa-  
vo patarnavimą. Minimum mo-  
kesnis nustatytas nuo \$2 už  
daktarišką patarnavimą savo ofise  
arba telefonu, iki \$300 už svar-  
besnes operacijas. Maksimum  
gi už tolygų patarnavimą, nuo  
\$10 iki \$5000. Pavyzdžiui, už i-  
šėpijimą nuo rauplių daktaras  
gali imti mažiausiai \$2 ir dau-  
giausiai \$25. Atlankymas pa-  
ciento namuose — nuo \$3 iki  
\$25, o už išpiovimą "apendisko"  
— nuo \$100 iki \$5,000.

#### 15 METŲ VAIKAS PASMERK- TA VISAM AMŽIUI KA- TORGOS KALĖJIMO.

ELLSWORTH, Maine, spalio  
31. — Teismas pasmerkė visam  
amžiui sunkių darbų kalėjimo  
Rolandą MacDonaldą, 15 metų  
vaiką. Praeitą pavasarį jis nu-  
žudė savo mokytoją, p-lę Louise  
Gerrish.

#### AUTOMOBILIŲ KOMPANIJOS PELNAS — ARTI 5 MILI- JONŲ DOL. PER METUS

DETROIT, Mich., spalio 30.  
— Packard automobilų kom-  
panija per praėjusius metus, pa-  
sibaigusius rugpiučio 30, turė-  
jo gryno pelno 4,805,175 do-  
lerius.

AUSTIN, Tex., spalio 31. —  
San Marcos kalėjime pasikorė  
Anna Hauptrieferienė, kaltina-  
ma del nužudymo savo vyro ir  
keturių jo vaikų iš pirmos pa-  
čios.

#### Meksikon atvyko sovietų Rusų ministeris

Vera Cruzu revoliucinių są-  
junga palydėjo jį su raudono-  
mis vėliavomis.

VERA CRUZ, Meksika, spalio  
31. — Vokiečių garlaiviu Rio  
Panuco atvyko čia naujasis so-  
vietų Rusijos ministeris Meksi-  
kai, Stanislov'as Pestkovsky, ir  
tuojau iškelavo į Meksikos Mie-  
stą. Vera Cruzu revoliucinių są-  
jungos nariai raudonomis vė-  
liavomis palydėjo jį stotin.

Pestkovsky pareiškė, kad tarp  
Meksikos ir Rusijos žmonių esąs  
idėjų ir siekimos giminingumas.

#### Graikų-Turkų kivrčai išlyginti

BRUSELIS, Belgija, spalio  
31. — Kivrčai tarp Turkų ir  
Graikų del apsikeltimo gyven-  
tojų buvo šiandien tautų sąjun-  
gos tarybos išlyginti priėmimų  
Japonų atstovo Išii pateikto  
raporto. Raportas kviečia mi-  
riąją komisiją, kuri kontro-  
liuoja tų dviejų kraštų gyven-  
tojų pasikeitimą, tuojau susi-  
rinkti ir išspręsti visus klaus-  
mus, kilusius del pastaruoju  
laiku įvykusių areštų graikų  
Konstantinopoly.

#### AUDROJ PASKENDO 8 DEG- TINES KONTRABANDOS LAIVELIAI

NEW ORLEANS, La., spalio  
30. — Times Picaune žinio-  
mis, laike siuntusios andais  
smarkios audros jūrose, ties  
Bretono salomis, paskendę as-  
tuoni nedideli degtinės kontra-  
bandininkų laiveliai su 3000  
"keisu" uždraustųjų gėrymų.  
Laivelių iguloms, tačiau pa-  
vykė išsigelbėti.

## Visa Lietuva Susiinteresavus

Naujienų prieteliai iš įvairių dalių Suvie-  
nytų Valstijų praneša mums, jog visa Lietuva  
yra susiinteresavusi Naujienų telegrafinėms  
pinigų perlaidoms.

Lietuvos kaimiečiai ir miestelėnai rašo savo  
giminėms Amerikoje, kad jiems būtų siunčiami  
pinigai telegrafu, nes jie gauna greitai ir be jo-  
kio klapato iš artimiausio jiems pašto.

Naujienų telegrafinės perlaidos yra grei-  
čiausias pinigų pasiuntimo būdas: į 4 iki 10 die-  
nų pinigai išmokami adresantams po išsiuntimo  
iš Chicago. O pinigai telegrafu yra išsiunčiami  
iš Naujienų beveik kasdieną. Naujienų telegra-  
mos kainuoja tik

## 50 CENTŲ

Slysdami iš kitų miestų reikalaukit mūsų  
Telegrafinių aplikacijų; vietiniai, kam nepato-  
gu pasiekti mūsų ofiso, kreipkitės į sekamus  
mūsų skyrius:

AUSROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.  
TUPIKAIČIO APTIEKA, 233 E. 115 St.  
BENOŠIAUS APTIEKA, 1616 W. 47 St.

## NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.



## Programas 1as Koncertas Mitingas

Nedėlio, Lapkričio 2, 1924  
Lygiai 2:30 val. po pietų

**ASHLAND AUDITORIUM**  
Ashland ir Van Buren

Gerb. HENRIK SHIPSTEAD

Buvęs Darbininkų Senatorius iš Minnesota kalbės  
"Darbininkai Politikoje"

VIRGILIO LAZZARI, žinomas Basso iš Chicago Civic Opera Co., dainuos ir bus SYMPHONY ORKESTRA po direkcija ALEXANDER ZUKOVSKY.

Dr-stė Atgimties Lietuvių Tautos Vyrų ir Moterų  
Stato scenoje puikų

## TEATRA

"ISKILMINGOS VESTUVES" ir komedija "ČIGONŲ VAKARIENE".  
Nedėlio, Lapkričio 2, 1924  
Meldžio Svet., 2244 W. 23rd Pl.

Lošimas prasidės lygiai 7 val. vak., durys atsidarys 5:30 val. vak.

Perstatymą vaidina Simano Daukanto Ratelis. Po perstatymo bus aukšta prie Grada orkestrės.  
Kviečia DR-STĖ ATGIMTIES LIETUVIŲ TAUTOS.

### ISKILMINGAS BALIUS

Surengtas

Dr-stės Susivienijimo Brolių Lietuvių

Nedėlio, Lapkričio-Nov. 2 d., 1924 m.

Dievo Apveizdos Parapijos Svetainėje

18-tos ir Union gatvių

Pradžią 6:30 val. vakare.

Ižanga 35c, ypatai.

## "Algis ir Giedrutė"

Pirmą kartą lietuvių scenoje

Penkių aktų virduramžių tragedija iš lietuvių krikščionių Dienų  
— iš pradžių 13-to šimtmečio.  
Stato scenoje

Liet. D. K. Keistuolio Klubo Dramos Skyrius

Nedėlio, Lapkričio-Nov. 2 d., 1924 m.

SCHOOL HALL SVETAINĖJ,

Prie 18-tos ir Honore gatvių.

Durys atsidarys 5:30 val. vak. Lošimas prasidės lygiai 6:30 val. vak.  
Visas pelnas nuo šio vakaro eis pastatymui Lietuvių Auditorium svetainės.

Ižanga 50c, 75c ir \$1.00.

Sis veiklas yra labai gražus, pilnas meilės ir atsidavimo.

### PRAKALBOS

## Civilizacija Pasmekta

Bet milijonai dabar gyvenančių nebemirs

Po ilgo ir nuolatinio pasistengimo pagerinti dalykų stovį, žmonių civilizacija susilaukė visišką pažangą. Tapo pasėta daug saumylumo, dabar atėjo bausis pražūtingų vaisy rinkimas.

KARAS visai subankrutijo Europą ir pagadino Amerikos dorą; vistiek užsikarščiavusios tautos smarkiai rengiasi prie kito dar didesnio karo.

ISTVOKIMAS ir valdininkų betvarkingumas aiškiai pasirodė visose tautose.

PAVOJUS gresia visur ir visos tautos su miršimu bėga prie didžiausių perversmų, kokių dar niekad pasaulyje nebuvo.

TAMSAUSIA žmonijai valanda įves pasaulyje laimę. Dievo karalių, kuri dabar prisitartinio, yra vienatinė žmonijos viltis.

TAMSTA esi maloniai kviečiamas pasiklausyti prakalbos, kurią sakys garsus Biblijos žinovas.

S. BENECKAS

MILDOS SVETAINĖJE

3142 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Nedėlio, Lapkričio-Nov. 2, 1924

Pradžią 2:00 val. pi piet.

Ižanga Veltui.

Kolektų Nebus.

TARPTAUTINIS BIBLIJOS STUDENTŲ SUSIVIENIJIMAS.

## ELEKTRA

Visose ir palyginti surūdusiose ir senose ir naujose namuose, laisvų distriktų, Cash arba ant šimto kilometrų.

Pasirūpink Lietuvių Elektrų Korporacija Amerikoje

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO. Inc.

A. BARTKUS, Pres.

1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

## Kas Dedasi Lietuvoj

OPERA "CARMEN" KAUNE

Sestadienį, spalio 11 d. miesto teatre buvo statoma dar viena syki garsi opera "Carmen". Dalyvavo žymiausi dainininkai: Kipras Petrauskas, Sodeika, Galaunienė, Grigaitienė ir kiti. Orkestra irgi buvo gana tinkama ir gerai vedama. Publika likosi pilniausiai užgandinta. Matyti, ir girdėti tokią operą kauniečiams yra neapsakomas užsiganėdinimas.

"Carmen" priklauso prie aukščiausių žmogaus genijaus kūrinii. Muzika, kuri sudarė kiekvienos operos esmę, "Carmen" yra linksma, daili ir iškilminga. Jos turinys, paimtas iš P. Merimė veikalo tuo pačiu vardu, bet tik truputį perdirbtas. Ten vaizduojamas Ispanijos čigonų, kontrabandininkų ir kareivių gyvenimas. Suprantama tas gyvenimas yra linksmas, laisvas, be rūpesnio. Sis viskas atvaizduota jaunos, gražios čigonės Carmen asmeny. Ji paviliojo sargybos karininką, pritraukė jį prie kontrabandininkų būrio, vienok vėl, rodos, greit pamiršta ir pabaigoj žūsta pati.

Žinoma, sunku žodžiais atpaakoti tuos įspūdžius, kuriuos matai scenoj. Musų operos dainininkai, pasirodžiusieji "Carmen", atliko viską kuogeriausiai ir reikia tiesiog džiaugties, kad mažasai Kaunas turi tokius didelius dainininkus.—Juoz. El.

## ISPARDAVIMAS



Player Pianos, naujas, gražus riešuto medžio, 50 rulių ir benčių \$295

Seaborg Electric Player Pianos už \$195

Pianos rankinis, geras gražiai groja \$38

Victor Phonografas už \$22

Columbia Phonografas vertes \$125, už \$68

Columbia biskj vartotas \$38

Jos. F. Budrik

3343 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. VAITUSH, O. D.  
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS



Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervotumo, skaudama akių karšči, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirenka teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Akiniai nuo \$4.00 ir augčiau. Val: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p. 1545 West 47th St. Phone Boulevard 7539

DR. SERNER, O. D.  
Lietuvis Specialistas



Turėk svarias, sveikas akis

Jeigu kenti galvos skaudėjimą, jei turi akių uždegimą, jeigu akys nuvarę, silpnos, skaudžios arba asaroja, tuojau ateik pasitarti.

Akiniai \$5 ir augčiau

Valandos nuo 1 iki 9 vakare.

Nedėliomis nuo 10 iki 12

3333 So. Halsted St.

## PUIKUS ROŽINIS BALIUS

RENGIA DRAUGYSTĘ BIRUTES KALNO

Nedėlio, Lapkričio-Nov. 2, 1924 m.

Mildos Svetainėje, 3141 So. Halsted St.

Pradžią 7 val. vakare.

Ižanga 50c.

Kviečiame visus lietuvių ir lietuvių šeimų į šį linksmą Rožinį Balių, rozes bus duodamos uždyk, taipgi bus priimami nauji nariai uždyk įstojimas.

KOMITETAS.

## PIRMAS MASKARADU BALIUS

RENGIA LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGYSTĘ

Subatoj, 1-mą Lapkričio (November),

Mildos svetainėj, 3144 So. Halsted St.



Pradžią 7 val. vak.

Ižanga 50c, ypatai.

Lietuvos Dukterų Draugystė visados savo duosnumu atsižymi, tie, kurie įankė viršminėtos draugystės maskų balius, buvo užgandinti.

Bet šį sykį Rengimo Komiteta dėjo visas galimas pastangas, kad surinkus daugiau dovanų. Na, bet ir surinko. Didžiausia grupė gaus pinigais \$20.00, o mažesnę grupę ir pavieniai gaus kiekvienas dovanas, nes mes jų turim įvairių, gražių ir brangių dovanų.

Todel, dideli, seni, jauni, be skirtumo, valio ant maskinio balius.

Sirdingai kviečia KOMITETAS.

## DIDELIS TEATRAS IR KONCERTAS

Bus suleista

"BYLA DEL LINŲ MARKOS"

RENGIA CICEROS DRAUGIJŲ SARYŠIS

Nedėlio, Lapkričio-Nov. 2 d., 1924 m.

LIETUVIŲ LIUSYBĖS SVET.,

14th ir 49th Ct., Cicero, Ill.

Pradžią 7 val. vak.

Tikėtai iš kalno 65c. prie durų 75c.

Muzika K. Jurijono

Šiame koncerte dalyvauja A. P. Kvedaras, P. Dauderis, B. Rašinskienė, vyrų kvartetas ir L. K. Choras. Kviečia visus KOMITETAS.

## STOKIME VISI Į DARBĄ

Dabar yra proga, kur kiekvienas asmuo gali prisidėti prie pagerinimo šios šalies gyvenimo sąlygų išrenkant tokią valdžią, kuri rūpintųsi gerove daugumos žmonių, darbo žmonių ir viso krašto. Stokime į darbą tuojau! Aukokime savo dalį — dolerį ir už tą auką įsigykime emblemą Laisvosios Dvasios sau ir savo šeimynos nariams, ir raginkime prie to kitus! Jūsų parama yra reikalinga tuojuo!



Štai kaip atrodo oficialė bronzos emblema Laisvės atgijimo 1924 m.

Dvasia 1776 m. Atgijo -- Eikime Paskui Ją!

Siųskit šį kuponą Naujienoms šlandie

Už kiekvieną paaukotą dolerį bus pasiųsta oficialė bronzos emblema.

No.....

NAUJIENOS,  
1739 So. Halsted St.,  
Chicago, Ill.

Cia įdedu ..... dolerių, malonėkit prisiųsti man ..... oficialės Bronzos Emblemas apmokėdami visus kaštus.

Vardas .....

Adresas .....

Garsinkities "NAUJIENOSE"

Phone Prospect 8167

Batteries pataisom.

52nd & Western Auto  
& Radio Supplies  
S. KANAPACKIS & SONS.

5158 So. Western Ave.,

TAISOM AUTOMOBILIUS  
ALIJA IR GASOLINA

Parduodam gerus Tires pigiai.  
Laikom taipgi visokius reikalingus daiktus del automobilių.

Nepamirškite lietuvių atsilankyti.  
Mes patarnausim kuogeriausiai.

CHICAGO, ILL.

NORĖDAMI

PIRKTI, PARDUOTI AR MAI-  
NYTI VISADOS KREIPKITES  
PAS MUS. TAS JUMS BUS  
ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO.



809 W. 35th St., Chicago  
Tel. Be levard 0611 ir 0774

PADAROM PIRKIMO IR PAR-  
DAVIMO RAŠTUS.

Pasekmingai siunčiam pinigų ir  
Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS  
ADVOKATAS

Miesto ofisai

127 N. Dearborn St., Room 1111-12

Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6

Gyvenimo vieta:

3323 So. Halsted St.

Tel. Boulevard 1310

Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiek-  
viens vakarą, išskyrus ketvergą.

Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

K. JURGELIONIS  
ADVOKATAS

127 N. Dearborn St., Room 1117

Tel. State 7521

Vakaraš ir nedėlios rytą:

3335 So. Halsted St.

Telef. Yards 0141 ir Yards 6894

Panedėlio vakare:

4601 So. Marshall Ave.

Bylos visuose teismuose. — Ab-  
straktai. — Ingaliojimai. — Pas-  
kola pinigų 1 ir 2 morgičiams.

J. P. WAITCHES  
Advokatas

Miesto ofisai:

127 N. Dearborn Street,

Kambariai 514 ir 516

Telefonas Randolph 5584 ir 5585

VALANDOS: Kas diena, išski-  
riant Subatas ir šventes, nuo 9 iki

pietų.

ROSELAND'O OFISAS:

10717 S. Indiana Avenue,

Telefonas Pullman 6377.

VALANDOS: Kas diena nuo 2

iki 9; Subatomis visą dieną; šven-  
tėmis iki pietų.

SPECIALISTAS ant egzamina-  
vojimo abstraktų ir padarymo

kontraktų, dokumentų ir visokių

popierių. Veda visokius sudus.

A. A. Olis  
ADVOKATAS

11 S. La Salle St., Room 2001

Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6

Vakaraš

3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6775

6-8 v. v. apart Panedėlio ir

Pėtnyties.

JOHN KUCHINSKAS  
LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.

Telephone Canal 2552

Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Se-  
redoj ir Pėtnytioj nuo 9 r. iki 6 v.

Veda visokias bylas visuose teis-  
muose. Egzaminuoja Abstraktus

ir padirba visokius Dokumentus,

perkant arba parduodant Lotus,

Narus, Farmas ir Biznius. Skolų

na Pinigus ant pirmo morgičiaus

lengvomis išlygomis.

JOHN I. BAGDZIUNAS  
ADVOKATAS

Veda bylas visuose Teismuose. Egzami-  
nuoja Abstraktus. Padaro pirkimo ir

pardavimo Dokumentus ir Ingaliojimus

7 South Dearborn Street

Telefonas Randolph 3261

Vakaraš: 2151 West 22 Street

Telefonas Canal 1667.

Tel. Dearborn 9057

A. A. SLAKIS  
ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestyj:

Room 1726

CHICAGO TEMPLE BLDG.

77 W. Washington St.

Cor. Washington & Clark

Namų Tel.: Hyde Park 8395

V. W. RUTKAUSKAS  
Advokatas

29 So. La Salle St., Room 530

Tel. Central 6390

Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago

Tel. Yards 4681

A. E. STASULANI  
ADVOKATAS

77 W. Washington St. Room 911

Tel. Central 6200

Cicero Utarninko vakare

1314 S. Cicero Av. T. Cicero 5036

Ant Bridgeporto Serejoj nuo

6-8 v. v. Subatoj nuo 1-7 v. v.

3236 S. Halsted St. T. Boul. 6737



**"SENIAUSIAS BANKAS ROSELANDE"**  
**The Wiersema State Bank**  
 11106-08 Michigan Ave.  
 Raportas banko stovio peržiūrint biznį Spalio 10, 1924, kaip yra padarytas Auditoriaus Publiškų Apskaitliavimų Illinois Valstijos.

**RESURSAI**

|                                            |                       |
|--------------------------------------------|-----------------------|
| Paskola ir discountai                      | \$2,690,303.54        |
| Overdraftai                                | 325.09                |
| J. V. Valdžios Investmentai                | 159,331.92            |
| Municipaliai ir Korporacijų Bonai          | 995,359.94            |
| Bankos namas, rakandai ir įrenginiai       | 181,071.18            |
| Pinigai ant rankų ir reikia gauti iš bankų | 746,489.60            |
| Kiti turto šaltiniai                       | 5,292.25              |
| <b>Viso turto</b>                          | <b>\$4,778,178.42</b> |

**ATSAKOMYBĖ**

|                         |                       |
|-------------------------|-----------------------|
| Capital stakas          | \$200,000.00          |
| Surplus                 | 150,000.00            |
| Neišdalintas pelnas     | 82,774.23             |
| Rezervo accountai       | 45,796.40             |
| Neišmokėti dividendai   | 394.50                |
| Depozitai               | 4,299,213.29          |
| <b>Viso atsakomybių</b> | <b>\$4,778,178.42</b> |

**A STATE SAVINGS BANK**  
 Įsteigta 1891 Inkorporuota 1918

**Prezidentiniai Rinkimai**

Yra labai žingėdys mums visiems — tai yra ir mūsų ateitis.  
 Ką jūs veikiate, kad apsaugojus save galimos nelaimės ir bėdų ateity?  
 Su vienu doleriu jūs pradėsite sau kelią taupymų mūsų bankoje.  
 Neatidėliokit — pradėkit šiandien.

**Peoples State Bank**  
**DIDELIS BANKAS**  
 ant kampo  
 47 St. ir Ashland Ave.  
 CHICAGO

Gerai žinomas bankas tarpe lietuvių visoje Amerikoje savo stiprumu ir geru patarnavimu.

**CHICAGO CLEARING HOUSE ASSOCIATION**

**Metropolitan State Bankas**  
**Tvirtas Kaip Oula**

DELTO KAD:  
 Yra po priežiūra Illinois Valstijų Valdžios;  
 Yra po priežiūra Chicago Clearing House Ass'n;  
 Jos šerinininkai ir direktoriai yra biznyje prityrę žmonės, jų turtas yra virš 12 MILIJONŲ DOLERIŲ.

KAPITALAS ir PERVERSIS \$275,000. BANKO TURTAS VIRŠ  
**\$3,000,000.00**

Jei dar neturi mūsų bankinės knygtės, tai išsimk ją tuojau, padedamas nors \$1.00.

Mokome 3% į metus už taupomus pinigus.

METROPOLITAN STATE BANKAS, atlieka visas bankines pareigas ir siūnia pinigus Lietuvon ir į kitas šalis; Skolina pinigus ant namų, ir taip toliau; Apdraudžia namus, rakandus nuo ugnies ir audros; Parduoja augštos rūšies morkičius kurie neša 6%.

Išrendavoja apsaugos dėžutes — "Safety Deposit Boxes".

**Metropolitan State Bank**  
 Seniausia ir Didžiausia Lietuvių Valstijinis Bankas Amerikoje.  
**2201 W. 22nd KAMPAS LEAVITT ST.**  
 CHICAGO.

BANKOS VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 val. ryto iki 4:00 val. vak. UTARNINKAIS IR SUBATOMIS iki 8:30 val. vakare.

**MURINE**  
 For YOUR EYES

Švarios, šviesios, Sveikos, Gražios Akys  
 Tai yra puikiausias turtas  
 Murine yra išvalantis, suminkština, atsiviežina ir nekenkia.  
 Jums patiks įsiai  
 Knygtė "Eye Care" arba "Eye Beauty". Dykai pareikalavus.

Murine Co., Dyt. H.S., 9 E. Ohio St., Chicago

**MOMENTAS KARO MUŠIŲ PALIAUBOS**

Už poros savačių mes apvaikšiosim šesiu metų suaktuvės paliaubų dienos, kuri buvo pasirašyta lapkričio 11, 1918. Tas atsitikimas primena Jurgį Washingtoną. "Kad prisirengus karui, reikia mokėti užlaikyti taiką", jis pasakė Kongrese. Žmonės šiandien turi nuolatinį karą su savo skilviu. Tas nemalonas atsitikimas veda prie nevirškinimo, prasto apetito, užkietėjimo, flatulencės, nervingumo, neramų miegą, ir panašių skilvio trubelių. Laikyti Trinerio Kartųjį Vyną namuose ir vartoti jį reguliariai yra vienas geriausių būdų užlaikyti pastovios taikos jūsų skilvy. Nėra geresnės skilvio gyduolės kaip ta. Mr. Frank Uhlir rašė mums iš Cottonwood, Idaho, spalio 28, 1924: "Aš kentėjau ilgą laiką nuo skilvio trubelių, dabar aš pabandžiau Trinerio Kartųjį Vyną, pasekmės yra geros". Jūsų aptiekorius arba gyduolių pardavinėtojas turi taipgi Trinerio Liniment, nuo reumatizmo ir neuralgijos ir Trinerio Cough Sedative nuo slogų, pabandykit jį! Jei jūs negalite gauti jų savo apeliokė, rašykite pas Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

**Tvirta Banka**

Didumas žmogaus ne visada reiškia jo tvirtumą.  
 Karolis Požėla nėra taip didelis kaip kiti ristikai, bet ieškodamas po visą pasaulį nerasi už jį tvirtesnio. Jis yra sveikas ir gerai subudavotas.  
 Įstaigos, kaip ir žmonės, gali būti dideliais ir silpnais. Gali būti vėl vidutinio ugio, o labai tvirtas. Tą galima ypatingai pasakyti apie bankas.  
 Skirtumas bankos priklauso nuo saugumo jos investmenčių. Saugiausiais investmenčiais yra pirmi morkėčiai ir bonai. Bet taip morkėčiai kaip ir bonai ne visi yra lygiai saugūs. Saugumas jų priklauso nuo vertės turto kuris užtikrina jų apmokėjimą. Spręsti tad apie saugumą investmenčių gali visi žinovai. Dėl tos tai priežasties Universal State Bank elgiasi labai atsargiai darant paskolas ir perkant bonus. Pasekmė to atsargumo visi Universal State Bankos morkėčiai ir bonai yra užtikrinti ne mažesnia kaip dviguba turto.

**Mrs. MICHNIEVICZ - VIDIKIENE AKUŠERKA**  
 3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.  
 Tel. Yards 1119

Baigusi akušerijos, kolegijai; Ilegali praktikuoti Pennsylvanijos ligonbučiuose. Sažiningai patarnauja, visokioms ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo.  
 Už dyką patarnauja, da ir kitokioms reikalingoms moterims ir merginoms, kreipkitės o rasite pagalbą.  
 Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

**Dr. J. M. Chrzan**  
 Specialistas ligų: skilvio, žarnų ir plaučių. Gydo gerai šlapimo ligas.  
 1046 Milwaukee Ave., kamp. Noble St.  
 Valandos nuo 10 iki 4 po pietų ir nuo 6:30 iki 9:30 vakare. Tel. Haymarket 9149. Res. Keystone 4130.

Tel. Lafayette 3848  
 Po 10 val. šaukit Lafayette 3826  
 Rez. 3859 So. Western Blvd.  
**DR. ROY H. FREEMAN**  
 Gydytojas ir Chirurgas  
 3825 So. Kedzie Ave.  
 Ofiso valandos: 8-9 A. M., 1-3 ir 6-8 P. M., nedėlioj 11-12 tikrai. CHICAGO, ILL.

**pure Aluminum PANCAKE GRIDDLE**

**\$4<sup>00</sup> value**  
**Now less than 1/2 Price**

**Nebukit Pervėlai**

TAS pasiūlymas užsibaigs greitai. Gaukit savo keptuvą dabar. Tikrai \$4.00 vertės, dabar mažiau negu už pusę kainos! Pamatykit jį pas savo groserininką — klauskit jo kainos. Ekstra didelis, 11 1/2 colio keptuvą, garantuotas storiusias, augščiausias rūšies aluminium; sveria 2 svarus. Kepa blynus be riebumo, dumų arba negardžio kvapo. Heat-proof kotas.

**Pillsbury's Pancake Flour**

Tik nusipirkite vieną 4 svarų pakelį Pillsbury's Pancake Miltų, arba 3 mažus pakelius. Atsiųskite mums jūsų groserio sales slip ir pirkimo kainą keptuvo — mes atsiųsime jums keptuvą apmoketu persiuntimu.

Pillsbury Flour Mills Company  
 2104 Fullerton Ave., Chicago, Ill.

**Pillsbury's Pancake Flour**  
 One of the family

Tik dadėkit vandenio arba pieno ir kepkite

**\$2 Į SAVAITĘ BE PALUKANŲ**

**DABAR**

JŪS GALITE GAUTI VIENĄ!  
 Ir jūs norėsite vieno kuomet pamatysite

Mūsų žinomi KERZHEIM GROJIKLIAI PIANAI pilnai garantuoti, su atsargumu užbaigti iš tikro aržuolo, mahogany arba riešuto medžio, tikrai

**\$395**

\$2 į savaitę, be palukanų

DYKAI — 20 SU VARDASIS ROLELIU  
 DYKAI — BENČIUS  
 DYKAI — VELOUR UZDANGALAS  
 DYKAI — ROLELIU KABINETAS ARBA  
 DYKAI — PASTATOMA LIAMPA

Ateikite ir nusipirkite vieną tų grojiklių pianų, dabar yra laikas. Jūsų kreditas yra geras.

Mūsų pianų krautuvė yra atdara kiekvieną vakarą.

**KLEIN BROS PIANO STORE**  
 2027-29 SOUTH HALSTED ST.

**Garsinkitės "Naujienose"**

**Chiropractic The Master Raktas Kuris Atidaro Duris į Sveikatą**

SUŠIRIMAI bile vienos sekundžių dali gali pakeičti nuo NERVOS priepuolio nuolatiniu kauliuko išlenkimu.

SMEGENU  
 AKIU  
 ATSU  
 VOBIES  
 CERKLES  
 RANKU  
 JIRDIES  
 LAUCIU  
 CEPENU  
 ILVO  
 SALDILES  
 BLUZNIES  
 INKSTU  
 VILONJU  
 ZARNU  
 DIDZIU  
 ZARNU  
 LYTIU  
 ORGANU  
 SANARIU KOJU

**Dr. Paul Baumann**  
 Chiropractor Palmer mokyklą baigęs X-Ray specialė egzaminacija.  
 3462 So. Halsted St.

**LIETUVIŲ DAKTARAI**

Daktarai kurių vardai čia padėti, yra pasiriję tarnauti lietuviams.

Telefonas Boulevard 1939  
**DR. S. A. BRENZA**  
 Ofiso Valandos:  
 9 iki 12, 1 iki 3 diena  
 ir 6:30 iki 9:30 vakare  
 4608 S. Ashland Ave.,  
 netoli 46th St. Chicago, Ill.

**A. L. DAVIDONIS, M. D.**  
 4643 So. Michigan Ave.  
 Tel. Kenwood 5107  
 Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare

**Dr. A. J. KARALIUS**  
 Gydytojas ir Chirurgas  
 3303 So. Morgan St., Chicago.  
 Telephone Boulevard 2160  
 Valandos  
 Nuo 9 iki 12 val. dienos ir  
 Nuo 2 iki 9 val. vakare

**Dr. A. K. Rutkauskas**  
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
 4442 So. Western Ave  
 Tel. Lafayette 4146

313 So. Halsted St.

**DR. HERZMAN**  
 —IS RUSIJOS—

Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.  
 Gydo staigias ir chroniškas ligas vyru, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrus prietaisus.  
 Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.  
 VALANDOS: Nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.  
 Dienomis: Canal 3110. Naktį Drexel 0950  
 Boulevard 4136

3410 So. Halsted St.  
 Val. 9-10 A. M. ir po 8 val. vak.  
 Special: Nedėlioms ofisas uždarytas. Jeigu reikalinga dėl namų, šaukite Boulevard 4136 arba Drexel 0950.

**DR. CHARLES SEGAL**  
 Praktikuoja 17 metų

Ofisas  
 4729 So. Ashland Ave., 2 lubos  
 Chicago, Illinois

**Specialistas džiuvos Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų ligų.**

OFISO VALANDOS:  
 Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 12 val. po piet. Telefonas Midway 2886

Telephone Yards 0994

**DR. MAURICE KAHN**  
 4631 So. Ashland Ave.  
 Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

**DR. M. J. SHERMAN**  
 Specialistas moterų ligų  
 1724 So. Loomis, kampas 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare. Telefonas Canal 1912 Naktinis Tel. Drexel 2279

Tel. Boulevard 0537

**DR. MARYA DOWIAT-SASS**  
 1707 W. 47th St.  
 Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų

Ofiso tel. Boulevard 9698  
 Rezidencijos tel. Drexel 9191

**Dr. A. A. Roth**  
 Rusas Gydytojas ir Chirurgas  
 Specialistas Moteriškų, Vyriškų Vaikų ir visų chroniškų ligų  
 Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago art 31st Street  
 Valandos 1-3 po piet., 7-8 vak. Nedėliomis iš šventadieniais 10-12 dien.

**Dr. Benedict Aron**  
 Ofisas 3801 S. Kedzie Ave. Phone Lafayette 0075. Valandos 2-6 vak. Rezidencija 3150 W. 63 St. Phone Prospect 0610. Valandos iki 10 ryto, 7 iki 8:30 vakare. Del specialių sutarčių telefonukit Prospect 0610

Jei abejoji akimis, pasiterauk **Dr. A. R. BLUMENTHAL**  
 Optometrist  
 Tel. Boulevard 6487  
 4849 So. Ashland Ave. Kampas 47th ant 2 lubų  
 1801 Blue Island Ave. Phone Roosevelt 2025

**Francuziškas Daktaras**

Specialistas kraujo, odos, chroniškų ir slapty ligų  
 Gydo su pagalba naujausiu metodu X-Ray Spinduliais

Ofisas 1800 So. Ashland Ave. ant viršaus Ashland State Banko Telefonas Canal 0464

Valandos 2:00 iki 4:30 ir 8 iki 10. Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po piet;

Binas 4204 Archer Ave. Kampas Sacramento Ave.  
 V. nuo 12 iki 1:30 ir nuo 6 iki 7:30  
 Telefonas Lafayette 3878-7716

**Dr. J. W. Beaudette**



## NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News  
Published Daily Except Sundays  
By The Lithuanian News Pub Co Inc

Editor P. Grigaitis

1739 South Halsted Street  
Chicago, Ill.  
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:  
\$8.00 per year in Canada.  
\$7.00 per year outside of Chicago.  
\$6.00 per year in Chicago.  
5c per copy.

Entered as Second Class Matter  
March 17th, 1914, at the Post Office  
of Chicago, Ill., under the act of  
March 2nd, 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskyrus  
sekmadienius. Leidžia Naujienuos "Ren-  
drovė", 1739 So. Halsted St., Chicago,  
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kainos:  
Chicagoje — paštu:  
Metams ..... \$8.00  
Pusei metų ..... 4.00  
Trims mėnesiams ..... 2.00  
Dviem mėnesiams ..... 1.50  
Vienam mėnesiui ..... .75

Chicagoje per nešiotojus:  
Viena kopija ..... 3c  
Savaitėi ..... 18c  
Mėnesiui ..... 75c

Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje,  
paštu:  
Metams ..... \$7.00  
Pusei metų ..... 3.50  
Trims mėnesiams ..... 1.75  
Dviem mėnesiams ..... 1.25  
Vienam mėnesiui ..... .75

Lietuvon ir kitur užsienioose:  
(Atpiginta)

Metams ..... \$8.00  
Pusei metų ..... 4.00  
Trims mėnesiams ..... 2.00

Pilnius reikia siųsti pašto Money  
Orderiu, kartu su užsakymu.

Po trečiadienio rinkimų Anglijoje liberalai žino, kad yra teisinga ta patarlė, kuri sako: "Kas kitam duobę kasa, tas dažnai pats į ją įpuola." Liberalai susidėjo su konservatoriais, kad nuvertus Darbo Partijos valdžią. Jie savo tikslą pasiekė, bet darbiečių valdžia, virsdama, užmušė liberalų partiją. Iš 158 liberalų atstovų bepaliuko naujamjam parlamente tik tai apie 40!

Tokio baisaus pralaimėjimo reikia paieškoti viso pasaulio politikos istorijoje. Ir neužmirškite, kad liberalų partija dar tikrai keliolika metų atgal laikė savo rankose visą milžinišką Anglijos imperiją.

Socialistų priešai šūktas iš džiaugsmo, kad Anglijoje socialistai taipgi tapo sumušti. Jų džiaugsmas bus neilgas. Mes galime juos užtikrinti, kad netolimoje ateityje Anglijos Darbo Partija pakils galingsnė, negu ji buvo kuomet nors.

Iš dviejų savo priešų — liberalų ir konservatorių — Anglijos socialistai vieną jau parbloškė, ir taip parbloškė, kad jisai veikiausia daugiaus nebeatsistos antkojų. Kai Darbo Partija truputį pasilsės po šitų "ristinių", ji "stvers už krutų" antram priešui — tuomet jį pamatysite, kas darysis...

Liberalai Anglijoje buvo (nuo karo laiko) lyg koks "buferas" tarpe socialistų ir konservatorių. Nėra abejonės, kad socialistai laikė ir tebelaiiko aršesniais savo priešais konservatorius, o ne liberalus. Bet per liberalus jie negalėdavo prieiti prie konservatorių kailio. Kuomet socialistai norėdavo uždrožti konservatoriams, tai liberalai pastaruosius uždengdavo savo kunu.

Delto trečiadienio rinkimų kovoje skaudžiausias smugis ir krito ant liberalų galvos. Liberalams reikėjo,

azuot dengus konservatorius, padėti socialistams. Tuomet būtų buvę kitoki rinkimų rezultatai.

Butų ne pro šalį ir musis-kiems, lietuviškiems, liberalams pasimokyti iš tos anglų lekeijos. Pas mus kada-nors gali būti visai panaši situacija.

Tiesą pasakius, tokių situacijų jau mes turėjome. Kuomet prieš 1919 metus buvo stiprus mūsų socialistinis judėjimas, kuris vedė smarkią ir gana pasekmingą kovą su klerikalizmu, tai — kokios taktikos laikėsi mūsų "vidurinė srovė"? Visi atsimena, kokios ji eidavo išvien su klerikalais prieš socialistus!

Ačiu tam, klerikalizmas mūsų visuomenėje paėmė viršų.

Jei Balutis, Šliupas, Sirvydas, Račkauskas ir kiti tautininkų vadai būtų stengęsi kooperuoti su socialistais prieš klerikalus, azuot rėmę klerikalus prieš socialistus, tai klerikalizmo ragai šandie nebūtų tokį dideli nė Amerikoje, nė Lietuvoje.

O ar ne dejuoja dabar patys tautininkai dėl klerikalų įsigalėjimo?

Tiesą, mūsų tautininkai gali pasigirti, kad jie visgi susilpnino socialistus ir nedavė jiems "praryti" tautišką srovę. Bet, viena, socialistai nebuvo ir nėra toki go-dūs, kad norėtų "ryti" kitas partijas. Antra, "nuopel-nas" dėl socialistų susilpnėjimo priklauso daugiausia bolševizmui.

Bolševizmas suardė mūsų socialistinį judėjimą ir tuo budu padėjo tautininkams laimėti "pergalę" ant socialistų. Bet tautininkai, matyt, nėra perdaug tikri savo laimėjimu, jeigu jie da ir šandie vis pikta atakuoja "pustuzinį" (kaip jie sako) socialistų.

O klerikalizmą nugalėti tautininkai negali — taip, kaip Anglijos konservatorius negalėjo nugalėti liberalai.

## Apžvalga

## KODEL REIKALINGAS TERORAS RUSIJOJE?

Mes pastatėme klausimą komunistams, (kodel Rusijos bolševikų valdžia neduoda jokios laisvės ne tikta priešingoms partijoms, bet net ir komunistams darbininkams, kurie nepilnai pritaria valdžios politikai. Kartu mes nurodėme, kad Anglijos MacDonald valdžia net už viešą kariuomenės kurstymą prie maisto atsisakė bausti komunistų laikraščio redaktorių.

Brooklyn "Laisvė" dabar mėgina "išaiskinti" tuos nemalonius jai faktus. Savo senu įpročiu ji, žinoma, pirmiausia pameluoja. Sako:

"Visų pirma, nėjaugi Anglij 'socialistinė' valdžia buvo tokia švelni komunistams? Visai ne. Ta 'socialistinė' valdžia daugiaus padarė krutų pas komunistus ir užpuolimų ant komunistų raštinių, negu valdžia atviro atžagareivio St. Baldwin'o."

Tai yra grynas išmislas. Prie MacDonald valdžios buvo padaryta iš viso viena tikrai krata komunistinio "Worker's" ofice,



Senatorius Burton K. Wheeler, visų Amerikos progresyvių spėkų kandidatas į šalies vice-prezidentus, ir jo šeima.

ir tai delto, kad komunistai pradėję vesti tokią begėdišką agitaciją už ginkluotus maistus, kad valdžia būtų diskreditavusi save žmonių akyse, jeigu ji nebūtų dariusi jokių žingsnių. Komunistų begėdiškumas ir MacDonald nenorėjimas juos persekioti faktinai labai pakenkė darbiečių reputacijai, kaip parodė šios savaitės rinkimai.

Jeigu komunistai Anglijoje būtų prie kitokios valdžios bent cypelėję ką nors panašaus į tai, ką jie visa gerklė blivė prie MacDonald valdžios, tai bematant jie visi būtų atsidurę už geležinių krotų!

Toliau, "Laisvė" duoda šitokius argumentus:

"Anglų kapitalizmas yra seniausias ir drūčiausias Europoj. Jis jaučiasi turįs apšėtai ne tik reikiamų, bet ir atliekamų spėkų. Jis dar gali pakeisti Komunistų Partiją, kol jina dar neturi savo užpakalyje (kur — užpakalyje? "N." Red.) šimtų tukstančių ir milijonų komunistinių protaujančių ir veikiančių darbininkų. Reiškia, Anglijos buržuazija ir be MacDonald valdžios kol kas nebūtų panai kinusi Komunistų Partiją."

Šitas argumentas, viena, prasi lenkia su klausimu. MacDonald valdžia yra ne kapitalistų, bet darbininkų. Del tos priežasties, kad Anglijos Kapitalizmas yra labai galings, tai MacDonald valdžia buvo silpna prieš jį. Vienok tuo pačiu laiku komunistai tai valdžiai stengėsi padaryti kiek galint daugiau kliūčių! Pagal pačios "Laisvės" logiką išeina, kad MacDonaldas, būdamas tokioje padėtyje, turėjo be jokio pasigalėjimo imti už pakarpos tuos triukšmadarius.

Be to, jisai elgėsi kitaip, kadangi jisai nuomonių laisvės principą statė aukščiau už politiškus išrokavimus. Komunistai tečiau nesisarmatija purvais jį drabs tyti!

Antra, tas "Laisvės" argumentas yra iš viso šleivas. Ji sako, jogei Anglijos komunistai nėra persekiojami delto, kad tos šalies kapitalizmas labai stiprus, o komunistų partija labai silpna. Bet Amerikos kapitalizmas yra dar stipresnis, negu Anglijos, ir Amerikos komunistai veikiausia yra dar silpnesni, negu Anglijos. O betgi komunistai šioje šalyje buvo suvaryti į sklepus, buvo areštuojami ir deportuojami.

Tai vienas tikrai jėgų santykis tarpe kapitalizmo ir komunizmo neišriša to klausimo. Stiprus kapitalizmas silpnus komunistus vienoje šalyje persekioja, o kitoje ne. Kapitaliz-

mas, reiškia, gali but ir žiaurus ir nežiaurus.

Eikime tečiau prie Rusijos. Kodel sovietų valdžia smaugia priešingas partijas ir net smaugia opoziciją savo partijoje? — Ye ką rašo "Laisvė":

"Sovietų sąjungoj gi skirtinga padėtis. Sovietų valstybė dar jaunutė. Jinai turi visomis jėgomis stiprinti savo ukį ir drutinti savo politinę galią. Leisti gi kokiems 'ekstra-kairiems' elementams laisvai veikti prieš išbandytą (! "N." Red.) Sovietų tvarką ir Komunistų Partijos politiką, tai reikėtų suteikti progą 'ekstra-kairiesiems' kelti betvarkę, o paskai belyginant sėjamą betvarkę veltui eikvoti Sovietinės spėkas."

Matote, ką komunistų organas pasakoja? Bolševikų valdžia, girdi, dar jauna ir neturi atliekamų spėkų, todėl ji negali leisti, kad kokie nors "ekstra-kairieji" laisvai veikti!

Kadangi Brooklyn laikraštis tuo budu nori pasakyti, jogei vartot priespaudą bolševikų valdžia yra priversta dėl savo silpnumo ir dėl savo oponentų stiprumo. Anglijos kapitalizmo tvarka stipri, o komunistai silpni, todėl valdžia nepersekioja savo priešų. Rusijoje gi bolševikų tvarka yra silpna, o tos tvarkos priešai stiprus, todėl bolševikai turi juos persekioti.

"Laisvė" nė nepasijuto, kaip ji, šitaip rašydama, pripažino melu visa, ką ji iki šiol skelbdavo apie Rusiją. Ji visuomet sakydavo juk, kad bolševikai Rusijoje esą galingi, nes turį visos liaudies paramą. Jiems karštai pritaria miestų darbininkai; juos su pasišventimu remia uklininkai; jie turi puikią sutvarkytą ir pilnai atsidavusią armiją. Tik "saujalės" baltgvardiečių ir kitokių kontr-revoliucionierių esančios jiems priešingos. Dabar gi pati "Laisvė" aiškina, kad bolševizmas esąs taip silpnas, jogei jį darba galinti suardyti "ekstra-kairiųjų" komunistų grupė!

Jeigu šitie "ekstra-kairieji" komunistai, išdygusieji iš pačios bolševikų partijos, yra šitaip pavojingi sovietų valdžiai, tai kaip gi yra su kitoms rusų partijoms, priešingoms bolševikams? "Laisvė" daug kartų skelbė, kad Rusijos socialistai revoliucionieriai netekę jokios įtakos liaudyje. Jeigu tai būtų tiesa, tai tos partijos bolševikams nebūtų reikalo persekioti. O vienoks eserų partija yra užgniaužta, jos spanda sunaikinta, jos vadai sugrūsti į kalėjimus arba ištremti į Solovckas Salas ir į Turkestana.

Jeigu socialistai revoliucionieriai yra taip žiauriai persekiojami, tai reiškia — jie yra stiprus ir pavojingi valdžiai.

Brooklyn laikr. tai pat nesuskaitomą daugybę kartų skelbė, kad Rusijoje esą "visai išnykę" socialdemokratų-menševikai ir kairieji socialistai revoliucionieriai, ir maksimalistai, ir anarchistai. O betgi visos šitos partijos yra žiauriausiu budu persekiojamos, jų veikėjų yra prigusti bolševikų kalėjimai ir tremimo vietos. Pagal pačios "Laisvės" logiką išeina, kad ir kiekviena šitų partijų yra stipri ir pavojinga bolševikams.

Tai, pasirodo, kad, nekaltant apie kadetus, oktiabristus ir kitokias buržuazines rusų partijas, — Rusijoje randasi keletas darbininkų ir revoliucinių partijų, kurių kiekviena yra taip baisi bolševikų valdžiai, jogei ji tikrai žiauriausiomis represijomis tepajėgia nuo jų atsigtinti. Ir prie to visko, dar pačioje bolševikų partijoje yra "ekstra kairiųjų" komunistų opozicija, kurią tenka taip pat "malšinti" kalėjimu ir kitokiomis priespaudos priemonėmis! Visas bolševikų viešpatavimas tuo budu yra paremtas gryno despotizmo įrankiais.

Tai yra neužginčijamos išvados iš to, ką "Laisvė" pasakė apie sovietų valdžios politiką. Bet jeigu bolševizmas yra toks silpnas, kad jisai tegali atsilaukyti, tikta žudymais ir spausdamas savo oponentus, ir jeigu jisai turi tokią daugybę priešų pačiuose Rusijos žmonyse, — tai ką gi jisai reprezentuoja?

Ar ne begėdiška melagė tat yra "Laisvė", kuri per šesetą su viršum metų be palovos skelbė ir skelbė, kad bolševizmas tai visos rusų darbininkų klasės valdžia? Ar ne apgavikai yra tie Bimbos, Pruseikos ir kiti Maskvos agentai, kurie žodžiu ir raštu pasakojo lietuviams darbininkams, kad Rusijos darbo žmonės visai nenori kitokios valdžios, kaip tik bolševikiškos? Palyginimas sovietų Rusijos su Anglija rodo, kad Rusija yra visais atžvilgiais atžagareiviskesnė šalis. Nors Anglijoje dar tebegyvuoja kapitalizmas, bet tenai žmonės turi šimtą kartų daugiaus laisvės ir teisių, negu bolševikijoje. Bolševikai ne tik kad nepakeitė kapitalistų valdžios metodų geresniais, žmoniškesniais, bet jie įvedė net biauresnę priespaudą, negu kapitalistinėse šalyse. Ir tie susikiai drįsta piktžodžiant ant MacDonald!

Garsinkitės Naujienuose

## ATSALE LENKU-LATVIŲ SANTYKIAI

RYGA, rugsėjo 26. Prieš "Rzeczpospolita" idėjo prieš Latviją nukreiptą rašinį. Jame skundžiamasi apie turimus lenkų persekiojimus Latvijoje, latvių nedėkingumą ir panašiai. Lenkai, girdi, pavojaus valandą nesisukubinsią gelbėti Latviją, nes lenkų simpatijos prie Latvijos esančios atsalu-sios.

## THE GLOBE MUTUAL LIFE INSURANCE COMPANY OF CHICAGO ILLINOIS

431 So. Dearborn St.

Pelno už 1923 metus iki pat paskutinės savaitės, subatoje, spalio 27, 1923, už 43 savaites

Pelnas už apdraudą in force ..... 78½ nuošimčių  
Pelnas už assets ..... 33½ nuošimčių  
Pelnas už nuošimčius ..... 27 nuošimčiai  
Pelnas už įplaukas ..... 22 nuošimčiai  
Abelna pelno ..... 41 nuošimtis

Reikalavimai išmokami per Radio, telegrafu, special delivery.

T. F. BARRY, Prezidentas

Generalis manageris ir įsteigėjas

## Einam Lauk iš Biznio

Visas Stakas

## OVER GLOBE SHOE STORE

11138 So. Michigan Ave., Roseland



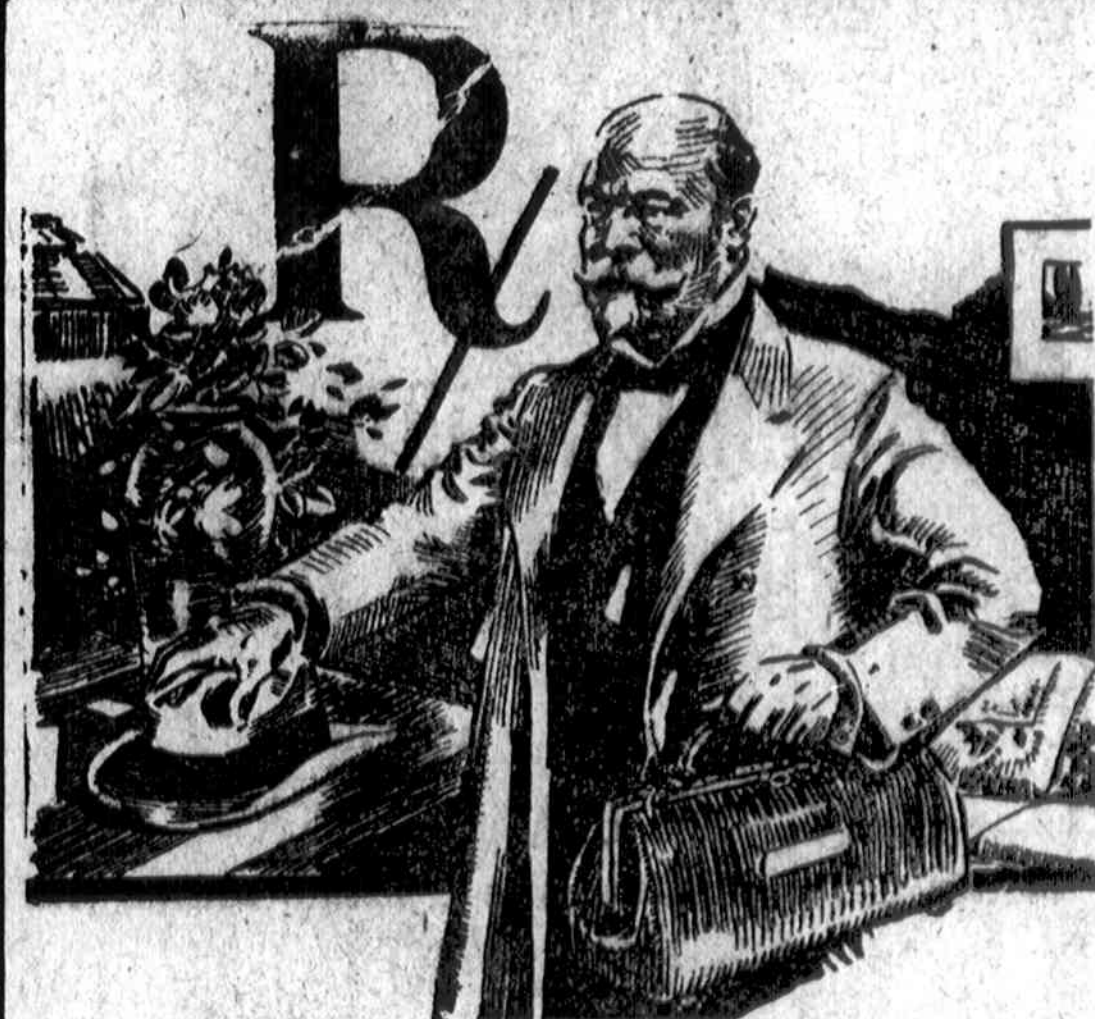
## PUBLIKOS ĮSPARDAVIMUI

PIRKĖJAMS YRA TUKSTANČIAI  
PORŲ PASIRINKIMUI

Augštos rūšies červerykai visai šeimynai.

Išpardavimas prasidės subatoje 9 val. ryto

Krautuvė bus uždaryta ketverge ir pėtnyčioj del apskaitymo stako



## Jūs Privalote Nešti Daktarų Receptus į Platts Aptieką

TODĖL:

- 1-Mes turime pasamde tikta registruotus ir patyrusius aptiekorius.
- 2-Mes vartojame tikta geriausias ir grynias gyduoles ir chemikalus.
- 3-Mes sudarome receptą taip kaip jūsų daktaras reikalauja. Mes nedarome substitutų.
- 4-Mūsų 80 metų geras ir teisingas patarnavimas aptiekorystės biznį padarė šį aptieką didžiausią receptų aptieką Chicagoj.
- 5-Mūsų didelė apyvarta biznyje užtikrina jumis, kad jūs gausite šviežiausias gyduoles ir chemikalus.
- 6-Mūsų kainos yra pigiausios.

## Platt Drug Co.

Isteigta 1895

1801 So. Ashland Ave.

Piet-Rytinis kampas 18th St. ir Ashland Ave.



## Kleofas Jurgelionis ADVOKATAS

Praneša, jog atidarė savo teisių ofisą

ANT BRIDGEPORTO

3335. So. Halsted Street

(antras aukštas)  
(M. Kiro namuose)

Telefonas: Yards 0141 ir Yards 6894

Taipgi Vidurmiestyj

127 N. Dearborn St. Room 1117-1112

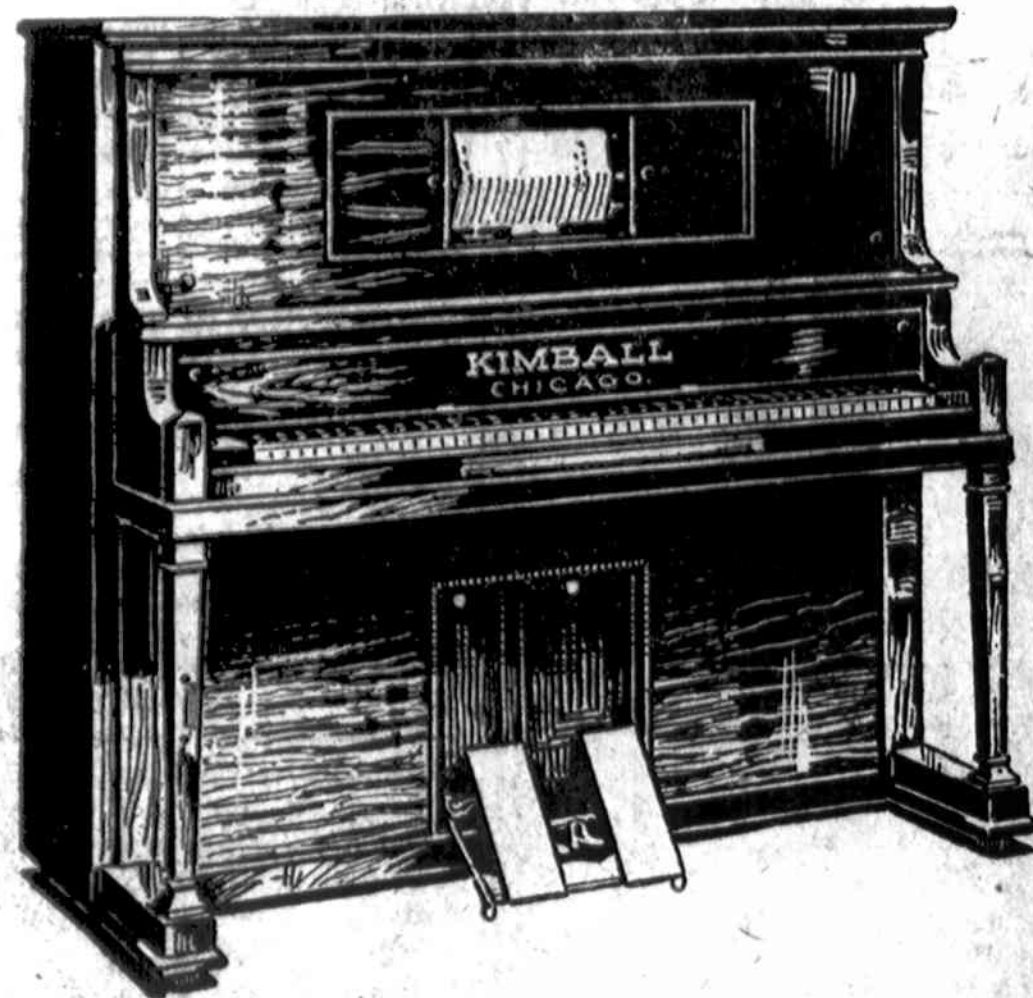
Telefonas: State 7521

Valandos: Vidurmiestyj: nuo 9:30 iki 4:30 val. vakare, ant  
Bridgeporto: nuo 6 val iki 9 val. vak.

Bylos visuose teismuose. Ingaliojimai ir dokumentai.  
Abstraktų egzaminavimas. Palikimai Amer. ir Lietuvoj.  
Atstovybė prie pirkimo namų Pirmi ir antri morgiai.

## The Peoples Furniture Company Parduoda Kimball Pijanus

UZ DIRBTUVES KAINA ANT LENGVŲ  
IŠMOKEJIMŲ



Grojikliai Kimball Pijana apikainuoti šeip:

STYLE 44 \$595 STYLE 45 \$675 STYLE 46 \$775

Ar manai pirkti pijaną, kokį iš kur? Ar esi apsipazinę apie pijanus? Ar manai tikėti į apskelbimus ir pasakas įvairių agentų? Ar ir Tamsta mokėsi už pijaną \$600.00 — \$700.00 (dolerių) už pijaną kurį mūsų Krautuvėse gaudumet nupirkti už \$300.00 ar \$400.00 dolerių, kurių mes turime daugybės mūsų krautuvėse. Bet ne! Mes norime parduoti JUM

### KIMBALL PIJANŲ

KIMBALL PIJANAI yra parduodami vien už teisingą ta pačia kaina visose Krautuvėse kurias parduoda. KIMBALL PIJANAI išreiškia augščiausių Pijano muziką, delto, kad KIMBALL PIJANAI yra daromi per patyrusius žmones per 70 metų KIMBALL PIJANUS vartoja dauguma pasaulio pagarsėję pijanistai ir muzikos mokytojai už KIMBALL PIJANUS atsako 50 milijonų dolerių įstaiga W. W. Kimball Co. už KIMBALL PIJANUS taipgi atsako ir drasiai jum rekomenduoją didžiausia Lietuvių įstaiga Amerikoje THE PEOPLES FURNITURE CO.

Pirkite Kimball dabar, nemanykite apie joki kitą pijaną, atei-  
kite į didžiausias Lietuvių Krautuves IR PASISKIRKITE KIMBALL.

Krautuvės atdaros vakarais.  
Parduodam ant dalinių išmokėjimų



4177-83 Archer Ave., Brighton Park 1922-32 So. Halsted St.,  
18tos gatvės Koltunioje.

## Šis tas apie ateities karų perspektyvas

"Prager Presse" paduoda savo skaitytojams generalio štabo pulkininko piloto Vl. Fiala pasakaitos santrauką "Apie orlaivų pavyojų ir apsaugą, nuo jų užpuolimų". Ši labai įdomi specialisto pasakaita įvyko Pragoje š. m. balandžio 26 d. Tą santrauką su kai kuriomis pastabomis aš norėčiau čia apasakoti.

Moderniam lauke kovoja ne vien ginkluotos armijos karo lauke; jame įtempia visas savo pajėgas visi kovojančių valstybių gyventojai, vis tiek, ar karo lauke, etapuose, ar tolimame užpakalyje. Senas gamtos dės-  
nis, kuriuo jokia akcija nėra galima be savo reakcijos, veikia ir čia. Didėjant kovotojų skaičiui didėja ir kovos arena. Kova ateityje nebus surišta su atskirais zonomis, kaip tai buvo Didžiojo Karo metu, dabar ji valės plėstis visur, visose kovojančių valstybių žemėse. Užpuolimas čia nesutinka neuveikia net klučių, todėl nuo jo labai gali kentėti nekalto aukos, būtent dėl to, kad jų valstybės dar nėra supažindinti savo gyventojus su gresiančiais pavojais, todėl, kad jie laiku juos perspėja.

Po Didžiojo Karo buvo manoma, kad aviacija sustos plėstis, arba ilgam laikui jos plėtotė sustrukdyta. Buvo manoma, kad karo nuvargintos valstybės nenorės didelių sumų savo aviacijų tobulinimui skirti. Dabar galima konstatuoti, kad šitie sumetimai buvo neteisingi, nes kiekvieną mėnesį aviacijos plėtotėje konstatuojame pažangą. Iš to, žinoma, negalima daryti išvados, kad aviacijos plėtotė ir toliau eis tuo pačiu tempu, nes galima manyti, kad dabartinės formos orlaiviai jau veikia prisiartinio prie savo veikimo galimų ribos. Žinoma, niekas negali įspėti, ar nebus surastas naujas dėsnių ore judėti, ku-  
rio višos valstybės taip atsidėjusios ieško. Tada mes galėtume atsidurti didžiausių netikėtumų angijoje.

Kariška aviacija dabar vartojama daugybei uždavinių. Mus labiausiai domina apsigynimas nuo priešų orlaivių puolimų bombardavimas dienos ir nakties metu tolimose distancijose, žvalgyba ir priešų orlaivių stebėjimas, nuleidimas kariuomenės ir šnipų armijos į užpakalį, proklamacijų ir įvairios agitacijos mėtymas, prieš apsigynimo orlaivių veikimas ir t.t.

Armijos ruožė 10—15 kilometrų ilgio dabartiniam kare dirbtų 70—100 orlaivių. Aviacija yra ginklas, kuriuo geriausia galima priešą užklupti iš netyčių, nes orlaivių didelis greitumas ir veikimo radius leidžia veikti armijų užpakalyje išleikiant iš taikos metu įrengtų vietų. Galima tikrai tikėti, kad priešas jau taikos metu turi išdirbęs bombardavimo planą. Suprantama, tuoliaiškė padėtis turės įtakos šio plano vykdymui. Čia yra keletas galimų: priešas gali ryžtis bombarduoti didelius miestus ir tuo būdu gąsdinti gyventojus, gali į sau palankias vietas mėti proklamacijas, arba pirmiausia jis gali pulti mūsų orlaivių stovyklas ir orlaivių fabrikus, pulti didžiausias karo dirbtuves, geležinkelų mazgus ir tuo būdu trukdyti armijos koncentravimą ir mobilizavimą. Yra dar ir kitų priešų orlaivių puolimo galimų, bet jie priklauso priešų oro pajėgų stiprumo. Orlaiviai, kurie puola dujų bombomis, yra lydimi kitų orlaivių. Apsaugoti orlaivių įgulus nuo sužeidimo pavojaus jau pasaulinio karo pabaigoje Prancūzija, Anglija ir Vokietija darė bandymų valdyti orlaivius be pilotų su elektros bangų pagalba.

Tolimesnį darbą šia kryptimi yra pasiepti, nors jų principas yra žinomas, nes visą grupę orlaivių be pilotų valdo vienas orlaivis su sinchroninio įtaisymo pagalba. Jis lekia 5—

6 kilometrus paskui orlaivius be pilotų.

Bombardavimo priemonės yra įvairios. Tai yra bombos nuo 0,5 iki 1.000 kilogramų svarumo, vilyčios, degamosios bombos, vandens ir oro torpėdos, dujų bombos, ir t. t. Bet galima skaitytis su bombomis, kuriose bus choleros, dūmos ir kitų bacilų.

Pagaliau tikslingas apsigynimas nuo orlaivių turi skaitytis su tuo, kad naujieji orlaiviai aprūpinti bevielio telegrafo net ir telefono stotimis, dėlai ko karas ore gali tapti visai neribotas, didis ir baisus tautai, ar valstybei, kuri, pavyzdžiui, tokioje nelemtoje padėtyje būtų kaip Čekoslovakų respublika. Ateities kare visa respublika virs karo lauku, todėl nėra reikalo rūpintis sienų apsaugojimu labiau, negu vidaus centru. Dabar Čekoslovakai yra tokioje padėtyje, kurioje visiems gyventojams karo metu būtų bloga, nes jie negalėtų kovoti su priešų, puolančių ore.

Naudojant aviaciją, karo laukas išsiplėčia ilgn, platyn, gilyn ir aukštn, t. y. visoje kariuonės valstybės teritorijoje ir viršuje ties ja. Musų laikais nepakanka ginti vienos dimensinės liniją, bet reikia saugoti visą valstybės teritoriją ir orą ties ja.

Apsigynimo nuo orlaivių puolimo pagrinde turi būti žinojimas, kad visa valstybė gali būti puolama. Šis pagrindas mus verčia ginti visą valstybę, mažiausia energijos dalė turi būti su-  
naudota apsigynimui nuo orlaivių. Tikrai tada apsigynėjas gali pasakyti visa padaręs, kad apsisaugotų nuo netikėtų puolimų ir gali laukti teigiamų sekmių.

Sekmingo apsigynimo nuo orlaivių puolimo priemonės gali būti suskirstyti į tris grupes, būtent: aktingos, kurios tiesioginiai priešų orlaivius puola, pasingos, kurios neleidžia priešų orlaiviams veikti, tiesioginiai į kovą nesikišamos ir pagalbinės priemonės, kurios padeda kitoms apsigynimo priemonėms veikti.

Nusileidusius priešų orlaivius reikia visais turimais ginklais apšaudyti, ypačią jų motorus ir įgulas. Jei nusileidęs orlaivis apsikasa ir ginasi kulkosvaidžių ugnimi, reikia jį patrankomis šaudyti. Nuo priešų puolimų iš oro reikia turėti kur pasislėpti ir kuo prisidengti.

Nuo bombų miestuose reikia slėptis požemiuose. Pragoje, pavyzdžiui, pirmam orlaiviui užpuolus kiltų panika, nes nėra požeminio traukinio, kur būtų galima pasislėpti. Apsigynimui nuo dujinių bombų reikėtų kiekvienam gyventojui ir gyvam su-

au atėjo Kultūros  
No. 9.  
Kaina 30c.  
Jaukite Naujienose  
1739 S. Halsted St.

## Specialis Pasiūlymas

Lodas gu 5 tonai  
Visas Mažiau ne-  
Tikros Pocahon-  
tas mine run \$7.25 \$7.75  
Fr. City Egg 7.00 7.50  
Fr. City Lump 7.50 8.00

Žemiau talpinamas kuponas  
yra jums vertas 25c. už  
kiekvieną toną.

Šis kuponas kuomet paduodamas  
mūsų jardu arba prisidėjamas sy-  
kiu su orderiu, mažina jums ru-  
sų anglų kaina 25c. už toną. Šis  
pasiūlymas geras tikrai VIEŠAI  
SAVATE!

St. Clair Coal & Mat'l Co.,

2437 SO. LOOMIS ST.  
Tel. Roosevelt 2867

tverimui nuolatos turėti apsau-  
gojamąją kaukę. Šale to į ap-  
saugotas nuo dujų vietas turėtų  
būti įvestas rūgštygamis. To-  
kios vietos turėtų būti įtaisytos  
kiekvienoje gatvėje, sulig gali-  
numu kiekvieniuse namuose ir  
jau taikos metu planingai įren-  
tos. Prieš galimus puolimus  
baciomis reikėtų naudoti prieš-  
puolimus, dezinfektorius ir pla-  
čiai organizuotą sanitariją pa-  
galbą.

Su šiuo klausimu yra suriš-  
tas koncentracijos klau-  
simas, t. y. ar įvairios svarbios  
įmonės turi būti greta sustaty-  
tos, kad priešų orlaiviams nesu-  
darytų gerų puolimo tikslų?

Naktį nuo priešų orlaivių ap-  
siginti vartojami šale vienas  
kito prišamieji balionai, arba  
reflektoriai, ar abeji drauge.

Apsigynimas nuo orlaivių yra  
žymiai komplikutesnis, negu  
aviacijos naudojimas. Atskiros  
apsigynimo priemonės viena ki-  
tos priklauso, vienos kitas papil-  
do, todėl yra kardinalis reikala-  
vimas, kad visoje valstybėje jos  
vienose rankose būtų sukcon-  
truotas.

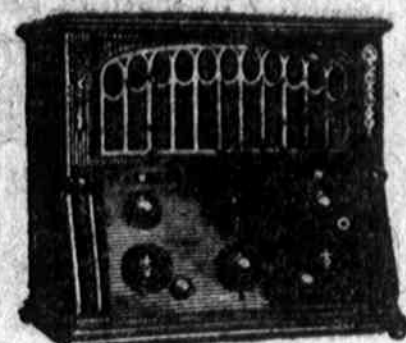
Baigdamas paminėsiu remda-  
masis "Prager Presse" kitu nu-  
meriu, kad barbariška naikini-  
mo priemonė ligų baciloms, tur-  
but, virs realybe, nes patirta,  
kad vokiečių komunistų partijos  
"čeka", kuriai vadovauja rusas  
Gorev, yra apginkluota ne tik  
sprogstamąja ir saunamąja me-  
džiaga, bet drauge ir dezinteri-  
jos bei koleros bacilomis, kurio-  
mis norima nužudyti tie asme-  
nys, kurie turi kaip ir sava mir-  
tim numirti. ["L."] —G.

## RADIO

Radio jau praleido, turėk savo arkli, dienas. Jūs daugiau  
neklusote vien tik, kad turėjus džiaugsmą, važiuodamas  
penkioliką mylių į valandą pirmos rūšies automobilu.  
Dabar jūs norite tikros muzikos. Tikra muzika reiškia ge-  
rumas tonų. RADIOLOJ apsiereiskia grynumas, pilnas to-  
nas, tikras balsas, tikras paprastumas, mechaniskas tobu-  
lumas kuris randasi RADIOLOJ.



Sužinokite  
tai per  
radio



Radio VII-B yra penkių  
tubų setas, jį galima ope-  
ruoti viduj ir lauke. Garsų  
garsai ateina 2000 mylių.  
Kaina pilnai  
\$275

Radio X yra keturių tubų setas,  
operuojama su išlaikiniu dratu 150  
arba 200 pėdų ilgumo. Kai-  
na pilnai prirengtos \$245

Radio Super-Heterodine yra šešių  
tubų setas, portable, nereikia dratų  
prijungimo, jį galima nešti bile į koki  
kambarį, automobilį arba kitą kokią  
vietą be jokio triubelio. Garsų gar-  
sai ateina 3000 mylių tolimo. Kai-  
na pilnai pri-  
rengtos \$269

Radio III-A keturių tubų setas prirengtas \$90.00  
Radio III dviejų tubų setas prirengtas \$35.00  
Zenith 4-R keturių tubų setas prirengtas \$142.50  
Zenith 3-R keturių tubų setas prirengtas \$215.50

A Battery 1 1/2 volt \$39  
B Battery 22 1/2 volt \$1.75  
B Battery 45 volt \$3.25  
Radio tuba \$3.75

Nespręskite iš to ką jūs galite girdėti per radio iš bile kokio seto.  
Ateikite šiandien ir išgirskite naują Radiolą.

Parodymas jų namuose DYKAI, šaukite Boulevard 4707.  
Kas bus sekamas Prezidentas ateinančiame utarninke, lapkričio 4.

**A. J. BACHUNAS**  
4601 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

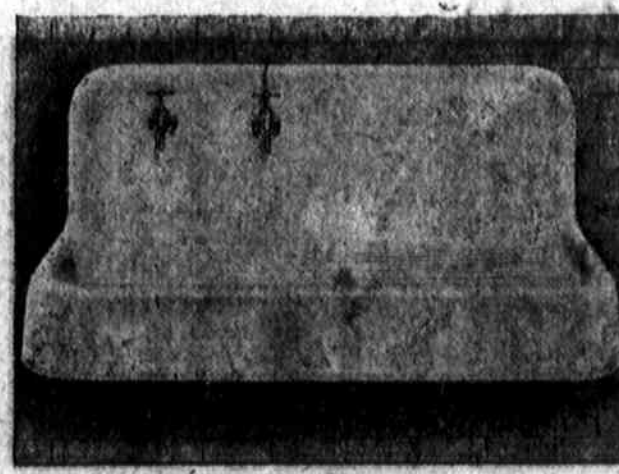
## JOHNSON PLUMBING SUPPLY CO.

3641-43 So. Halsted St.,

Phone Yards 2427

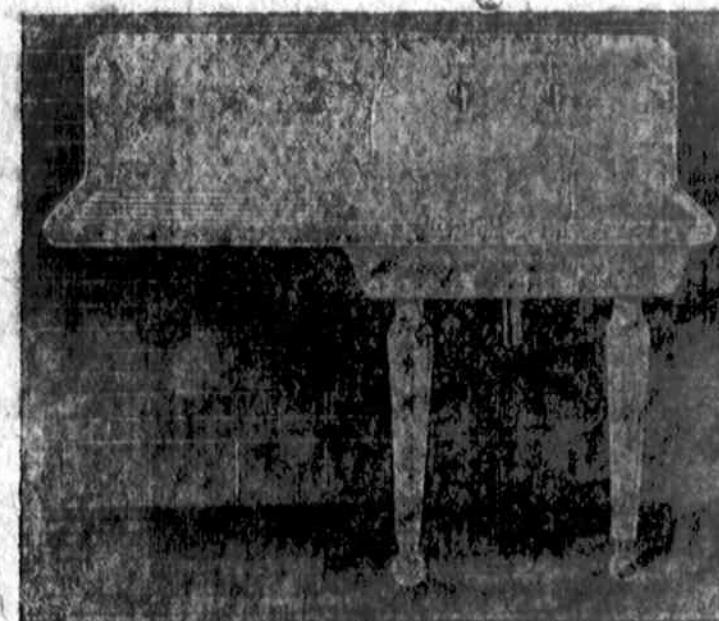
## Parduodame Jums Išdirbėjų Kainomis

Balto Porcelino Cast Geležies Enameliuoti Daiktai Ateina Kas Savaite  
Vagonais Daleidžia Mums Pasiulyti Bargenus Kuriuos Turite Pama-  
tyti, Kad Įvertinus. Kai Kurie Biskį Įgadinti, Todel Jų Kainos Yra  
Sekamos:



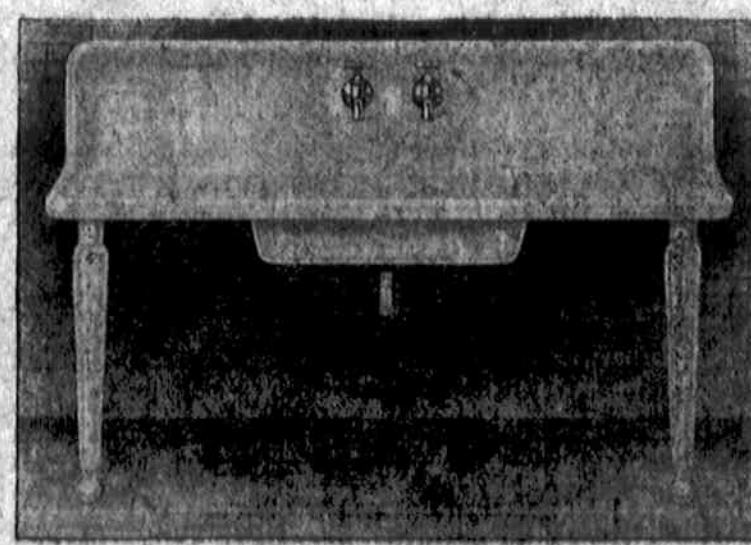
42 ir 52 colių sinkos su 5 colių  
Apron 12 colių iš užpakalio, iš de-  
šinės ir kairės rankų drainboard,  
yra prie sienos prisriubuojami.  
Nuo

**\$21.75**  
ir augščiau



42 ir 52 colių Roll Rim Sinkos.  
Puikus pasirinkimas nuo

**\$18.75**  
ir augščiau

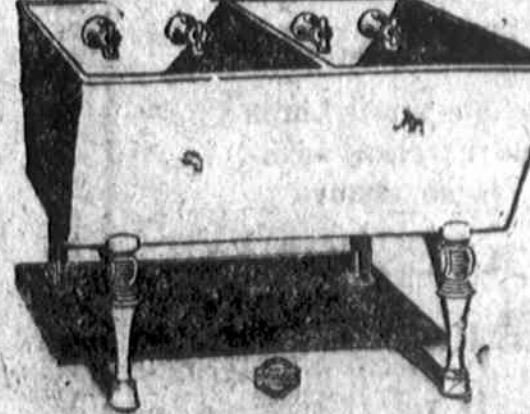


60 cilių dvigubo drainboard Sin-  
kos su Apron arba Roll Rim nuo

**\$27.50**  
ir augščiau

Mes neparduodame antrarankių arba vartotu tavoru — jūs gausite ką  
išsirinksite.

Atdara utarninke, ketverge ir subatoje iki 9 valandai vakare.



Cementiniai landres loviai suvi-  
rinti į vieną daiktą su plienine  
standa ir besisukančiu kraneliu.

48 colių 2 dalių \$12.35  
54 colių 2 dalių \$13.65  
60 colių 2 dalių \$15.75  
72 colių 3 dalių \$17.65



# CHICAGOS ŽINIOS

## Kaip balsuoti

Ateinanti utarninką bus svarbūs balsavimai, bus renkamas šalies prezidentas, niekuriose valstijose gubernatoriai, senatoriai, kongresmanai ir daugybės kitų valdininkų.

Illinois balsuotojai gaus balotą kaip dūris — 3 pėdų ilgio ir 2½ pėdų pločio su keliais šimtais pavardžių. Chicagočiai be to gaus dar 4 mažus baliotus — teisėjų ir įvairių būnų išleidimui. Balsuoti reikia greit, tad daug galvoti nėra laiko ir įsėkoti visų kandidatų. Manoma, kad daugiausia balsų bus paduota "straight" už kurią partiją ir mažai kas bandys "splitinti" balsą.

Socialistai turi ištatę savo kandidatus į visas valdvietes. Tik į prezidento vietą jie savo kandidato nestatė, nes remia progresyviųjų kandidatų La Follette ir Wheeler. Progresyvieji gi jokių kitų, apart prezidentinių (ir vieno kongresmano) kandidatų nestato.

Todel balsuojant už socialistus reikia padėti kryžiuoką rytuclę viršų kolumnos, prie žodžio "Socialist." Tai reiškia, kad balsuojama už visus socialistų kandidatus. Paskui kolumnoj "Progressive" tuoj po La Follette ir Wheeler vardais reikia padėti kryžiuoką ties kiekviena pavarde 29 rinkikų (electors). Nereikia dėti kryžiuoką prie žodžio "Progressive," nes nors tai pilnai teisėta, bet kai kas bando ginčyti tam ir gali atsitikti taip, kad politikieriai gali išmesti jūsų balsą.

Šitaip balsuoti reikia netik Illinois, bet ir visose kitose valstijose.

## REIKALINGA BALSU DABOTOJŲ.

Socialistų partijai yra reikalinga balsu dabotojų rinkimų dieną. Kas gali, kviečiamas yra apsiimti padirbėti. Rytoj partijos raštinė (1501 Warren Av.) bus atdara visą dieną ir bus duodami mandatai ir paaiškinimai. Pirmadienį bus visų dabotojų susirinkimas.

Visi dabotojai turės būti balsavimo vietoj utarninke 4 val. po piet.

He'ler Falejezyk, 16 m., 12245 Eggleston Ave., liko užmušta traukinio prie 122 ir Harvard gatvių. Ji išlipo iš vieno traukinio ir pakliuvo po ratais kito traukinio.

**AR MANOTE VAŽIUOT NAMUOSNA ANT KALĖDŲ SPECIALE DIDELE KALĖDŲ EKSKURSIJĄ**

Rengia mūsų Linija po užveidą savo locono atstovo

**Laivu "ESTONIA"**

**3 Gruodžio 1924**

11 val. ryto

Nuvažiuosit stačiai į Baltijos Jurių Portą kur persėsit ir be vargo vandeniu už

keliolikos valandų

**I KLAIPĖDĄ ATVYKSIT**

Parankiausia Linija į Klaipėdą

Visu Keliu Vandeniu KITI IŠPLAUKIMAI:

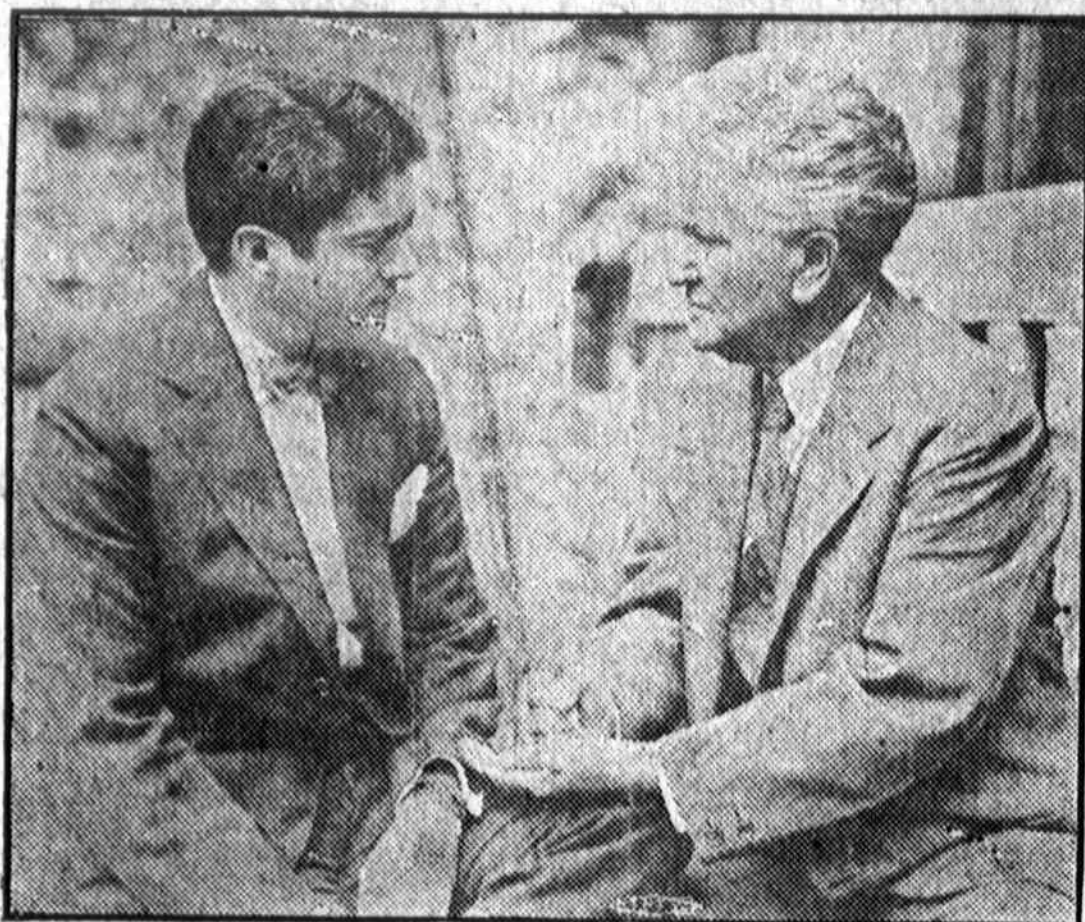
Laivas "Lituania" ..... Lapkr. 12

Kitoms žinioms ir prekėms kreipkitės prie mūsų paskirtų agentų.

**Baltic America Line**

120 N. La Salle St., Chicago, Ill.

9 Broadway New York, N. Y.



Senatorius **ROBERT M. LaFOLLETTE**, progresyvių kandidatas į prezidentus ir jo sunus, kuris veda visą kampaniją už savą tėvą.

## Sportas

**Požėlos-Bancevičiaus ristinės įvyks "Mildos" teatre**

Jau girdėjosi balsų, kad Požėlos-Bancevičiaus ristinėms reikėtų paimti geresnę vietą: esą žmonės nori matyti ristinę, o ne stovėti kur nors kampe, ir nematyti, kas dedasi ant matraso.

Šį kartą publikai nereikės stovėti: Požėlos-Bancevičiaus ristinė įvyks "Mildos" teatre. Tad kiekvienas turės vietos kur atsistoti ir matys kuogeriausia ristinę eiga.

Tos didžiausios šio sezono ristinės įvyks lapkričio (Nov.) 14 d. Bridgeporto "Mildos" teatre.

Tėmykite apgarsinimus, kurie greit pasirodys "Naujienuose".

## GALIUNŲ IMTYNĖS

Antradienį, spalio 28 d., Columbia Hall, Town of Lake, įvyko svarbios mūsų galijotų imtynės.

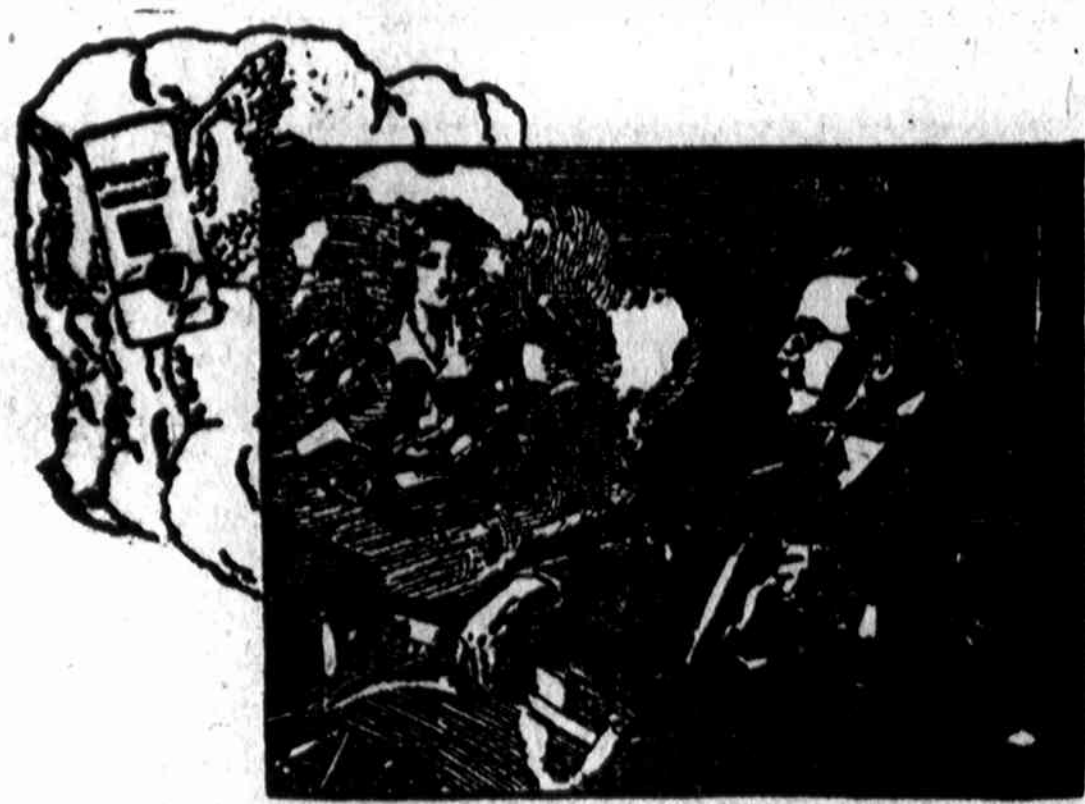
Karolius Sarpalius, 192 svarų, Chicago universiteto medicinos studentas, susikibo su Sam Samson, 198 sv., Pardue universiteto medicinos studentu. Jų kova buvo sunki: rodėsi, kad jas Sarpalius tikrai pralaimės, nes Samsonas vis jodinėjo ir tik biskio reikia, kad Sarpalių prispaustų. Po 28 minutų mūsų Samsonas paliso ir Karolius jo pečius pri-

spaudė. Nusikamavęs nabagas Samsonas jau nepajėgė antru kartu risti ir paliko pergaltu.

Pirmininkas pristatė jauną lietuvių sportą, Simą Juškevičių. Jis yra ristikas ir kumštinių. Jau septyni metai kal jis galinėjasi po Arizona, Texas, Utah, California ir kitas vakarines ir pietines valstijas. Jis kumščiausi 70 kartų ir visus kartus išlošė. Juškevičius yra labai gyvas, smarkus ir gražaus sudėjimo vyrukas.

Ant estrados pasirodė švedų čempionas Cyclonas Peterson. Jį jau pažysta visi, kad jis yra meistras savo darbe. Prieš jį išeina 15 svarų štarkešnis airių bulius, vadinamas J. Roberts. Jiedu griebė, kas tik jiems pakliuvo, ką tik namą nesugriovė. Savo teisėją J. Uktverį mėgino kartu pasiguldyti. Po 19 minutų švedas su-rakino airio "rankeles" ir tas išsitiesė. Štai išeina J. Bancevičius išmėginti sunkiųjų vogy čempioną Augustą Freimontą. Sukalbėta ir ristas grekų-romany stiliu. Bancevičius lupa kiek tik jėgų turi, o Freimontas lyg su vaiku žaidžia. Matyt, kad da nemoka risti, nes pirmu kartu, sa-pralaimės, nes Samsonas vis jodinėjo ir tik biskio reikia, kad Sarpalių prispaustų. Po 28 minutų mūsų Samsonas paliso ir Karolius jo pečius pri-

(Seka ant 7-to pusl.)



## ARČIAUSIAI PRIE ŠIRDIES KIEKVIENO ŽMOGAUS YRA JO PATIES ŠEIMYNA

Todel tikslas kiekvieno mūsų yra pagalbėti iš anksto apie tai, kad mūsų šeima nekenktų nedeklių.

Pervėlu yra mislyti apie apsaugojimą, kuomet jau ateina liga. Reikia apie tai pagalvoti dabar, kuomet esate sveikas ir apsaugoti save geroje ir atsakingoje apdraudus kompanijoje, kaip PROVIDERS LIFE.

Šeimynos tėvas negali būti lengvatikis ir gyventi diena iš dienos be tikalo. O jei iki šiol dar neturite jokios šeimynos, tai gyvenime turite koki nors tikslą, turite ką nors artimą, kam norėtumėt po mirčiai turėti palikti.

Apsidraudimo dokumentus galite gauti pagal jus išgale ir norą iš vienos didžiausių apdraudus kompanijų, PROVIDERS LIFE. PASTABA: Turime dar keletą vietų dėl vyru ir merginų, kurie gali tapti kalpo agentai MICHIGAN, OHIO ir ILLINOIS. Patyrimas nereikalingas. Išmokinsime jus, kaip per keletą valandų, vakarais arba subatose po pietų, uždirbti daugiau pinigų nuosimėjais, negu uždirbate per visą dieną kur nors dirbdamas. Taipgi reikia agentų visam laikui. Apsidraudimų yra didelis reikavimas, kuri yra didžiausia žmonių apsauga. Ateikite kuomet dieną nuo 9 val. iki 12, arba rašykite

**PROVIDERS LIFE ASSURANCE COMPANY**

Didysis Ofisas 1530 N. Robey Street, CHICAGO, ILLINOIS

SKYRIAI:

206 Century Building, CLEVELAND, OHIO. Vedėjas T. P. Gajewski.

620 Nicholas Bldg., TOLEDO, OHIO. Vedėjas J. Korecki.

454 Book Bldg., DETROIT, MICHIGAN. Vedėjas A. Keskas.

Rm. 10 Victor Bldg., 225 Collinsville Ave., E. ST. LOUIS, ILL. Vedėjas J. Gorskas.

## Darbininkų pasidalinimas

### Kapitalistai gi yra susivieniję.

Ramsay MacDonaldo jaunystės ir mokyklos draugas susikrovė dideius turus tuo laiku, kaip MacDonaldas veikė Darbo partijoj ir tapato Britų imperijos premieru. Draugas padovanojo MacDonaldui automobilį ir kadangi MacDonaldas neturėjo ištekliaus jo užlaikymui, tai davė užtektingai pinigų ir to automobiliaus užlaikymui.

Čia, Amerikoj, kiekvienas policijos kapitonas ir mažas valdininkas didesnių miestų turi bendruomenės apmokamą automobilį. Anglijoj apie MacDonaldo automobilį kalbama gi labai rimtai. Kalbama net, kad pašaipos iš to fakto, kad turtingas žmogus užmoka už Darbo premiero šenius ir gasolinę, gali sumušti Darbo partiją.

Saujalė anglų valdo 300,000,000 aziatų Indijoj, kadangi aziatai padalinti jų įvairių religijų, vienas kito nekenčia. Ir vienas prieš kitą kovoja.

Bet Indijos mahometonai, indai, persai, budistai visgi mažiau vienas kito nekenčia, kaip nekenčia įvairios darbininkų grupės Anglijoj ar Amerikoj. Tai labai patinka samdytojams ir valdančiosioms klasėms. Jos yra susivieniję ir valdo, kuomet darbininkai yra pasidalinę. — (Iš anglų).

## LIUDNOS SUKAKTUVES

Perkėlimas iš duobės į lotą, ir dviejų metų sukaktuvės, įvyks 1 d. lapkričio 1924 m. 3 valandą po pietų mūsų numylėtos dukrės Juozepos Kuprevičaitės, kuri persikėrė su šiomis pasauliu 29 d. spalio 1922 m. Palikdama didžiame nuliudime tėvus ir sesytę Stanislavą, Juozepai vos sulaukus aštuonių metų amžiaus žiauri liga išplėdė jaunutę vos pražyduš jos gyvastis. Ši liudna nelaimė padarė sunkią žaidą ant mūsų širdies, kuri niekada neužgis. Miegok ramiai numylėta, lai buna tau tami šioj žemelėj vieta. Nuliudę

### Tėvai ir sesytė Kuprevičai.

Šiuomi kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiame liudname perkėlime, kuris atsis bus tautiškos kapinėse. Tikėdamiesi kad kaip laidotuvs, taip ir perkėlime dalyvausite be atsisakymo. Todel iškalno tariame širdingą aciu Kuprevičai.

## James F. Lyons ADVOKATAS

4841 W. 14th St., Cicero  
Telephone Cicero 9323  
Panedėlyj, seređoj ir pėtnyčioj nuo 7 iki 9 val. vak.  
1020 ASHLAND BLOCK  
155 N. Clark Street  
Telephone Dearborn 6534

**RĖMAIS PAVEIKSLAS**

**P. CONRAD FOTOGRAFA**

Ratūrimas manų igytas per 15 metų visus darbus atlieku kuogeriausiai.

1130 So. Halsted St. Phone Boulevard 6369

**DOVANOS JAUNAVĖZEM**

**SU POIKEIS**

**DIDUMO 16x20**

# Lietuvon ant KALĖDU

Jei manai važiuoti Lietuvon apsilankyti ar gyvent — važiuok su

## NAUJIENŲ PALYDOVU

Pavesk Jam savo rupeščius ir klapatus ir jausk kelionėje kaip namie. Dabar yra laikas pradėti rengtis ir iškalno užsitikrinti sau sugrįžimą.

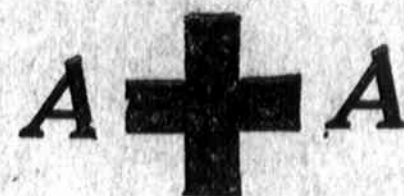
NAUJIENŲ KALĖDINĖ Ekskursija važiuoja didžiausiu U. S. Laivu

## LEVIATHAN GRUODZIO 6-tą

ir kiekvienas keliauninkas bus Lietuvoje prieš pat Kalėdas ir parves džiaugsmą ir dovanas savo giminėms. Kreipkitės į Naujienas ir busit aprupinti visais reikalais.

## NAUJIENOS

1739 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.



## VINCAS STULGINSKAS

Mirė spalio 31, 1924, 6:20 ryto, 49 metų amžiaus, įsėgyveno Amerikoj 28 metus. A. A. Vincas paejo iš Lietuvos Kauno rėdybos, Tauragės apskr., Gaurės parapijos, Liperiškių kaime. Paliko dideliu nuliudime moterį Agotą, po tėvais, Sebeckaitę, 2 sūnų Juozą ir Alfonsą ir dukterį Bronislavą ir brolį Kazimierą, Lietuvoj brolį Joną ir Mikolą. Kunas pašarvotas 10129 So. Michigan Ave., Roseland. Laidotuvs įvyks panedėly, lapkričio 3. Iš namų 8 val. ryto, bus atlydėta į Visų Šventų Parapijos Bažnyčią, kur įvyks gedulingos pamaldos už vėlonio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Švento Kazimiero Kapines. Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atiduoti paskutinįjį patarnavimą ir dalyvauti šiose laidotuvsėse

Nuliudę Moteris, sūnai, duktė ir brolis. Laidotuvsė patarnauja graborius Eudeikis, Yards 1741.



Vienanualis importotojai Bohemian Plunksnų ir Jpily Mes skelbiame sekamas kainas: Maistyčių žąsų, svarui ..... 49c. Grynų baltų žąsų, svarui ..... 98c. Rankomis supūštos, svarui ..... \$1.79. Minkšti pukai, svarui ..... \$1.98. Pirkite nuo mūsų ir sutaupykite pinigų. Pareikalavus siunčiame sampeitus.

**BECK'S DEPT. STORE**  
3323-25 So. Halsted St., Chicago, Ill.

## Rusiškos ir Turkiškos Maudynės

Atdoras diena ir naktį. Vėnos, lietuviai ir mairų druskos maudynės. Ruimai ir lovos del nakvynės. Didelis prudas del plankymo. Specialūs rusiškos maudynės del moterų seređoms.

**Z. SAPERSTEIN & SONS**  
Savininkai  
1115-17 So. Paulina St.  
Tarpe Taylor ir Roosevelt Rd.  
Phone West 1511 Chicago, Ill.

## Physical Health Institute DR. VELONIS, Ph. D. C., D. O., N. T.

Gyda įvairias ligas, o ypatingai užsisėnėjusias, de vaistų ir operacijų, naujaisiais budais.

4204 Archer Ave., Chicago, Ill.  
Brighton Park, 2-ry lubų, Rumas 1  
Valandos nuo 9 ryto iki 12 pietų.  
Vakare nuo 6 iki 8 val. vakare.  
Nedėdienais nuo 9 iki 12 pietų.  
Telephone Lafayette 4543

Tel. Lafayette 4223

**Plumbing, Heating**

Kaiko lietuvių, lietuviams visados patarnauju kuogeriausiai

**M. Yuška,**  
3228 W. 38-th St., Chicago, Ill.

Phone Boulevard 9641

**A. KAIRIS**

Murinimo ir budavojimo generalis KONTRAKTORIUS  
3352 So. Halsted St.,  
Namai 3356 Lowe Ave.

## UŽSISAKYKITE IR SKAITYKITE LIETUVIŲ BURTININKŲ LAIKRAŠTĮ "BURTININKAS"

"BURTININKAS" telpa: Burtininkų monai; Juokai; Planetos; Burimai laimės; Įvairios paslaptys, ir daugiau. "Burtininko" kaina metui \$1.00. Šįs-dami prenumeratas adresuokite: LIET. SVIET. KNYGYNAS, 3106 S. Halsted St. Chicago, Ill. Dept. 2.

Plumingo ir Apšildymo Įrengimai

Oleello kainomis visiems

Pigiausi dabar radiatoriai ir boileriai. Jie bus brangesnis po mėnesio gegužio. Sutaupykite pinigų tiesiai pirkdami nuo mūsų.

**PEOPLES PLUMBING AND HEATING SUPPLY CO.**  
490 Milwaukee Ave. and  
461 N. Halsted St.  
Haymarket 1018. Haymarket 4251

**Pilnas žmonių Dr. Ross' ofisas kasdien, del gydymo chroniškų, nervų, kraujo, inkstų, puslės ir šlapimo ti-gų.**

## 10 privatikų gydymui kambarių

Čia atėję gaus geriausį Amerikoniką ir "mopediką" be k. gydymo. Didelis skalčius žmonių gydymų kasdien per Dr. Ross, suteikia progą duoti geriausį medicinį patarnavimą žemumais kaina. To ki mokesčiai gali kiekvienas išsėsti mokėti, taip kad nei vienas nereikalauja užmesti savo ligą.

Patarimas dykal. Žinokite apie savo tiesą. Visiškai palaptis yra užtikrinta.

**Dr. B. M. Ross,**  
85 So. Dearborn Street, kampas Dearborn ir Monroe St.  
Orilly Building. Imkite elevatorių iki 5 augšto.

Trisdešimt metų toje pačioje vietoje. Priėmimo kambarys 506 del vėrų. Priėmimo kambarys 608 del moterų. Valandos: Kasdien nuo 10 ryto iki 5 val. vakare. Nedėlioj nuo 10 val. ryto iki 1 val. vakare. Panedėlyj, seređoj ir subatose nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare.



## SPORTAS

(Tęsa nuo 6-to pusl.)

lyg mažą vaiką nusimetė. Kažin kuo būtų užsibaigę, jei Freimontas nebūtų krisdamas rankų susižeidęs. Teisėjui užklausus, Freimontas pasidavė, nes negalėjo daugiau tą vakarą risti. Tokiu būdu tą vakarą J. Bancevičius tapo pergaletojas. Freimontas nustebo publiką savo spēka ir jei jis būtų išsilavinęs ristinėse, tai būtų kartus pirma netik lietuviams, bet ir sveikimtaučiam.

Tą vakarą tapo sutarta ir prizadėta pertikrint J. Geštautą, sunkųjį ristiką. Musų Silka, kuris šiais metais kloja kas tik jam padidėva, sutiko persitikrinti su Geštautu.

—Rep.

## Lietuvių Rateliuose.

## Draugijų veikimas

INTERNACIONALIO AP-  
VAIKSČIOJIMAS.

Ketvirtadienį, spalio 30 d., Liuosybės svet., Cicero, įvyko Liet. Soc. Sąjungos VIII rajono prakalbos paminėjimui 60 metų sukaktuvių nuo įsikurimo Pirmojo Internacionalo.

Susirinko gražus burys cicer darbininkų. Drg. Vilis perstatė kalbėti darbininkų darbuotoja, „Naujienu“ Redaktorių d. P. Grigaitį. Kalbėtojas aiškiai apibūdino Pirmojo Internacionalo įsikurimą, pažymėdamas jo vertę. Jojo desnius bei prognozę dar ir šiandien pildė ir tuo keliu eina susipratę darbininkai, kurie veda darbininkų klesą prie išsiluosavimo iš po kapitalizmo.

Antrojo kalbėtoju buvo Dr. A. Montvidas. Jis kalbėjo, kad darbininkai privalo vienyti kovoje už savo buvį, o ne skaldyti ir silpninti savo jėgas. Pabrėžė, kad šiais prezidento rinkimais yra vedamas didelis bendras frontas prieš kapitalistines partijas. Nurodė, kad už progresyves partijos kandidatą La Follette šiais rinkimais balsuoti rengiasi socialistai, bėpatyviai, tautiškai, katalikai, uki darbininkai, kai kurie biznieri ir t. p. Jis davė supratimą, kad jei La Follette ir nebūtų įrinktas, tai vis kapitalistai bus išgąsdinti ir su tokia didelia minia bus priversti skaitytis ir duoti kokių nors pagerinimus, kad kai kuriuos patrauktų sekamuose rinkimuose. Nupėkė musų brolius komunistus ir jų bolševikišką „rojų“ Rusijoje. Atvirai pasakė, kad tokio rojaus, kai Rusijoje, nieks nepageidauja. Esą ten nėr laisvės darbininkams, vargas skurdas... Cionai musų bolševikai kitus agituoja važiuoti į Rusiją, o patys bijo važiuoti, nes žino, kad ten nieko nėra panašaus, ką jie čia skelbia. Kai kurie neiškentė nuvažiuoti, prarado savo turį ir ką tik į kalėjimą nepakliuvo — džiaugiasi iš „proletarų diktatūros“ ištrūkę. Dr. Montvidas pareiškia, kad socialistai yra priešingi visokiam carizmui, nežiurint nors jis būtų kilęs iš komunistų.

Žmonės buvo užganėdinti prakalbos, ką liudijo gausūs aploismentai.

## Liuosybės svetainė.

Ši, Liuosybės svetainė yra pabudavota lietuvių ir jų draugijų, kad lietuvių turėtų kur susirinkti ir apkalbėti savo klesų reikalus. Rodosi labai puikus ir praklūs darbas; jos durys da neužsidarė del laisvųjų organizacijų, kaip kad ne kartą atsitiko privatiškose svetainėse. Sakė, kad svetainės valdytojai yra bolševikai, kurie anot jų pačių teisingiausi žmonės. Bet per šias prakalbas patenaija, kad tenai yra varomas žydiškasis biznis. Kuomet bolševikai nori samdyt svetainę, tai reikią vis-

## Vaidins Chicagoje, lapkričio 5 d.



POLA TENDZIULYTĖ, J. Vaičkaus Dramos Teatro premjerė.

Gimė Rygoje 1900 m., rugpjūčio 10 d. Baigusi Krotovos gimnaziją Petrapily. Bunant dar gimnazijoje pajuto didelį prietraukimą prie scenos, ypač prie baleto, bet aplinkybės nepavėlijo galutinai šitai meno šakai atsiduoti. Karo smėklai užėjęs reikėjo aplėisti Rygą ir persikelti į Petrapilį. Čia sužinojusi, kad J. Vaičkus atidaro Dramos Studiją, slapčia nuo tėvų įstojo į ją ir pradėjo mokintis. Tėvai sužinoję, kad dukrelė turi gabumus, nespriešia tam ir leidžia mokintis. Lankydama sykiu gimnaziją, kad ją užbaigtų, tęsia pasekmingai studijoje darbą ir trumpame laike pasizgymė kaip viena iš gabiausių mokinijų, dar tik 16 m. budama.

J. Vaičkus į Studijos spektaklius pakviesdavo Imp. Aleksandrijos Teatro artistus kritikos delei ir tie pastebėjo Tendžiulytę kaip gabia studijantę. Ypač viename spektaklyje ji pagyrė žinomas Aleksandrijos Teatro režisieris E. Karpovas.

Toliaus Vaičkaus studija grįžta į Vilnių ir, žinoma, sykiu su ja ir Pola Tendžiulytė. Vilniuje ji prisieina daug pergventi, nes tėvai griežtai pasipriešina galutinam atsidavimui jos scenai ir pasekėms buvo tokios, kad

ny, o jei socialistai prašo svetainės, tai jau kas kita. Socialistams už paprastą vakarą svetainės manazeris, p. Petraitis užgiedojė \$35 prakalbom. Žmonys, kol gyvas negirdėjęs tokios kainos, pamoję, tada jau laipsniškai nusileido, \$30, \$25 ir iki \$20. Žmogus išėjo, neėmė. Vėliau, vėl atėjo ir tada jau atidavė už \$17. Teko girdėti, kad bolševikai moka \$15 ir net \$12. Tai koks skirtumas ir „teisybė“ musų bolševikų. Jie nori, kad socialistų kalbėtojai ir organizacijos negalėtų išsimokėti, nerengty prakalbų ir nedaryty biznis svetainė. Tokis elgimasis yra tizniui kenksmingas. Cicero darbininkai ir jų organizacijos turi apsižiūrėti, ką jie renka ir kam pveda jų svetainės ir sunkiai uždirtų centų kontroliavimą. Užtenka jau sunkenybių išgauti iš valdžios leidimus rengimui, o čia stovi dar bolševikiškas diktatorius. Jie priešingi yra visokiam bizniui, tai kam dar jie smelkiasi, kai žydas prie lašinių, kad tik kitiems kludytų ir nuostolius daryty? Kas būtų, jei jie turėtų valdžią savo rankose? Žinoma, bolševikai jodintų kitiems ant sprindų; už nieką patys nemokėty ir luptų tik iš kitų, kaip

jai su dideliu širdies skausmu tenka laikinai pertraukti savo darbą Theatre. Bet galų gale jai pasisekė įkinti tėvus nekludyti jai ir nuo to laiko neįstamai dirba Theatre: Vilniuje ir Kaune J. Vaičkaus Skrajojamame Theatre. Vėliau, kada Meno Kurėjų Draugija perėmė tą teatrą savo žinion — jame, ir jau Meno Kurėjų Draugijos Dramos Vaidyklos atidaryme įsijūmė žudermano „Joninėse“ — Trudos rolyje. Visuose spektakliuose, kuriuose dalyvavo, Tendžiulytė užkariavo publikos simpatiją ir šiandien jau ji veikia kaip Lietuvių Teatro žvaigždė; nepamirsdama kitos meno šakos — baleto; nuolat tobulindama save — imdama plastikos pamokas. Atleity iš Tendžiulytės Lietuvių Sceną gali dar daug laukti, nes ji yra dar jauna, tik 24 m.

Čia reikia pastebėti ir jos simpatingą būdą, nes ji visados ištikima principams ir idealams savo mokytojo J. Vaičkaus. Siekia prie to paties ankšto tikslu — Lietuvių Meno Teatro ir vengia visokių susmulkėjimų ir baglaganinio pobūdžio teatrų. Tos rūšies artistai mums yra artimi ir mes jų žygius remsim.

kad daro dabar Rusijoje. Pabuskite Cicero vyrai ir apsižiūrėkite kol dar yra laikas? —Magnus.

**RENGIA VAKARĖLĮ**

Vasaros metu L.S.J. Lyga rengė nemažą įvairių išvažiavimų po atvirą dangum. Dabar, orui atvėsus, lygiečiai rengia pasilinksminimo bei artimesnio susipažinimo draugišką vakarėlį lapkričio 15 d. š. m. Fellowship House svetainėje.

Vakarėlis žada turėti, be kitko ir trumpą programėlį, kurį, manoma, išpildys patys lygiečiai. Čia bus progos pasirodyti lygiečiams ir meno srity. Šiaip lygiečiai žinomi kaip sportininkai. Tą dalį be abejojimo prisieis išpildyti patiems lygiečiams. —V.

**PRANEŠIMAS VISUOMENEI**

Suomi pranešu, kad mes apėrdė krautuvę pardavėm Marijonai ir Kazimierui Radzevičiams, 3305 S. Halsted St., birželio 27 d. 1924, ir daugiau nieko bendro su ta vieta neturime. Padarytas bilas iki birželio 27 d. mes atšakom, bet po birželio 27 d. — neatsakom. Kadangi musų vardas vartojamas ir po šiai dienai ant bilų ir numis daroma nesmagumas, tai privėcia mus pranešti per laikraščius. Kas turit kokius reikalus mieldžiui kreiptis pas mus.

J. A. MISCHKAITIS  
3119 S. Morgan St., Chicago

## Darbininkų kandidatas



DANIEL A. URETZ

Socialistų partijos kandidatas į valstijos prokurorus.

Daniel A. Uretz yra chieagietis, advokatas. Keletą metų atgal jis buvo įkūres prietraukiamąjį vidurinę mokyklą ir taip jau duodavo tisių pamokas tiems darbininkams, kurie norėdavo likti advokatais ar įgyti abelgą išsilavinimą. Dangelis jo mokinių, kurių kartais jis turėdavo iki 150, jau tapo advokatais ir dabar gina darbininkų reikalus teismuose. Kiti gi mokiniai nuėjo dirbti į unijas ir dirba dabar organizuotų darbininkų eilėse.

Paskiau jis dėstė teises Chicago Law kolegijoje. Taip jau jam daugelį kartų teko ginti unijos teismuose ir kelis sykius pasisekė jam neprileisti kapitalistams išgauti injuntyonius prieš streikičius.

## PRANEŠIMAS

Suomi pranešame Chicago's lietuviams, o ypač Bridgeporto apylinkės, kad apieka The New City Pharmacy, buvusi po num. 3327 S. Halsted St., dabar persikėlė į naują vietą 3430 So. Halsted St.

Naujoji vieta galėsim suteikti dar geresnį patarnavimą, nes vaitinė bus didesnė ir moderniskiau įrengta.

**The New City Pharmacy**  
John Malakauskas, sav.  
3430 S. Halsted St., Chicago, Ill.

## Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

**KASDIEN JUS GALITE PRISIRASYTI PRIE NAUJIENŲ SPULKOS** ir turėtumėt prisirašyti tuojau, jei dar nesate prisirašę. Dėdami kas savaitę po doleriką, nei nepatėmsit, kaip susidėsit užtektinai pinigų, kad nusipirkus sau namelį ar užtikrius savo senatvę.

**NAUJIENŲ SPULKA**, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

**RINKIMŲ KAMPANJA**

Draugai, kurie norėtumėt platinti La Follette rinkimų Agitacijos Literatūrą, tai galite gauti **AUSROS KNYGYNĖ**, 3210 So. Halsted St., Chicago, Ill.

North Side. — Draugišką vakarėlį su programai ir dainomis rengia North Sides Draugijų Sąjūdis paleidimui Viešo Knygyno, nedėlio, lapkričio 2 d., 1924, Liuosybės svet., 1822 Wabansia Ave. Pradžią 7:30 val. vakare.

Šis vakarėlis turėjo įvykti spalio 26 d., bet deli tulį priežasčių liko atidėtas ant 2 d. lapkričio. Taigi ne pamirškite atsilankyti kuoskaitingiausia kur linksmai laiką praleist.

**PRANEŠIMAS VISUOMENEI**

Didelis teatras ir koncertas bus suleista Byla del Lina Markos, Rengia Cicero's Draugijų Sarysų, nedėlio lapkričio 2 d., 1924, Liuosybės svet., 14 St. ir 49 Ct. Cicero. Šiame koncerte dalyvaus A. P. Kvederas, P. Dauderis, B. Rašinskis, nė, vyru kvartetas ir L. K. Choras. Kviečia visus Komitetas.

## PRANEŠIMAI

KUR GALIMA GAUTI TIKIETAI? VAICKAUS TEATRAL

Artisto Vaičkaus teatras duos pirmą spektaklį lapkričio 5 d. Eight Street Theatre. Tikietai iškalno gali ma gauti šiose vietose:

„Naujiene“, 1739 So. Halsted St. Bielsio Apteikoje, 1900 South Halsted St.  
Dargis, Real Estate, 726 W. 18 St. Bridgeporte  
„Vargas“, 3251 S. Halsted St. Universal State Bank, 3252 So. Halsted St.  
Baltutis, 901 W. 33rd St. „Naujienu“ Skyrius, 3210 S. Halsted St.  
Bals, 3301 So. Halsted St. Stulpino ofise, 3311 S. Halsted St. North Sidej  
Montvido Apteikoje, 1822 Wabansia Ave.

Roselande  
Tupikačio Apteika.  
West Sidej  
Urbono Apteika, Leavitt ir 23 St. Draugas, 2334 S. Oakley Ave. Metropolitan State Bank, 22 ir Leavitt St.  
Town of Lake  
Benosiaus Apteika, 1616 W. 47 St. Zolpis, Real Estate, 4603 S. Marshfield Ave.  
Kareiva, 4587 S. Wood St. Brighton Parke  
Dr. Drangelio Apteikoje, 4101 So. Francisco Ave.  
Cicero, Ill.  
Jonaičio Apteika, 14 ir 48 Ct.

Rockford, Ill. — S. L. A. 77 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlio lapkričio 2 d., 2 v. p. p. Lietuvių ne prigulmingo bažnyčioje. Tad šiuni visus narius raginame ateit ant susirinkimo, nes turim daug dalykų aptart.

Valdyba.

**DRAGIŠKA VAKARIENĖ**

Lietuvos Socialdemokratų Rėmėjų Fondas rengia draugišką vakariene, kuri įvyks subotų, lapkričio 8, 1924, Mildos svetainėje, 3244 S. Halsted St. 2-lubos, 8 val. vakare. Bus puikus programos; dainos ir muzika. Tikietis iš kanlo nusipirksite Naujiene, 1739 S. Halsted St. ir Ausros Knygynę, 3210 S. Halsted St. Kviečia visus atsilankyti.

Rengėjai.

**Dramatiško Ratelio draugiškas vakarėlis** su šokiais ir programu ir su puikiausia vakariene bus šeštadienį, lapkričio 1 d. š. m. Pradžią lygiai 8 val. vak., M. Meldažio mažojo svet.

Ratelio nariams vakariene uždyka, o pašalinims 75c.

Kurie norite susipažinti su dramatiško ratelio nariais ir jo veikimu, prašomi visi atsilankyti.

Kviečia Komitetas.

**Draugystė atgimties Lietuvių Tautos Vyru ir Moterų rengia teatrą ir Cigonų vakariene, lapkričio 2 d., Meldažio svet. Pradžią 7 val. vakare. Kviečia visus**

—Komitetas.

**Draugystė Birutės Kalno rengia iškilmą** rožini balių septindienio vakare, lapkričio 2 d., Mildos svetainėje, 3142 S. Halsted St. Bus gražiausia rožių už dyką duodama.

— J. Balchumas.

**Pirmas Maskaradų Balius**. Rengia Draugišką Lietuvių Dukterų su išlaimejimas. Pirmas praisas \$20 duodant ir kitiškių virš 200 duodant del išlaimejimo. Įvyks lapkričio 1 d., Mildos svetainėje, 3144 So. Halsted St. Pradžią 7 val. vakare.

Kviečia visus kuoskaitingiausiai atsilankyti į musų vakarą.

—Komitetas.

**Dr-stės Salėžiausios Sirdies Viešp.** Jėzus laikys savo susirinkimą, sekmaidienį, lapkr. 2 d., Mildos svetainėje, apacių, 1 val. po pietų. Norinti įstoti į Dr-stę kviečiami atsilankyti.

—Valdyba.

North Side. — „Bijunelio“ draugijos operetės „Birutės“ repetitijos įvyks šeštadienį, lapkričio 1 d., 7:30 val. vak., Liuosybės svetainėje, 1822 Wabansia Ave. Visi Bijunelio nariai malonesite susirinkti.

—Komitetas.

Liet. Moterų dr-jos „Apėvieta“ mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlio, lapkr. 2 d., 2 val. po pietų, Mark White Square parko knygyne, 30th ir Halsted Sts. Visos narės prašomos dalyvauti.

—Sekretorė.

Roseland. — Draugijų Sarysų palaikantis „Ausros knygyne“ rengia lietuviškų šokių nedėlio, lapkričio 2 d., Ch. Strumilo svetainėje, 158 E. 10th St. Pradžią 7:30 val. vak. Kviečiame visus atsilankyti.

—Komitetas.

CICERO. — SLA. 194 kuopos mėnesinis susirinkimas bus laikomas šeštadienį lapkričio 2, 1 val. po pietų Onos Tamuliuonienės svet., 1449 S. 49th Ave. Visi kuopos nariai kviečiami būtinai dalyvauti.

—Sekr. Genys.

Nedėlio. — lapkričio 2 d. Keistuočio klubo Dramos Skyrius State sešėdienį rengia tragediją iš lietuvių krikščioniškos laikų „Algis ir Gedruė“.

Lošimas prasidės lygiai 8:30 val. vak. School Hall svetainėje, prie 48 ir Honore gatvių.

Visus kviečia kuoskaitingiausiai atsilankyti ir pamatyti šį puikų veiklą pirmu kartu statoma lietuvių scenoje.

Rengimo Komitetas.

LSS. Pildomojo Komiteto posėdis įvyks pamedelį lapkričio 3 d. 7:30 val. vakare. Naujienu name. Visi P. K. nariai malonesite dalyvauti posėdy.

A. Zymontas, LSS. Sekretorius.

## PRANEŠIMAI

Jaunų Lietuvių Amerikoje Tautiškas Klubas laikys mėnesinį susirinkimą nedėlio, lapkričio 2 d., 1 val. po pietų, Mildos svetainėje, 3142 So. Halsted St. Visi nariai malonesite laikų pributi, nes randasi daug svarbų dalykų aptarti.

—S. Kunevičia, Rašt.

St. Charles, Ill. — Šeštadienį, lapkričio 1 d., 7 val. vak., Svedu bažnytinėje svetainėje, Indiana ir 4 d. įvyks prakalbos su paeikais lietuvių kalba. Taipgi bus pamokos lietuvių kalbos 2 val. po pietų toj pačioj svetainėje.

—Komitetas.

Lapkričio 2 d. 7:30 val. vak. Raymond Chapel, 316 W. 31 St. bus prakalbos ir pamaldos. Kviečiame visus atsilankyti.

—Komitetas.

Golfo Turnirai. — „Amateur“ fi-nalistai Josia Jackson parke, pamedelį, lapkričio 3 d., 12 val. dienų. Atleikite pamatyti kovos. „Open“ kvalifikacija prasidės ant rytojaus per dvi dienas. Moterys pradės se-redoje. Registrukites dabar Lietuvių Golfo Klubu, 3204 S. Halsted St. Tel. Boulevard 6648.

—Komitetas.

**ASMENŲ JIEŠKOJIMAI**

JIESKAU savo pusbrolio Ipolito Spirikavičiaus, pirmiaus gyvenęs West Side, dabar nežinau kur, praneškite man jai kas žino kur gyvena, arba pats atsišaukt.

MATEUSAS SPIRIKAVIČIUS, 10632 Edbrook, Ave.

KAZIMIERAS S. išvedė mano moterį ir mano dukterį. Tas vyras yra juodais plaukais ir mažais juodais uostais. Augstumo 5 pėdų ir kudas. O moteris yra biskj čokueta pilkais nukryptais plaukais, sveria 300 svarų; mano dukte 9 metų, nukirptais geltonais plaukais; dikto gūdyjimo; jis turi savo vaiką ir mergaitę ir jo vaikai yra juodais plaukais ir juodomis akimis. Kas man pirmas praneš gaus \$25.00. JUOZAS ŠULSKIS, 1306 So. Front Street, Philadelphia, Pennsylvania.

PAIESKAU savo tėvo Jono Laugaudo, iš Lietuvos paėjo iš Viena-tiškių kaimo, Telsių apskr., kuris gyvena Chicagoj, West Sidej. Turu svarbų reikalą. Meldžiui paties ar kas jį pažįsta pranešti šiuo adresu.

FRANK LAUGAUDAS, 3011 W. 40 Pl., Chicago, Ill.

**APSIVEDIMAI**

PAJIESKAU apsivedimui merginos nuo 18 iki 27 metų amžiaus, mylinčios dorą ir gražų ženybinių gyvenimą. Aš esu vaikas 29 metų, vidutinio ūgio, linksmo būdo ir gražiai užsilaikantis. Merginos norinės apsivedi malonesite atsišaukti.

J. ADAMS, 5348 So. Sawyer Ave., Chicago, Ill.

JIESKAU vyro apsivedimui, vidutinio amžiaus, tarpe 30 ir 40 metų, kuris mylėtų ramų gyvenimą. Aš esu persikytus su vyru jau metai laiko; gražiai atrodau ir myliu dorą gyvenimą. Del platesnių žinių kreipkitės per laiską.

Mrs. Kams, 3210 S. Halsted St., City

JIESKAU apsivedimui merginos; aš esu 33 metų senumo vaikas; turu biut ant Bridgeporto. Merginos atsišaukt nuo 20 iki 28 m. senumo ir kad būtų katalikės.

Kreipkitės laiskų

Naujienu Skyrius, 3210 S. Halsted St., Chicago No. 173

**IVAIRUS SKELBIMAI**

**STOGDENGYSTĖ**

Jusų stogų prakurimas užtaisomas ir garantuojamas už \$4. Automobilų trokų patarnavimas Chicagoj ir apylinkėj. Istaiga 34 metų senumo. Didžiausia ir geriausia stogų dengimo istaiga Chicagoj. Tik patyrę unijos darbininkai samdomi. J. J. Dunne Roofing Co., 3411 E. Ogden Ave., Phone Lawndale 0114.

Tel. Yards 7282

**BRIDGEPORT PAINTING & HDW. CO.**

Malevojam ir popieruojam. Už laikom maleva, popiera, stiklus ir t. t.

3149 So. Halsted St.

J. S. RAMANONIS, Prez.

**ATYDA NAMŲ SAVININKAMS**

Katrie neturite elektros šviesos name, pasiskubinkite paduoti orderius, nes nuo November 1 bus brangiau 25%.

A. L. GOSCIWICZ, (Licensed Contractor)

5109 W. 30 St., Cicero, Illinois. Phone Cicero 3542

**Automobilių Malevotojas**

Atleiku aukštos rūšies darbą gerai greitai ir už nebrangią kainą. Kam reikia automobilis maliavoti — kreipkitės.

**AUTOMOBILE PAINTING SHOP**

Prop. Joseph W. Ažukas

751-753 W. 54th Place

Tel. Boulevard 0312

**REKALINGAS Ice Box del bučernės 8x10 ir kiti įtaisymai del bučernės. Duokit žinią per laiską.**

P. Duby,

700 W. 119 St., Chicago.

## IŠRENDAVOJIMAI

LIETUVISKAS RESTAURANTAS SU HOTELIU.  
Visados geras maistas ir guolis; teisingas patarnavimas.  
A. GUODELIS, Savininkas, 4157 So. Kedzie Ave. Tel. Lafayette 5098

## ISRENDAVOJIMUI

ANT rendos flatas 4 rūmai ant 2 floro, elektrika ir gasas, 1842 W. 46 St., Chicago. Savininkas gyvena ant 3-čio floro iš fronto.

ANT RENDOS 5 kambarių moderniškas flatas. Elektra, gasas, maudynė. Pigi renda. 3951 S. Talman Ave. arti Archer Ave.

ANT rendos 6 jr 2 kambarių flatai. Gasas, elektra, maudynės ir kiti visi parankumai. Taipgi garadžius, vienam automobilui. Klausk kraptuveje. 2956 Wallace St.

ISRANDAVOJIMUI

Rendai 6 kambarių flatas, naujam name po numeru 4108 Archer Ave. Gera vieta del kadaro, advokato arba taip pat pashiai kitokio bizniero. Vėliausios mados parankumai. Atsišaukt pas.

F. G. LUGAS & CO. 4108 Archer Ave. Phone Lafayette 5107

RENDAI šoras, patogi vieta uždėti visokiam bizniui, geroj biznio vietoj. Kreipkitės. 5252 So. Artesian Ave.

ANT isrendavimo Garage del 4-4 masinų su visais įtaisymais ir private entrance įvažiavimas iš Auburn Avenue. Atsišaukt: 3237 Auburn Ave. Tel. Boulevard 6094.

RENDON flatas 6 kambarių, pečiai sildomas; yra elektra, gasas ir maudynė. 4448 So. Wallace St. Tel. Yards 6225.



**REIKIA DARBININKŲ****VYRŲ ir MOTERŲ**

REIKIA patyrusio virėjo-jos, vyro arba moteris, darbas restorane. Geros darbo sąlygos, mokame iki \$30 į savaitę.  
3711 So. Kedzie Ave.

**REIKIA DARBININKŲ****MOTERŲ**

REIKIA merginos prie namų darbo, malonėkiai atsiskaiti.  
251 Bartram Rd.,  
Tel. Riverside 291 W.  
Riverside, Ill.  
Ofiso Tel. Canal 1678

REIKALINGA mergina ar moteris prie namų darbo. Maža šeima, tik 2 žmonės. Gera alga.  
A. BERZINSKAS  
6159 So. Artesian Ave.  
Prospect 6674

REIKIA moterų prie plaukų išdirbinėjimo. Darbas prie dienos šviesos.  
Eagle Hair Mfg. Co.  
3725 So. Halsted St.

**REIKIA DARBININKŲ****VYRŲ**

REIKIA 10 bučerių, jautienos mėšos iš kaulų išėmimui. Gera mokestis, nuolatos darbas.  
Atsiskaiti,  
2029 Grenshaw St.  
iš užpakalio.

**REIKIA—**

Vyrų, dešrų prikimšėjų.  
Atsiskaiti:  
LOUIS PFAELZER & SONS  
3927 So. Halsted St.

REIKALINGAS inteligentiškas vyras turintis gerą iškalbą.  
Atsiskaiti:  
1411 So. 49th Ct.  
Cicero, Ill.

REIKIA salesmanų. Mes turime gerų vietų dėl energingų ir ambicingų vyrų: pasididėjimo, tokių kurie turėjo patirtį patvirtinti, bet nebūtina reikalinga. Pasimatykite su Mr. Bailey, West Side Skyrius, New York Life Insurance Company, 2nd floor, West Side Trust & Savings Bank Bldg., Roosevelt Road and Halsted Street.

REIKALINGAS virėjas, vyras ar moteris. Turi būti patyręs savo amate.  
1947 So. Halsted St.

**AUTOMOBILIAI**

PARDAVIMUI trokas 3½ tonų Nelson, L. Moon. Visas geras, arba priimsiu partnerį į moving ir express biznį, nemokanti to darbo išmokos, nes man vienam yra sunku dirbti. Pasiskubinkit, gausit bargeną.  
4109 So. Rockwell St.  
Tel. Lafayette 0002

PARDAVIMUI karas Assen DeLuxe, coach sedan, 1924, 5 pasazierių, \$725 ar už gerą pasiūlymą, kainuoja \$1200, 2 mėnesių senumo, yra bumperiai, motor meter, baloon tajerai ir t. t. Vazinėtas tiksliai 1500 mylių, savininkas.  
5667 W. Lake St.  
Phone Austin 2042

PARDAVIMUI automobilis 5 pasazierių, eina gerai, 5 geri tairai. Parduosiu pigiai kiek kas pasiulis, daugiau karo nenoriu turėti.  
3545 S. Wallace St. 2dn Floor, Rear.

**RAKANDAI****NORTH SIDE**

PARDAVIMUI 4 kambarių rakandai — furniture; sykiu galima gauti ir kambarius; už teisingą pasiūlymą. Atsiskaiti  
1649 Girard St.  
3 lubos  
nuo 1 val. po pietų iki 9 v. v.

PARSIDUODA rakandai, beveik visai nauji. Pirkdamas juos gali susitaupyti \$175.00. Turiu parduoti greit.

Beizmente  
3411 Auburn Ave.

PARDAVIMUI rakandai, galima pirkti sykiu ir po vieną; geri daiktai ir pigiai nupirksit. Karpetai, lova, stalas, pečius, ice box, gas range, deska ir kitokių smulkesnių daiktų. Kreipkitės ne vėliau kaip iki pirmadienio vakaro.  
G. PETKUS,  
3520 Lowe Ave.

**RAKANDAI**

PARSIDUODA 6 kambarių namų rakandai, visus arba po vieną. Galite ir namus paaimti sykiu. Priežastis patirsite ant vietos. Galima matyti visada ant 2 lubos.  
Beth Palasky  
3242 S. Emerald Ave.

PARDAVIMUI 5 rūmų rakandai (furniture). Galima gauti ir ta pati flatą renduoti. Matyti galima vakarais nuo 5 iki 6 val. rytais iki 9 val.  
3343 S. Union Ave.  
2 lubos

**PARDAVIMUI**

PARDAVIMUI valymo ir dažymo, taipgi naujus rubus dirbame. Gera vieta lietuviams. Parduodu pigiai.

UNION TAILOR,  
5521 So. Racine Ave.

PARDAVIMUI garadžius del 60 karų.  
Atsiskaiti:  
3022 West 43rd St.  
netoli nuo Archer Ave.

PARDAVIMUI arba mainymui storas, mokyklos reikmenų ir saldainių, lietuvių ir lenkų apgyventojų vietoj, tarpe dviejų mokyklų, biznis išdirbtas per ilgą laiką.  
Atsiskaiti  
4614 So. Wood St.

PARSIDUODA delicatessen, candy, cigar, elgarety, school supply ir ice cream krautuve, masytų tautų apgyventojų vietoj. Daro gera biznį. Parduosiu priežastis patirsite ant vietos.

5521 So. Kedzie Ave.  
Nuo 6 iki 9 val. vakare

PARSIDUODA grosernė ir kitokių smulkių dalykų (Notions); biznis išdirbtas labai gerai, ir apgyventa visokių tautų, daugiausiai lietuvių, priežastis parduosiu — patirsit ant vietos.

Tel. Boulevard 6372  
3407 S. Wallace St.

IS SVARBIOS priežasties parduodu grosernė; yra užpakaly 3 kambariai pragyvenimui; daugiausiai lietuviams apgyventojų vietoj.  
3500 S. Emerald Ave.  
Tel. Boulevard 6481

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė gražioji aplinkė. Biznis daroma nuo \$700 iki \$800 į savaitę. Biznis daromas cash. Parduosiu priežastis patirsit ant vietos.  
Tel. Republic 9228  
7301 So. Western Ave.

PARDAVIMUI pečius didelės kičtos anglinis kurenamas. Visai mažai vartotas.  
Kreipkitės:  
944 West 37th Pl.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė, lietuvių apgyventa vieta, biznis eina gerai į visas 5 metams, visi "fikieriai" nauji ir kiti reikalingi įrankiai. Yra automobilis. Parduosiu pigiai ir greitai, nes apeliužiu miestą, parduosiu už tikrą pasiūlymą. Saukit Pullman 9522.

PARSIDUODA Jewellery Storas, gera vieta, biznis išdirbtas per daug metų. Turiu greitai laiku parduoti pigiai arba mainysiu ant mažo namo. Priežastis parduosiu — turiu 2 būdus. Man sunku abu vydyti. Kreipkitės telefonu Canal 5838 arba įspatiškai 2256 W. 22nd Street.

SKUBIAI parduodu Brunswick phonografa vertės \$200 už pusę kainos su visais rekordais. Galima matyti bile laiku.  
4445 S. Artesian Ave.  
Phone Lafayette 1133.

PARSIDUODA arba išimaino ant automobilio bučernė ir grosernė. Biznis išdirbtas per daug metų; lietuvių ir kitų tautų apgyventa vieta. Randa nebrangi, lysis ilgai. Nepraileiskit šios progos.

PARDAVIMUI. Už \$150 nupirksite mano \$700 vertės grožioji piang, 110 rolelių ir kabinet bečius. Pusė pigiais, pusė išmokėjimais. Atsiskaiti šiandien iki 9 val. vakare, arba rytoj, nedėlio, iki 4 val. po pietų.  
A B-C STORAGE HOUSE  
1646 W. Madison St.

PARDAVIMUI pianas už storage užlaikymą, 8 paprastai ir 3 grožioji, \$50 ir augščiau. Atidara nedėlio ir vakarais.  
Rapp's Furniture Moving Co.  
5130 S. Ashland Ave.

KONCERTINA parduosiu, labai graži. Nupirksit visai už mažus pinigus, turi būti parduota į trumpą laiką.  
Kreipkitės  
J. URBON  
3309 S. Union Ave.  
3 lubos užpakalis

PRANESIMAS MOTERIMS  
Parsiduoda vilnonės gijos nerinams; kaina 4 oz. matkai 25c, 28c, 35c, 40c. ir 50c. Marškonos gijos mezininkams ir siuviniams 1000 vardų kaina 10, 15, 20, 25 ir 45c. Nepraileiskit šios progos, nes yra geras tavoras ir už pusę kainos. Atidara kasdien ir vakarais, nedėlio.

FRANK SELEMONAVICIJA  
504 W. 33rd St., 1 lubos frontas

**PARDAVIMUI****Bučernė, Bučernė, už pusdykė**

Pardavimui didelė bučernė ant Halsted St. arti 55 St. Blvd. Vertės yra \$4,500. Iš didelios priežasties parduosiu už \$2,800. Geriausi nauji flxtures, atėję pamatysit, kad ne melagystė, tikras bargenas, lysis ant 4 metų. Renda pigi, tik \$70.00 į mėnesį, \$200.00 seors lysis yra uždėta. Parduoda už ta pačia kaina su bučerne. Biznis randasi ant kampo. Kryžiuojama kaina, biznis už cash. Užtikrinam kas pirma pamatys, tas nupirks.  
Kreipkitės

**J. NAMON,**

2418 W. Marquette Rd., arti Western Ave. Tel. Prospect 8678.

EXTRA BARGENAS  
Parduosiu arba mainysiu ant namo ar loto grosernė ir visokių smulkesnių krautuve. Vieta sena, išdirbtas biznis; 4 kambariai gyvenimui.  
3443 S. Auburn Ave.

PARDAVIMUI grosernė ir kėdžių storas. Parduosiu už cash arba mainysiu į automobilį. Storas ir 3 dideli rūmai gyvenimui, 3 motams lysis ir renda tik \$25. Turiu greit parduoti, nes išvažiuoju į farmą. Biznis randas tarp dviejų didelių mokyklų.  
4610 So. Wood St.

PARDAVIMUI Kuknių šėpos Kichen cabinet. Visos gero. Nupirksite labai pigiai, nes man daugiau nereikalingos.

Kreipkitės:  
5252 So. Artesian Ave.

PARDAVIMUI pusė biznio Restoranto ir Chop Suey, Kreipkitės į Naujienų Skyrių.  
3210 So. Halsted St.  
No. 174.

PARDAVIMUI grosernė, labai geroj vietoj ir patogi vieta užsidėti bučernę. 4 rūmai gyvenimui. Rendo \$40.00 į mėnesį.  
654 W. 31 St.

PARDAVIMUI grosernė ir visokių smulkesnių krautuve. Senai išdirbtas biznis, su 4 rūmais pragyvenimui. Gausit bargeną.  
Kreipkitės:  
505 W. 32nd St.

PARSIDUODA garadžiaus biznis su 5 automobiliais. Gardžiui galima laikyti 40 autom. Darbas del dviejų. Pataisymo skyrius, gazos stotis. Gera vieta, pigi renda. Parduosiu pigiai iš priežasties ligos.  
2207 Lake St.  
Melrose Park.

PARSIDUODA kriaučių cleaning and dyeing šapa. Senas išdirbtas biznis. Parduosiu priežastis — išeinu iš biznio.  
2431 W. Chicago Ave.

**NAMAI-ZEMĖ**

PARDAVIMUI arba išrendavimui 4 flatų namas, storas ir garadžius del 2 automobilų. Pigi kaina. Atsiskaiti tuojau.

4501 So. Paulina St.  
Tel. Boulevard 4652

PARDAVIMUI 2 muriniai namai vieno loto. Kaina už abu \$5,300. Namai geri, elektra, maudynės. Rendo neša \$52.00 į mėnesį.  
Kreipkitės  
2922 Emerald Ave.

PARDAVIMUI 2 augstų murinis namas, 6-7 kambarių, pirmas augštas furnace šildomas. Labai pigi.  
5256 Emerald Ave.

PARDAVIMUI 2 flatų medinis namas, 6 ir 6 kambarių ant 2 lotų, naujas 2 karų garadžius, elektra, naujas plumbingas, gerame padėjime, gera transportacija, kaina \$2950, pusė pinigais, savininkas 2 flatas.  
A. G. Peterson  
7935 Farnell Ave.

DIREK SAVI  
PIRK UKS SU \$500  
40 akierių žemės su būdinkais, 2 mylios nuo miesto, 71 mylia nuo Chicago, gera žemė, kaina \$2500, immokite \$500, likusia suma gali mokėti po \$100 į metus. Čia yra gero progą beturčiai įsigyti uke. Atsiskaiti šiandien, o rytoj bus pervedu.  
B. R. YASULIS,  
P. O. Box 57  
Indiana Harbor, Ind.

**NAMAI-ZEMĖ****MAINAI**

MUSU GERIAUSI BARGENAI ŠIANDIEN

6 FLATU, 6 kambarių kiekvienas, 60 ir 70m. Vernon Ave., gražus namas; medinių rėndų \$588, mainysime į garadžių.

12 FLATU, South Side, moderniškas, gražioji aplinkė, rendos apie \$10,000 į metus. Mainysime į ką nors mažesni.

6 FLATU prie Morgan, netoli 77 St. Mainysime į 2 flatu in Marquette Manor. Tas yra geras bargenas, rendos \$5400.

6 FLATU prie Greenwood, netoli 67 St., Chicagoj geriausių vietoj, rendos \$5838, 5 karų murinis garadžius, mainysime į 8 arba 14 apt.

FARMA Michigan valstijoje, 65 akrų, mainysime į 2 arba 3 flatų namą mieste.

M. J. Kiras Real Estate Imp. Co.  
3335 So. Halsted St.  
Tel. Yards 6894

PARDAVIMUI naujoji subdivizijoj, lietuvių aplinkėj. Labai greitai yra parduodamos.

5 kambarių medinė cottage, cementiniu pamatu, yra visas plumbingas in side-board, elektros šviesa ir visos dekoracijos, didelis lostas, 62x132 pėdų, \$1000 cash, kitus išmokėjimais, kaip renda. Atidara dienomis nuo 2 iki 5, 11034 Sawyer Ave.  
GEO. BRINKMAN,  
8000 S. Halsted St.

**DARGIS & SAVICKAS**

Cash ar Mainoms:  
Didelė grosernė ant Halsted St. prie 18-tos gero biznis. Savininkas priverstas labai pigiai parduoti ar mainyti ant namo. Atsiskaiti tuojau.

2 flatų namas, 4 ir 5 kambarių vanos, elektra, puikiai ištaisytas. 2 karų garadžius, West-saidėje, mainysime ant 2-ju flatų 6x6 Cicero aplinkėj.

Bizniavas namas ant 18-tos. Rendo \$140.00. Savininkas, gavo į mainus ir todėl dabar labai pigiai parduodu. Neatidėliokite, nes paskui galėsitės.

Geriausias bargenas šio sezono. 5—flatų namas labai gerame stovyje. Kaina tik \$5700.00.

Teip-gi turime daugias bargenų kitose Chicago dalyse, bet pamatykite šiuos pirmu negu pirksite kitur.

DARGIS & SAVICKAS  
Real Estate, Loans, Insurance  
726 W. 18th St.  
Phone Canal 1603

**BARGENAS**

1 Tik \$500.00 įmokėti: likusius ant mėnesinių išmokėjimų; parduoda 4 kambarių cottage, West Pullmane; gera transportacija.

2 2 flatų namas ir vienas karui garadžius; ant parduomo arba mainysiu ant automobilio ar loto, priimsiu kaip pirmą įmokėjimą.

3 Geriausia progą, kurie norite mainyti biznį ant namo; 4 flatų mūro namas, geroje aplinkėje ir pigiai.

Kreipkitės pas:  
A. GRIGAS,  
3114 So. Halsted St.  
Telefonas Blvd. 4899

BARGENAS  
3 augstų murinis namas, 4-4-5 kambarių, yra gasas ir elektros šviesos ir telefonas. Turiu parduoti greit.  
2152 W. Coulter St.  
Tel. Roosevelt 2081

**NAMAI-ZEMĖ****Pardavimui arba mainymui**

16 flatų apartment building, rendos \$800.00 į mėnesį; kaina \$57,000. Randasi vienas blokas nuo Washington Park.

2 pagyvenimų bizniavas namas, įmokėti \$1,000. Galima atidaryti biznį tuojau, tinkamas bile kokiam bizniui.

6 kambarių naujas murinis bungalov su visais įtaisymais. Randasi 67 & Marquette Road, netoli viehulyno. Vertas \$9,500 parduoda už \$7,700, įmokėti \$2,000.

4 pagyvenimų bizniavas namas, rendos \$95.00 į mėnesį, įmokėti \$700.00 kitus kaip renda. Šituos visus namus galima mainyti ant kitokių namų, farmų arba bili kokių biznių. Platinę žinių kreipkitės,

**C. P. Suromskis & Co.**

Real Estate,  
3352 South Halsted, Chicago.  
Tel. Boulevard 9641.

PARDAVIMUI labai pigiai geras lostas, yra suros, vanduo, gasas ir cementiniai sąlygtavimai, viskas apmokėta; galima statyti namą, gera transportacijos vieta, rašykite tuojau į Naujienas,  
1739 So. Halsted St., Box 590

PARDAVIMUI medinis biznio namas ant 3½ loto, krautuve, 7 kambarių, didelė barnė, del rukymo mėšos namukas, kaina \$4,300. Atsiskaiti:  
3647 W. 54th St.

PARDAVIMUI 6 kambarių murinė cottage. Yra augštas, sklepas, vana, kaina \$3,700.

Atsiskaiti:  
2427 W. 21st Pl.

PARDAVIMUI 4 kambarių medinis namas, augstu plytiniu-cementiniu pamatu, didelis augštas, 2456 Moffatt St., \$1,000 įmokėti. Atsiskaiti

117 N. Dearborn St. Room 319

**\$1,500 įmokėti**

Kitus po \$50 į mėnesį nupirksite mapo 6 kambarių bungalov hot water heat, namas geras kaip naujas, kaina \$6750. Nepraileiskit progos pamatyti šį bargeną. Randasi 7239 S. Artesian Ave. Phone Prospect 5591.

**BRIGHTON PARK****BARGENAI**

2 augstų medinis namas, 2-4 kambarių flatai, labai geroje vietoje, yra gasas, vana ir elektra. \$5800  
Didelis bargenas  
6 kambarių cottage, 2-3 kambarių flatai sklepe, gasas, vana ir elektra. Ekstra bargenas  
4 kambarių medinė cottage su augštu sklepu. Specialis bargenas

Mes suteikiame paskolas mūsų pirkėjams. Musy ofisas atdara nedėlio.

**KOZLOWSKI BROS.**

2525 W. 47 St.

ANT PARDAVIMO 2 flatų murinis namas po 5 ir 6 kamb. Namai randasi south side. 2 flatų medinis namas po 6 ir 6 kamb. Elektra ir vanos, lostas 50x25 ir namas su mažu grosernė, 3 ir 5 kamb. pagyvenimui. Parduosiu arba mainysiu ant namo, loto, automobilio, bučernės arba kito biznio.

J. LEPO,  
722 W. 35th St.  
Phone Boulevard 3249 arba Republic 10363

1000 DOLERIU PIGIAU NEGU VERTA  
Pardavimui nauja medinė 6 kambarių bungalov; su geriausiais įrengimais. Yra vanduo, toiletai ir visi patogumai. Aržuolo užbaigimai. Kreipkitės į savininką.  
11135 S. Clifton Park Ave.  
Arti Sv. Kazimiero kapinių

DU BIZNIAVI lotai parduodu pigiai. Vieta 2504-06 S. Kedzie Av. 3 karų linijos, apgyventa gatvė, clear. Kaina \$2500 už kiekvieną lotą.  
JAROSH  
2216 N. California Ave.  
Tel. Brunswick 0263

PARDAVIMUI 2 aukštų murinis namas. Gera vieta visokiame bizniui uždėti. Nupirksite už pigią kainą. Kreipkitės  
5252 So. Artesian Ave.

**NAMAI-ZEMĖ**

PARDAVIMUI nauji muriniai namai, tik dar budavojami, po 4 ir 4 kambarius, su beismenais, bungalov stogai, vidus bus ištaisytas pagal vėliausios mados; vieta labai graži. Maplewood ir 69 St.

BAIGIAMO budavoti namai, po 5 ir 5 kambarius, aukšti beismenai, karštu vandeniu apšildomi, aržuolo užbaigimai, Vieta 66 ir Rockwell St.

UŽBAIGTI budavoti 2 flatų po 6 ir 6 kambarius, taip pat viskas įrengta pagal vėliausios mados. Vieta 65 ir Talman. Šituos namus parduosiu pigiai ar mainysiu ant senesnių namų ar lotų.

MURINIS 3 pagyvenimų namas, 4, 4 ir 4 kamb., beismentas, aukšta pastogė, viskas pagal vėliausios mados įtaisymai, vanos ir elektra; prekė tik \$13300, cash \$4000 kad ir mažiau.

MEDINIS namas, 3 ir 4 rūmų, dar naujai įtaisytas, yra vanos, elektra, prekė \$5000, cash tik \$1500.

MURINIS namas po 4 ir 5 kambarius, yra elektra, namas tik peritaisytas; prekė \$4100, cash \$700, kitus kaip renda išmokėsite; randasi 3646 S. Lowe Ave. Atsiskaiti greit.

JOKANTAS BROS.  
4138 Archer Ave., Chicago  
Tel. Lafayette 7674

**TURĖKIT SAVO NAMĄ**

Kam mokėti renda kuomet mes pastatysime ant jūsų loto gražų 5 kambarių bungalov už \$1000 cash, o kitus \$4450 išmokėsite po \$45 į mėnesį su palukanomis.  
A. & P. CONSTRUCTION CO.  
936 W. 79 St. Tel. Vincennes 0599  
Atidara nedėlio ir vakarais.

**EXTRA BARGENAS**

Pardavimui du namai ant vieno loto. Priešinė murinė, 4 flatų su 6 kambariais ir užpakalinis namas yra medinis 2 flatų 3 ir 4 kambarių. Gazas, elektra, šturminiai langai ir kiti parankumai. Viskas geroje padėtyje. Priežastis parduosiu senatvę. Renda neša 12½%, kaina \$9500.  
H. HAJCK,  
733 W. 17 Place

**Tikras bargenas**

Viena krautuve, 2-4 ir 1-5 kambarių depl., pečių šildomas, 2 karų garadžius, namas gerame padėjime, randasi prie Princeton Ave., netoli Garfield Blvd., kaina greitai parduosiu \$8500, cash \$3000, savininkas 2514 W. 63 St., Tel. Prospect 5591.

DIDELIS murinis, 2 flatų namas prie Marquette Bulvaro ir Maplewood Ave., garu šildomas, tile vanos, berziniai trimingai. Atsiskaiti prie James Kral, 2444 W. 67 St. Tel. Prospect 1364

MAN reikia mažos farmos Michigan, Wisconsin, Indiana arba Illinois valstijoje. Mainysiu į lotus Chicagoje, lietuvių kolonijoj. Naujienos, 1739 So. Halsted St., Box 589.

**Atdara apžiūrėjimui**

6608 S. Francisco Ave., 2-6 kambarių murinis bungalov, sun parlor, ugnietvė, knygų šėpa ir bufetas, visur aržuolo trimingai, hot water heat. Jei jūs jėškote augštos rūšies namo, štai tas yra. Kaina labai prieinama. Savininkas, 2514 W. 63 St., Tel. Prospect 5591.

**STAI BARGENAS****SOUTH SIDE**

2 flatų murinis namas, 6 ir 7 kambariais, aržuolo baigtas ir grindės; elektra, maudynės, furnace apšildomas, šviesos iš visų pusių; 2 karų garadžius. Kaina \$12,000.00; cash reikia \$4,000. Naudokitės progą, tas ilgai nebus. Matykite,

Stanley Mickevicija,  
A. GRIGAS & CO.,  
3114 So. Halsted St.  
Telefonas Blvd. 4899

PARSIDUODA naujas moderniškas bizniavas mūro namas. Krautuve ir 4 pagyvenimai, aržuolo trimingai, elektros šviesos, gasas ir garadžius. Puiki aplinkė del biznio.  
Atsiskaiti  
5900 So. Talman Ave.



## Vilniaus Lietuvių Politinė Kova.

Jeigu tokie dalykai, kokius dabar matom Okupatorij Lietuvoje, dėtusi kur nors Vakarų Europoje, tai Tautų Sąjunga ir viešoji pasaulio opinija keltų baisiausius protestus ir reikalautų prашalinti tuč tuojaus visus žiaurumus, darančius gėdą mūsų civilizacijai. Bet kuomet kenčia lietuviai, tas pamirštama daryti. Jie yra mažai žinomi šviesiesiems diplomatams ir didžiųjų valstybių politikos vyrams.

Nedaug, ištikro, rasime pavyzdžių naujojo istorijoje, kur žmonės būtų taip sistematiniai persekiojami už savo kalbą, kaip šiandien Vilniuje. Ketveri metai praėjo, kaip tas nelaimingas kraštas tapo Lenkijos aneksuotas. Per tą laiką šimtai lietuvių liko ištremti iš savo nuolatinių gyvenamųjų vietos, nežinia už ką. Žymus skaičius mokytojų, visuomenės darbuotojų, ukinkų turėjo skirties su savo šeimynoms ir paliekant jas skurde, vykti ištremti. Politinė priespauda neaplenkė ir jaunimo. Lietuvių moksleivių rasime kiekvienam kalėjime. Neklisyne sakydami, kad lenkų okupacija viršija ir garsiąją vokiečių arba rusų. Varšuvos eksperimentacijos politika bus amžinas modelis visiems kraštutiniams imperialistams, jei imperializmas, be Lenkijos, ras sau vietos ir kur nors kitur.

Vienok gyvenime rasime nemažai ir paradoksu — tokių dalykų, kurie paviršutiniškai atrodo negalimi, netikėtini, bet kurie visgi yra teisingi. Daugelis tikrina, kad lietuvių spaudos uždraudimas pažadino lietuvių tautinę sąmonę, sukėlė liaudį kovoti už savo laisvę. Panašų veiksmą dabar galime pastebėti Vilniuje. Lenkų spaudimas išsąuka lietuvių pasipriešinimą, sustiprina jų dvasią ir pasiryžimą. Daug mūsų veikėjų ištremiama, pasodinama kalėjimams, bet jų vietas užima kiti ir darbas tęsiasi po senovei.

Kuomet likosi išvartyti iš Vilniaus "33", kurių tarpe buvo žymiausi lietuvių ir baltgudžių darbuotojai, lenkų sovietistai tikėjo, kad lietuvių reikalas pralaimėtas. Bet jie apsidarė. Ištrėmė Biržiškus, Rondonskį ir kitus, jų vietas užėmė Šikšnys, Alseika, Matijosaits ir kiti. Ir darbas varomas po senovei, nežiurint į visas sunkenybes ir kliūtis.

### Atrėmimas lenkų propagandos

Lenkai savo netolerantiškumą paveldėjo iš istorijos, o valdymo metodus pasiskolino nuo bolševikų. Lenkų administracija okupuotoj Lietuvoj remiama ginklu, propaganda ir persikiojimu. Turėdami savo rankose valdžią, mokyklas, spaudą ir neleidami opozicijai išsizioti, lenkai tikisi įsilaikyti Vilniuje.

Prieš vietinius lietuvių veikėjus stovi pirmoji eilė klausimas: kaip atremti lenkų propagandą? Vilniaus krašto nesamoningieji gyventojai, palikti patys sau, gali nutolti nuo Lietuvos ir pasiduoti demagogų įtakai. Tas nėra negalimas dalykas. Juk francuza, okupavę Reinlandą, pagelba apmokamų agitatorių susirado savo šalininkų vietos vokiečių tarpe ir buvo bepradeda "francuzinti" tą kraštą, tikslu aneksuoti jį. Tik Anglij ir Italij protestai sulaukė juos nuo tolimiesnių žygių toj krypti.

Atremti lenkų propagandą galima, žinoma, per spaudą, nors ji yra ir supanciotą. Niekas taip lengvai nepasiekia

tamsiausių kaimo kampų, kaip laikraštis. Nors lietuvių laikraščio gyvavimas paprastai esti labai trumpas, bet visgi jis atlieka gerą darbą. Bet spaudos vien neužtenka. Didžiausios svarbos čia turi jaunimo auklėjimo įstaigos-mokyklos. Jos pagamina busimuosius darbuotojus, apšviečia liaudį ir užkerta kelią tamsiai lenkų agitacijai. Vilniaus lietuvių veikėjai šiuo laiku didžiausią dėmę kreipia į žmonių švietimą. Gal nėra tame krašte inteligento, kuris šiokiu ar tokiu būdu neturėjo ryšio su mokykla. Amerikos lietuvių aukos eina daugiausia irgi švietimo reikalams. Mes šelpiam našlaičius, bet jie ne bus visą gyvenimą našlaičiai, o už keleto metų prasim juos visuomenės darbuotojų tarpe. Laidies švietimo vaisiai pasirodo ne taip greit. Bet vienok jie yra užtikrinti. Ir nors labai plačiai varoma, lenkiška propaganda vis vien nepajėgs jų panaikinti.

### Gyvenimo sąlygos

Vargiai ar yra reikalo kiek plačiau įrodinėti kokiose sąlygose tenka gyventi ir veikti neištrėmtiems mūsų darbuotojams. Medžiaginis skurdas, išorinis spaudimas, neleidimas susinesti su savo artimais, kitų pusę demarkacinės linijos, veikia daugiau, negu kad mes galim įsivaizdinti. Ir tik kilnios idėjos, tik pasiūventusieji asmenys, kuriais gali didžiutis kiekviena tauta, neapleidžia savo vietų ir darbuojas.

Vilniaus lietuvių lenkai apkrauna dideliais mokesniais. Bet tie mokesniai sunaudojami agitacijai prieš lietuvių; sunaudojami valdininkams, kuriuos nei vienas lietuvis nepripažina; universitetui, kuriam mūsų jaunimui duris yra uždarytos. Tik iš tos pinigų dalies, kuri yra skirta kalėjimams, lietuvių daugiausia naudoja, nes jų kalėjimuose pilna. Vilniaus lietuviams, ir taip jau neturtingiems, tenka pakelti sunki našta. O kur dar visokios pabaudos, dedamos už kiekvieną nepalankų lenkam žodį. Suprantama, tokiose aplinkybėse užlaikyti keleto šimtų lietuvių mokyklų, keliolika labdarininkų įstaigų, sušelpiti politinius kalinius yra begalo sunku. Ir nesistebėkime, kad vilniečiai desperatiškai šaukiasi mūsų, prašydami pagalbos.

### Ateities perspektyvos

Gal nėra nei vieno Amerikoje lietuvio, kuris manytų, kad Vilnius nesugrįž Lietuvai. Nežiurint į mūsų diplomatinis pralaimėjimus, viltis, kad Vilnius bus mūsų, lieka nesulažoma. Panašiai yra ir su visais lietuviams. Aišku, kad šitos tautos nusistatymas, galų gale ištrauks Vilnių iš imperialistų rankų. Galim turėti įvairias pažvalgas į istoriją. Vienok tauta turėdama tokius pasiryžimus, kaip lietuvių, pralaimėti negali. Klausimas eina tik apie laiką.

Per keleto metų savo viešpatavimo okupuotam krašte, lenkai nesugebėjo patraukti vietos gyventojų. Kresuose ir Galicijoje kitataučiai vis arčiau ir arčiau susieina ir kruvą. Svarbesniuose klausimuose jų žingsniai visiškai supuola. Bet ne tik kresuose, o ir visur, kur tik susitinka lietuviai, baltgudžiai ir ukrainiečiai, jie eina išvien. Priešiminkim, kad ir tu dviejų tautų atstovus Vilniaus Vadavimo Komiteto Masiniam mitingui. Jų kalbos buvo pašvęstos vien tik bendrai akcijai. Ne butinai

## Vilniaus lietuvių veikėjai su Dr Basanavičium viduryje



Ant grindų sėdi: P. Gaidelionis, O. Žebrauskaitė ir V. Kairiukštis. I eilėje sėdi: J. Šlapelis, D. Alseika, O. Kairiukštienė, E. Lanio, Dr. J. Basanavičius, M. Šikšnys (gimnaz. direktorius), A. Sudiukienė, J. Šepetys ir K. Stašys. II eilėje stovi: K. Cibiras, V. Zajančauskas, St. Kairiukštis, A. Dimnickienė, B. Untulis, P. Karazijs, St. Matijosaits, K. Šepetienė ir V. Sakavičius. III eilėje stovi: V. Budrevičius, B. Bucevičius, K. Aleksa ir A. Krutulyš.

reikalinga, kad tos trys tautos sukiltų prieš lenkus ir kardu numestų jų jungą. Yra daugelis kitokių kelių, kurių pagalba galima bus ištaisyti nelabą Versalės taikos klaidas. Tik reikia ištermės, darbo ir pasišventimo.

Už keleto metų Vilniaus lietuvių turės naujų darbuotojų, nes šimtai jaunųjų baigs mokyklą ir stos į veikimą. Tuomet ir seniesiems veikėjams bus lengviau ir be to, bus galima užimti platesnę darbo dirvą ir pėdas už pėdą atkariauti netektas praeityje pozicijas. Jeigu nepriklausomoji Lietuva ir neiškovotų per Tautų Sąjungą savo sostinei laisvės, tai su laiku patys vilniečiai ją iškovos.

### Amerikos lietuviai ir Vilnius

Amerikos lietuviai daug kuo galėtų prisidėti prie Vilniaus atvadavimo. Nors tiesioginiai mes neturim galimybės daryti jokių politinių žygių, bet užtai netiesioginiai mums yra atvira daugybė kelių. Amerikos airiai faktinai iškovojo "nepriklausomybę savo kraštui, nors jų klausimas niekad nebuvo keliamas tarptautinėje politikoje.

Bet svarbiausia mūsų darbuotės sritis, tai medžiaginis vilniečių ir jų įstaigų reimas. Mūsų draugijos, organizacijos ir atskiri asmenys darydami tam tikrų pastangų galėtų tiesiog padauginti keleto kartų skaičių lietuvių liaudies mokyklų Vilniuje, be žymios sąskaičios ir nuostolių. Liaudies mokykla užlaikyti neperdaug kainuoja, bet nauda ji atneša neapsakomą.

Neturėtumėm pamiršti ir tu politinių kalinių, kurie jau keleto metų vargsta kalėjime. Jiems reikalinga maisto ir drabužių. Šiems tikslams siekti būtinas yra visų lietuvių kooperavimas. Vilnijs šaukiasi mūsų. Amerikos lietuviai remdami savo brolius, padėjo iškovoti jiems nepriklausomybę. Dabar likosi svetimos rankose tik vienas Vilniaus kraštas. Jį taipgi paluosuosim, jei parodysim pakankamai pasiryžimo ir drąsos.

Vilniaus lietuvių vedama politinė kova yra svarbi ir reikalinga. Atjausdami momento svarbą, mes turime remti juos visomis išgalėmis. Praeį kiek laiko ir mes, matydami savo sostinę laisva, šipsosimės žiūrėdami į tas sunkenybes, kurias pakėlė, ir tas kliūtis, kurias nugalėjom. —M. V.

## Bibliografija

### I. I. Trojanovskis. GAMTA IR JOS REISKINIAI.

Neorganinė dalis. Augalai. Žmogus ir gyvuliai. Fizikos žinios.

Pradžios ir kitoms žemesnėms mokykloms.

Vertė J. T. iš 6-jo rusų leidimo.

"Kultūros" Bendrovės leidinys. Kaina du litai.

### Ižangoje autorius sako:

"Gamta — vadiname visa, kas yra pasaulį savaimi. Gamta, kas ne žmogaus rankomis padaryta. Taip antai žvėrys, paukščiai, augalai, žemė, vanduo, oras, saulė, žvaigždės ir net patys žmogus — vis tai yra gamtos darbai, arba gamtos kūnai. Visi kiti kūnai žmogaus rankomis padaryti, vadiname dirbtiniais daiktai. Vienas gamtos kūnas, kaip antai arklį, karvę, šunį, mes gyvais vadiname, kitus, kaip antai akmenį, geležį vandenį — negyvais. Todel ir visą gamtą dalyjama į gyvąją ir negyvąją. Gyvosios gamtos skiriame žmogų gyvulius ir augalus, o prie negyvosios — žemę, vandenį ir orą. Gyvąją gamtą kitaip dar organinę vadiname: mat, jos kūnai turi atskirus organus, t. y. kūno dalis, kurios atlieka arba kitą darbą; o negyvąją gamtą vadiname neorganinę.

"Gamta niekuomet nerimsta: Gamtoje nuolat vyksta nesustinganti daugybė atmainų. Čia mes matome, kaip dieną pakeičia naktis, naktį diena; matome, kaip keičiasi metų laikai: žiema, pavasaris, vasara, rudenį; matome, kaip juda gyvuliai, augalai, užšąla vanduo, tirpsta sniegas; jaučiame vėją, šaltį, šilumą; girdim griaustinį griauzdiant, vėją staigiant, lapus šlamant ir ką kita. Tas kitimas, tas įvairių įvairiausių atmainos vadiname gamtos reiškiniais. Mokydamiesi gamtos, mes pažinsime ne tik tai jos padarę, bet ir tuos reiškinius, kurie vyksta gamtoje.

"Bet kam gi žmogus mokosi gamtos? Atsakyti į tą klausimą nesunku, reikia tik tiki įsigiūrėti į tai, kas darosi aplinkoje. Stebėdami aplinkinį gyvenimą, mes pamatysime, kad visa, kas tikėtai reikalinga žmogui gyvenime, jam gamta duoda."

da; gamta ji ir maitina, ir taisy, ir dengia. Be gamtos jis negalėtų gyventi. Bet visa tai gauna žmogus su didžiausiu vargu, jam nuolat reikia kovoti grumtis su gamta. O norint ją nuveikti, gauti iš jos tai, kas yra būtina žmogui gyvenime, reikia ją pažinti.

"Senai, labai senai, prieš tūkstančius metų, kada žmogus beveik visai nepažino gamtos, jam sunku buvo gyventi. Tada gamta, žmogų valdė, žmogus bijojo gamtos ir ją per dievą laikė. Bet nuolat į ją stebėdamasis, jos mokydamasis, pamatė, kad daug kas gamtoje jam gali būti naudinga. Pirmą, pavyzdžiui, jis dirbdavo sau ginklus iš akmenų, o paskum, besimokydamas gamtos, išmoko gauti varį, geležį ir kitus metalus (nauges), ir dirbti iš jų ginklus; pirmą jis gyveno oloje, taisė žvėrių kailius, paskum išmoko statyti namus, austi visokių drabužių ir kita.

"Vis daugiau įsigiūrėdamas į gamtą, pamazėle privertė ją dirbti savo naudai. Jis vėją privertė stumti laivus, o vandenį sukli maluno ratą; jis pridirbo visokių mašinų ir įkinkė garą joms sukli; pristatė laivų, itaisė geležinkelį. Pirmą žaibas degino, daužė ir griovė žmonių trobas. O paskum žmogus, sužinojęs, kas yra žaibas, supratus, jog tai elektra, itaisė žaibolaidą ir nuvedė žaibą į žemę. Negana to: jis išmoko gaminintis elektros, įstaisė telefonų, telegrafų ir šiaip visokių elektros mašinų. Negalima nė sugiškai skaiyti tos naudos, kurios padarė žmogui gamtos mokslas. Galima sakyti, kad visa, ko tikėtai skiriiasi dabar mūsų gyvenimo, gavome mokydamiesi gamtos.

"Tačiau ne vien tik nauda verčia žmogų gamtos mokytis. Gyvendamas gamtoje, nuolat sekdamas jos reiškinis, žmogus mato joje daug nesuprantama. Visa tat jam sukelia norą sužinoti, pažinti, kaip ir kodėl taip yra. Jis, pavyzdžiui, nori sužinoti, kodėl sukasi saulė, kam pučia vėjas, lyja lietus, griauzdžia griaustinis, auga augalai, gyvena gyvuliai ir daug ko kita. Visa nori žinoti, visa jam įdomu. Tad, ne naudos nebežiūrėdamas, nuolat stengiasi žmogus mokytis gamtos. Tai du

dalyku verčia žmogų gamtos mokytis: vienas, tai — nauda, kurios jam teikia gamtos mokslas, o antras — įdomumas, kurio jam sukelia šitas mokslas."

Taip autorius kalba apie gamtos mokslo reikšmę gyvenime.

Knygos "Gamta" tikslas yra suteikti paprasčiausių iš kasdieninio gyvenimo žinių. Pirmiausia yra aprašomas oras ir jo savumai. Paskum seka vanduo, žemė, etc.

Knygoje yra nemažai paveikslų ir nurodymų, kaip kai kurie eksperimentai daryti.

Knyga parašyta labai lengvai ir įdomiai. Nežiurint į tai, kad ji skiriama mokyklai, ją vertėtų perskaityti tiems, kurie neturėjo progos su gamtos moks-

lu susipažinti. Joje skaitytojas ras daug įdomių dalykų. Jis sužinos, kaip atsirado akmeninė anglis ir durpės, kaip druska ir nafta yra gaunama, kaip susidaro debesys, iš ko susideda žemės pluta, etc. Knyga teturi tikslai 72 puslapių, todėl nedaug laiko teims ją perskaityti.

Tiesa, knyga nėra liuosa ir nuo trukumų. Pavyzdžiui, puslapyje 37-me pasakyta: "Vieniųjų kunų [elementų] gamtoje labai maža, iš viso apie 80".

Tuo tarpu šiandien jau yra žinoma 88 elementai, ir yra geru pamato manyti, kad viso elementų gamtoje yra 92.

Apie oro sudėtį irgi nepasakyta tai, kas reikėjo pasakyti.

Bet tai mažmožiai. "Gamta" skaityti verta kiekvienam. —K. A.

## MARGUMYNAI

### Kiek dirbama žemės Anglijoje

Anglijoje ir Valija dirbama beveik tiek pat žemės, kaip ir prieš karą. Daugiausia žemės buvo apdirbama 1918 m., būtent, 12,399,000 akrų. Dabar dirbamos žemės yra 11,311,000 akrų, o 1912 m. buvo 11,335,000 akrų. Ganyklų dabar yra 14,715,000 akrų, o 1912 m. buvo 15,839,000 akrų.

### Nacionalių parkų populiariskumas

Pradedama vis labiau ir labiau įdomauti nacionaliais parkais. Apskaitoma, kad perėitą vasarą nacionalius parkus atlankė 1,250,000 žmonių. Europos pasportų sistema ir kelionės patogumai sulauko Amerikos keliauninkus.

Pereitais metais Yellowstone parke "kempino" apie 60,000 žmonių.

### Pavojinga valanda Londone

Londone daugiausia nelaimių pasitaiko šeštadieniais. Nuo 3 iki 4 valandos po pietų, atrodo, yra pavojingiausia valanda. Kiti pavojinga valanda yra nuo 10 iki 11 vakare. O tai paėina todėl, kad vakarais gatvės yra blogai apšvičiamos.

### Butų klausimas senovėje

Pasirodo, kad ir senovės Ryme nuomininkai turėdavo peštis su namų savininkais. Ras-tas dokumentų, kurie rodo, jog 150 m. prieš Kristų vienas senatorius užvedė bylą prieš namų savininką. Senatorius nusamdė namus už 3,000 sesterų, bet savininkas pareikalavo \$6,000. Crassus, pagsarsėjęs Rymo turtuolis, daugiausia turto įsigijo nuomodamas kitiems savo namus. Jis irgi turėdavo daug nesusipratimų su savo nuomininkais ir tankiai turėdavo bylenėtis. Kad visam tam padaryti galą, Cesarius išleido įstatymą, kuris draudė imti daugiau negu 2,000 sesterų metams už vilas Ryme.

### Skrudžės sunaikino dviejų aukštų namą

Entomologai tyrinėja labai įdomų dalyką. Netoli miestelio Morris, Ill., skrudžės sunaikino dviejų aukštų medinį namą. Nuo pat pamatų iki stogo medis vienos tik skylės — tai vis skrudžių darbas. Tropikuose tokių dalykų pasitaiko gan dažnai.

### Nerudijanti geležis

Švedijoje pradėta išdirbinėti geležį, kuri nerudija. Ji yra panaši į sidabrą. Tos rūšies geležį gaunama pridėdant prie geležies biskutų chromo.

### Sekami treji metai busia labai pavojingi

Astronomas Moveux įspėja Europą, jog 1925-26 ir 1927 metai bus labai pavojingi.

Moveux yra tos nuomonės, jog periodinis pasirodymas saulės dėmių paprastai sukuršina žmones. Žmonės pasidara neramūs ir pasidūda tokiai beprotybei, kaip pasaulinis karas.

1914 m. irgi buvo pasirodžiusios saulės dėmės. Moveux taisyk irgi pranašavo pasauliui nelaimę. Tos dėmės grįžta periodiniai kas vienuolika metų. Tuo būdu sekamais metais saulės dėmės vėl grįžta, ir laikantis Moveux nuomonės, pasaulis vėl turėtų pasidaryti neramus.

Kiek tas Moveux tvirtinimas yra teisingas, — kol kas sunku pasakyti.

### Popieris iš šiaudų

Anglijoje daroma labai įdomūs eksperimentai: norima surasti tinkamas būdas padaryti iš kviečių šiaudų popieri. Iš šiaudų ir pirmą buvo daroma blogos rūšies popieris, bet pats darymo procesas buvo gan pavojingas.

### Mulas užmušė nepaprastą karvę

Cirkuose kartais galima matyti keistų dalykų. Štai vienas cirkas važinėjo karvę "Rosie", kurios širdis buvo po kaklu. Tas cirkas buvo sustojęs Mineoloje, L. I. Bevaikščiudama "Rosie" priėjo prie kitos retėnybės — beždžionveidžio mulo "Jack Johnsono". Mulas nebutų mulas, jeigu nespartų. "Jack Johnson" spyrė karvei į kaklą ir pastaroji — kadangi jos širdis buvo kakle — krito ant vietos negyva.

### Pasteur'o Institutas turės beždžionių ukį Afrikoje

Pagarsėjusi Francijos mokslo įstaiga, Pasteuro Institutas, laikys Afrikoje beždžionių ukį. Beždžionės ten bus auginamos mokslo tyrimams.

### Garsina pavojingus gyvulius

Heidelberge jie garsina pavojingus gyvulius. Prie kiekvieno tokio gyvulio yra prikabinatas ženklas su užrašu: "Pavojinga — šis gyvulys kanda".





# LITERATURA



## Pašnekos su Anatole France'u

Neseniai miręs garsus francūzų rašytojas Anatole France mokėdavo nepaprastai užimantį kalbėti.

Vienas jo mokinių — Paul Gsell — išleido visą knygą tų pašneku. Žemiau telpa kelios ištraukos iš tų pašneku.

### Geografija ir astronomija

Pripuolamas kritikas darė interviu su "Thais" autorium. Jis norėjo parašyti labai rimtą straipsnį apie France'o intelektualinį pabūdą. Rašytojas sutiko patenkinti jo smalsumą.

Ant greitųjų prisiminė mokykloje praleistus metus.

Anatole France mokinosi Sv. Stanislovo kolegijoje. Tą aplinkybę gal verta paminėti todėl, kad jo maloni ir patraukianti išžiūra turėjo ką tai, kas priminė jo dvasinį auklėjimą.

Galų gale tas auklėjimas nėra blogas, jeigu jis sukurė Voltaire'ą, Renaną ir poną Berget'ą.

— Įsitėmkyte, gerbiama, — juokaudamas tarė šeimininkas, — įsitėmkyte, kad aš negavau bakalauru laipsnį. Tai — svarbi aplinkybė. Taip, gerbiama, aš gavau nolį iš geografijos. Štai kaip tai atsitiko.

Mane egzaminavo tėvas Hase. Tas puikus vokiečių mokytojas, dar imperijos laikais buvo paskirtas profesorium Sorbonnoj. Imperija savotiškai buvo linkusi į internacionalizmą.

Jam buvo pavadama uždavinėti keblus klausimus, ir ta sunki pareiga jį baisiai erzino.

— Mano jaunas drauge, — tarė jis su tikrai vokišku gerumu, — apie jus aš turiu kuopukiausia rekomendaciją.

Ir jis tęsė toliau.

— Pažiūrėsim. Aš statysiu jums lengvus klausimus. Upė Seine bėga į Lamanšą, ar ne taip?

— Taip, pone — atsakiau aš su linksma šypsena.

— Gerai. Labai gerai. Upė Loire bėga į Atlantiką; juk taip?

— Tikrai taip, pone.

— Jūs stebėtinai gerai atsakote! Gironde irgi į Atlantiką bėga, ar ne?

— Zinoma, pone.

— Jūsų atsakymai yra stebėtinai. Upė Rhone bėga į Michigan ežerą, juk taip?

Pilnas pasitikėjimo aš net neįsiklausiau į klastingą klausimą.

— Taip, pone, — atsakiau aš, po senovės šypsodamas.

— A-a! Rhone bėga į Michigan ežerą, — sumurmėjo senas Hase. — Mano drauge, jūs esate ignorantas! Jūs esate asilas. Jūs gausite du nolius.

Mes nusikvatojome.

Bet tas anekdotas nepatenkino kritiką. Jis norėjo rimtesnių informacijų.

— Aš norėčiau gauti informacijų, — tarė jis, — apie jūsų šaltinius. Daugelyje savo kūrinių, o ypač "Jardin d'Épique", jūs parodėte gilią mokslo pažinimą. Pavyzdžiui, jūs gerai esate apsiėmę su astronomija. Ar negalėtumėte man pasakyti iš kokių veikalų jūs studijavote astronomiją?

— Zinoma, tai man lengva padaryti. Aš varčiau Camille Flammarion'o knygą, kuri, regis, yra pavadinta "Astronomija vaikams". Ne, aš sukiyda, tikras tos knygos vardas yra "Populiarė Astronomija".

Kritikas ką tik nuo krėslų nuėmė.

France: — Aš taipgi seimiu savo erudiciją iš Larousse'o žodyno. Taip, gerbiama, Larousse'o žodynas yra viena naudingiausių knygų.

Kritikas net savo ausimis nenorėjo tikėti.

Mūsų šeimininkas, matomai, žaidė jo nusistebėjimu ir bandė dar labiau jį padiginti.

— Mano drauge, — tarė jis, — viso dalyko esmė, gal but, yra ne mano moksliškame baga-

Vertė K. A.

Ark. Averčenko

Vertė K. Sejikas

## Sumanumas Scenoje

Apie savo pirmuosius žingsnius scenoje aš jau pasakojau kitoje vietoje.

Bet mano tolimesni žingsniai privalo būti (aš taip spėjau) irgi skaitytojui įdomūs.

Štai vienas tokių žingsnių:

Jau trys savaitės, kaip lošiu scenoje. Mano išžiūra imponantinė, išdidi, ir į visus nelošiančius scenoje aš žiūriu iš aukšto savo didybės.

Sėdėjau aš kartą vyno sklepe prie vyno butelio ir šašliko ir mokinau savo vyresnius draugus, kaip reikia interpretuoti Chlestakovo rolę, nesidrovėdamas delei to, jog ilgai dar prieš mane mano kolega Gogolis kur kas tinkamiau tą rolę išaiskino aktoriams.

Sudžiuvęs jaunas su baltais plaukais ir quolat šypsančiu veidu žmogus priejo prie mūsų ir pradėjo draugiškai aktoriams rankas spausti:

— Sveikas Garikai!

Mudu supažindino.

— Jūs irgi aktorius? — atlaidžiai aš paklausiau jo.

— Ką jūs! — užprotestavo jis rodydamas dantis. — Kaip tai jūs iš pirmo pamatymo galite taip blogai spręsti apie žmogų? Aš ne aktorius, bet šį tą apie vaidinimą nuvokiū. Senai jau scenoje dirbate?

— Aš paglosčiau savo nuskustą veidą.

Pusėtinai. Rytoj sukaks trys savaitės.

— O-ho! Vadinasi, aštuonioms dienoms praėjus bus galima ir jubiliejų švėsti. Che-che... Išvaizduoju, kaip jūs nerinstate scenoje!

— Kas—aš? Ne biskį.

— Na, taip, — mes jau žinome! Zinoma, jeigu rolę iškalėte ir arti suflerio stovite, priegtam lošiate su patyrusiais draugais—tasyk nieko. Bet prileiskite sau — scenoje įvyksta kas nors nepaprasto, ko nenumatė autorius nė režisierius, — išsivaizduoju sau jūsų susimaišymą ir išsigandusią fizionomiją...

— Na, — nusišypsojau aš, — ne taip lengva mane sunaityti.

— Scenoje tai? Buvo atsitikimų, kad Varlaamovą ir Davidoną, taip saktant, galima buvo palaidoti!

— Manęs nepalaidosite.

— Mėgstu kuklius jaunus žmones.

Paskui susimastė, įžulniai žiūrėdamas į mane. Aš įgavau tokį įspūdį, kad veikiau į jo nervus...

Kas rytoj statoma teatre?

— Rachimovo "Gyvenimo raišys". Pats autorius prisizadėjo atvykti, kad pamatyti, kaip aš išpildysiu Čechino rolę.

— Ak, jūs lošiate Čechiną,

žė, kuris yra gan lengvas, bet greičiau tame įspūdyje, kurį šių dienų atradimai daro į dvasinį savokumą, išauklėta ilgą bendravimu su humaningais ir įžvalgiais mūsų tėvynės rašytojais.

Jis parodė į senas knygas, kurių buvo sukrutas ant lentynų:

— Štai mano šaltiniai. Jūs čia rasite tik didžius arba idomius rašytojus, kurie kalbėjo gera francūzų kalba, t. y. gerai galvojo. Nes tiekvi ypatybė yra labai artimai surištos tarp savęs. Aš stengiaus atpasakoti matytus mano laikais dalykus taip gerai, kaip būtų atpasakoję tie stebėtinai praeities protai, jeigu jie būtų matę ir sužinoję tai, ką aš mačiau.

Ir jūs sakote, kad negalima jus sumaišyti scenoje.

— Taip. Mano supratimu, tai bergždžios pastangos.

Jis piktai nusišypsojo. Ištiesė sudžiuvusią ranką.

— Einate laizybų? Iš šių vynu butelių ir šių šašlikų.

— Nenoriu.

— Kodėl?

— Mažai. Po dešimt vieno ir kito ir dar magarycioms kavos su benediktinu.

— Jaunas žmogau! Jūs arba toli nueisite, arba... blogai baigsite. Sutinku!

Tuo būdu įvyko tos keistos laizybos.

Ėjo "Gyvenimo ratų" antras aktas. Aš ką tik baigiau triukšmingą sceną su mylima mergina, kuri pareikė man, kad myli ne mane, bet kitą.

— Kas yra tas kitas? — paklausiau paklausiau aš.

— Tai ne jūsų reikalas, — išdidžiai atsakė ji, eidama pro duris.

Savo rolę aš gerai žinojau. Po išėjimo mylimos merginos aš turėjau stovėti už galvos, griežti dantis, įsmeigti galvą į padušą, o paskui ištraukti revolvėrį iš kišenės ir prispausti jį prie smilkinio. Tuo metu namų šeimininkė, kuri slapta myli mane, o aš ją nemylu — įbėga į kambarį, griebia mano ranką ir priglaudusi galvą prie krutinės prispažįsta meilę... Tokius veikalus, išduosiu paslaptį, nesunku losti, o daif lengviau — rašyti.

Aš jau svėčius už galvos, būvau atlikęs dantų griežimą ir dabar turėjau smeigti galvą į padušą, kaip prasišėdė durys ir įėjo scenon jaunas žmogus. Tas pats, su kurio padariau laizybas, jog jis nesužadins mane scenoje.

Is dviejų pusių aš išgirdau šnypstimą: iš priekio — suflerio, iš šono — režisieriaus pagalbininko. Is direktoriaus ložos žiūrėjo į mudu nutirpes autorius veidas.

— Sveikas, Čechine! — liuosai sau tarė baltaplaukis vyrukas, tiesdamas man ranką.

— Neaukėte? Aš ugnelę pamatęs užėjau.

Is priekio aš girdėjau šnypstimą, o už kuliusi keiksmą.

— Sveikas, Vasia, — paniurusiai atsakiau aš. — Tik tu ne laiku užėjai. Aš noriu pasilikti vienas. Gal kitą kartą užsuk si, a?

— Na, dar kokios kvailybės! nusijukė baltaplaukis sėsdamas. — Pasėdėdama, paplepėsi.

Publika nieko nepastebėjo, bet už kuliusi piktas trūkšmas vis didėjo.

Aš susimąsčiusiai žingsnia-

vau po sceną.

— Vasia! — tariau aš reikšmingai. — Tu žinai Lidiją Niko-laevną?

Jis įžulniai pažiūrėjo į mane ir mirtelėlės tarė:

— Suprantama, žinau. Labai patraukianti mergaitė.

— A-a! — susukau aš įsiutimo apimtas. — Tai reiškia del tavęs ji man atsakė?! (Suflerio budelė tapo tušti, bet aš dar geriau pradėjau jaustis). Tu? Atsakyk, niekše?!

— Vasia! nubalo, kaip mirtis, pamatęs, mano sugniaužtus kumščius ir taikingu tonu tarė: — Nustok... Geriau kalbėkiva apie ką nors kitą...

— Apie kitą?! — surikau aš, triumfuojančiai žvilgtelėjęs į autohį, kuris direktoriaus ložoje mėtėsi, kaip arklys degančiame tvarte. — Apie kitą? Tu beveik prie mirties mane privedei, o dabar nori kalbėti apie kitą! Atsakyk! (aš puoliau ant jo, užminiau keliu ant krutinės, pasitvėriau už kaklo ir pradėjau jo galvą mušti į sieną). Atsakyk — kaip toli judu nuejota?!

— Vasia! išbalo, kaip mirtis, ir sušnibždėjo:

— Leiskite mane, meška! Jūs taip mane pasmaugysite! Juokų nesuprantate, ar ką?

— Tu tuoj mirsi, — suurzgiau aš. — Neištruksi!

Jis maldaujančiomis akimis žiūrėjo į mane.

Paskui sušnibždėjo:

— Na, aš pralošiau laizybas, kurio veltio jums dar reikia? Leiskite, aš išeisiu.

— Mirtis tau! — įmirtusiai sušukau aš ir taip sudaviau jo galvą į sieną, jog jis sudribo asloje.

— Nejaugi aš užmušiau jį?!

— teatrališkai lauždamas rankas sušukau aš. — Vandens, vandens tam nelaimingam žmogui.

Aš pagriebiau šotį vandens ir išliejau ant "Vasios".

Jis baimingai suriko.

— Atsipeikėjo! — nudžiugau aš. — Dabar eik, nelaimingasai, ir apgalvok savo elgesį!

Pagriebęs į glėbį, aš išstumiui jį pro duris. Susigriebiau už galvos. Ėmiau klausytis. Iš kurčių smugių ir nustelbtų dejavimų aš dasiprotėjau, jog perdaviau nelaimingą "Vasią" į geras rankas.

— Štai kas jos numylėtinis! — desperatiškai šaukiau aš. — Ne! Geriau mirtis, negu tokį likimą vilkti.

Toliaus viskas ėjo, kaip per sviestą: aš ištraukiau revolvėrį ir prispaudžiau prie smilkinio. Įbėgo mylinti moteris ir prisiglaudė prie krutinės — vienu žūdziu, aš vėl stovėjau bėgiuose, nuo kurių taip nesekmingai bandė mane nutempti.

"Gyvenimo ratai" pradėjo sukstis: budelėje pasirodė sufleris, o ložoje nusiramino autorius.

Po spektaklio man padavė raščiuką:

"Rykite šiandien jūsų vyną ir šašliką be manęs. Aš už viską užmokėjau. Einu namo išsidziuvinti ir drabužius sutvarkyti, nes aš šlapias ir suminkytas. Bukite jūs prakeikti!"

Buk mandagus, neduok progos išsivystyti ligai. Tankiai šaltis paguna, skauda galvą, užkietėjimas vidurių, silpnos akys, nervuotas, jaučiasi sustingęs, reumatiški skaudėjimai ir t. t. Nuo tokių apstereikimų reikia būt atsargus ir atstoti padaro daug blogo.

Šiandien turite reikalingą pasimatyt su chinopraktoriu ir buk sveikas.

Dr C Yucius, D.C., Ph.C.

2159 — 21st St. ir Leavitt, Chicago Val. nuo 10 iki 17.5 iki 8 val. vak.

Telefonas Roosevelt 8135 Residencija Brunswick 4387

Garsinkitės Naujienose

L. Skabeika

## Saulės Dienos

Ukanotos saulės dienos žydrųjų pločiais nuplasnojo.

Ir sparnuotais debesėliais žydrųjų pločiais uplasnojo.

Kalnai, pievos, lygumėliai kaista saulės pabučiuoti.

Kad įstengtų, pamėgintų saulei himną užgiedoti.

Ir audringų jurių pločiai vis dusauja — nenurimsta.

Užsimoja — dangų siekia, — tai gilybėn amžiais dingsta.

Kai ugninga ryto saulė už bangūžių nusileidė, Netikėtai ramumėlis pabučiavo mano veidą.

Ir sielota mano daina jurių pločiais išsiliejo: Gėdulingas šilko bangas supo, glostė — pamylėjo.

Žiogaičiai, 7-VIII-23.

## CUNARD

Lietuviai važiuojanti Lietuvon svečiuosna neilgesniam laikui kai metams galės grįžti Amerikon neatsižvelgiant į kvotą.

I LIETUVĄ

trumpiausiu laiku, kas Seredą, trejais ekspreso laivais

BERENGARIA AQUITANIA MAURETANIA

(per Cherbourg ar Southamptoną)

— I Lietuvą ir Ameriką. JEI manote parsitraukti gimines iš Lietuvos, vietas užsakykite dabar. Musų ofisas Lietuvoje suteiks jiems pagalbą ir rodą. Visi trečios klesos keleiviai turi atskirus kambarius, kuogeriausias švarumas ir maistas. Smulkmenų klausia viešos agento arba

CUNARD LINE

140 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

Lengva maloniai atsinešti i tuos, kurių nepaisai.

Muzikališki žmonės yra absurdiškai įkyrūs: jie nori, kad aš bučiau nebylys tuo laiku, kai aš noriu būti kurčias.

Moteris juokiasi pėrvėlai. Vyras peranksti.

### ILGA KELIONE

Konduktorius. — Aš jau septyni metai ant šito traukinio.

Profesorius. — Štai kaip! kur gi jūs taip ilgai važiuojate?



PROTO MILŽINAI  
KURIE ĮSIGYJA MOKSLĄ NAMIE  
KNYGAS BESKAITYDAMI



Daugybė geriausių knygų — mokslo, istorijos, eilių-dainų, apysakų-romanų-pasakų, dailės, juokų — yra sukrautos Margerio Knygynne.

Tik mes duodame tikrą bargeną, nes parduodame knygas už pusę kainos.

Tik mūsų knygynne yra beveik visos knygos puikiai apdarytos.

Naują knygų katalogą visiems prisiunčiame dykai.

MARGERIO  
KNYGYNAS  
2023 St. Paul Ave.,  
CHICAGO, ILL.

KODEL JUS TURITE ATLANKYTI

## Field Muzeju

NATURALĖS ISTORIJOS

Jis yra didelės apsišvietimo vertės ir labai žingeidus dalykas. Jūs pasipažinsite su pasauliu kuriame jūs gyvenate. Field Muzejus turi didžiausią rinkinį istorinių ir žmonių nuveiktų darbų; žvėrių ir augalų, medžių ir žemės geologiskų iškasenų.

Ižanga Dykai Nedėliomis

Utarininkais ir subatomis atdara nuo 10 iki 5 val. vakare. Šie yra didžiausi departamentai:

ETNOLOGIJOS—Gyvenimas ir papročiai įvairių žmonių, senovėje ir kaip jie gyvena šiandien.

ZOOLOGIJOS—Žvėrys, paukščiai, žuvis, šliaužiai, vabalai visų šalių natūraliose grupėse ir pozose.

BOTANIKOS—Įvairūs augmenys, jų produktai ir jų abelna vertė. Graži salė "Augmenų Gyvenimo".

GEOLOGIJOS—Mineralų, krystalų, meteorų ir žingeidžių natūralių dalykų. Prieš istorinį žvėrys ir prieš istorinis 300,000,000 metų gyvenimas.

BRANGAKMENIAI IR ZEMČIUGAI—Rinkinyas brangakmenų ir žemčiugų senovės ir dabartinių laikų.

NURODYMAS—Gatvėkarais, elevatoriiais ir automobiliais iki Roosevelt Road ir Michigan Ave.

## Mes Ka Tik Nupirkome

75 augstos rūšies 3 šmotų maudynes kambario outfitas — pilnai prirengtas iš Union League Kliubo, jie taip yra geri kaip nauji.

Tuos setus mes parduodame po \$50

Mes taipgi turime iš tų namų daug karšto vandens ir garo radiatorių, taip geri, kaip nauji, labai pigiomis kainomis.

Pasimatykite su mumis tuojau, jei norite pasinaudoti proga šio išpardavimo.

## LEVY & CO.

State and 22nd Streets  
Tel. Calumet 0645-1692

Atdara vakarais iki 8 val., nedėlioj iki 1 val. diena. Mes kalbame lietuviškai.



# SATYRA IR JUOKAI

## Plunksnos Purslai

Labai įėjo į madą "šiaudiniai balsavimai". Bet visą reikalą greičiau nuspręst ne šiaudiniai, bet... kvietiniai balsavimai.

Visokie kandidatai į valdiškas vietas paprastai yra pasiryžę galbėti šali... viens nuo kito.

Jeigu ištiktų naujas karas, tai paprastai žmonės turėtų reikauti, kad pirmoje vietoje kariautų tie, kurie suranda naujų ginklų karui vesti.

Butlegeriai putaria amerikiečiams palaikyti naminių prekybą: pirkti mums, o ne importuoti gėrų iš užsienio. Tai puiki progą del savo šalies gyvastį prarasti.

Atidarant Chicagoje bažnyčią — "skaiskreptį" obalsis, žinoma, buvo: "Nearer My God to Thee".

Statistikos žinios, amerikiečiai praeitais metais išleido revolveriams \$4,000,000. Ar nevertėtų šaukti nusiginklavimo konferenciją namie, pirmu negu ją rekomenduoti pasauliui?

Moteryų liemuo tai kyla aukščiau, tai leidžiasi žemyn; gi vyrų — paprastai mainosi horizontaline linija.

Atrodo, kad kiniečiai nežino kodel jie pešasi. O tai reiškia, jog jie nėra išmintingesni už civilizuotus europiečius, kurie pešasi tarp savęs, nežinodami kodel.

"Jūs galite kvalifikuoti kai kuriuos žmones visą laiką", yra pasakęs Lincolnas.

Ir nuo to laiko profesionaliai ofisų ieškotojai visą laiką savo dėmesį kreipia į tą žmonių grupę.

Kai pradėdi galvoti apie automobilius, prohibicija ir Chicago žudeikų byla, atrodo, kad japonai turėtų būti dėkingi delei to, jog jiems draudžiama į Ameriką įvažiuoti.

Valijos princas į šią šalį buvo atvažiavęs ne lekcijas laikyti.

Tuo pačiu laiku jis jokiai melynai nedavė suprasti, kad jis nori lekcijų klausyti.

### LAIKO ŽODI

Pati. — Tu davei žodį, kad daugiau nerukysi, o dabar vėl rukai.

Vyras. — Aš žadėjau nerukyti daugiau, ir tą pasižadėjimą aš pildau. Aš rukau ne daugiau bet tiek pat, kaip ir pirma.

### IRGI PRIEŽASTIS

Moteris. — Pasakykite kurios priežasties dėlei jūs netekote paskutinės savo vietos.

Valkata. — Todel kad aš sveikas.

Moteris. — Tai negalimas daiktas. Argi sveikata gali būti priežastimi paluosavimo nuo vietos.

Valkata. — Taip, ponai, aš išgėdėjau ligoninėje šešis mėnesius. Bet kada pasveikau, nebėkau ten vietos.

## COOLIDGE IR ŽYDAI

Asmeniai, as nepažįstu Coolidge'o. Ir ne aš vienas. Coolidge'ą mato tik jo pati.

Niekas negirdėjo Coolidge'ą. Coolidge tyli, tarsi žadą būtų praradęs. Kuomet jam atnešama alga, jis tylėdamas pasirašo ir net ačiu nepasako. Už Coolidge'ą kalba Hughes.

Bet apie Coolidge'ą kalbama labai daug. Pavyzdžiui, sinagogose, kur, kaip žinia, sudaroma "visuomeninė opinija".

Neseniai Coolidge pasirašė dekretą, kuris draudžia įvažiuoti atlievams. Už įvažiavimą be vizos — 20 metų kalėjimo. Dekretas skaudžiai užgavo žydų bienuomenę.

Bet nėra taisyklės be išimimo. Coolidge daro išimtį trimis kategorijoms:

rabinams, šventikams, kunigams.

Jie gali be klaučių į Ameriką įvažiuoti.

Daugiau to, Coolidge, kalbama, pasiuntė Amerikos žydų gyventojams naujų metų (Roš Hašono) sveikinimą, kur garbina ir žydų dievas, ir žydų religiją.

Žydų naujais metais tas prezidento sveikinimas buvo skelbiamas iš sinagogų amvonu. Kalbama, kad gerų balsų kantonai gavo subsidiją už tai, kad pagraisdam prezidento sveikinimą šauktų:

— Tegul gyvuoja prezidentas Coolidge! Visi balsai už poną Coolidge!

"Visi balsai..."

Cia tai ir yra šio pakastas.

## PRIMAMA UŽSAKYMAI

Straipsniams: ne daugiau 15 minučių nuobodumo bile kuriomis temomis: žemderbystė ant Marso, ryžių plantacijos ant nosies, futurizmo įtaka į aliejų, ty ministerijų gimimą, Genevos konferencijų įtaka ant melių uždarbio specialinių korespondentų, etc.

## MOKINYS IR MOKYTOJAS

Tai atsitiko karo metu, kai vokiečiai Kauną užgule laikė. Čarlas Nikolajus buvo pastatytas į keblią padėti ir susaukė generolų tarybą. Buvo ir vienuolių ir kitokių pasiūlymų, bet nei vienas carui nepatiko. Kas tai patarė pakviesti į pasitarimą seną pirkli, žydą, kuris buvo pagarsėjęs savo protu ir sumanumu.

Išpradžių caras nenorėjo klausyti žydo patarimo, bet kadan gi padėtis nuolat ėjo blogyn, tai, ant galo, sutiko ir paliepė žydą atvesti.

— Jankel, — kreipėsi caras Nikolajus, — girdėjau, kad tu geras patarėjas. Ar tai tiesa?

— Sako žmonės...

— Na, klausyk. Aš esu labai susirupinęs. Vilnius nori iš manęs Kauną atimti. Ką tu padarytum, jeigu mano vietoje būtumei?

— Žydas pagalvojo ir tarė:

— Aš, Jūsų Skaistyste, užrašysiu Kauną carienei!

## NEPATINKA — NEKLAUSYK

Susitiko du melagių ir pradėjo apie nepaprastus atsitikimus viens kitam pasakoti. Pabaigė savo pasaką pirmasis.

— Niekas stebėtino, — atsakė antrasis. — Aš štai žinojau stalių, kuris be vienos rankos puikiai galėjo savo darbą atlikti.

— Tai negalimas daiktas, kaip gi jis vinis įmušdavo?

— Labai paprastai. Sukasdavau vinį dantyse, o plaktuku mušdavo į pakaušį.

## EKONOMIJA

— Jūs aikvojate per daug popierio, — tarė redaktorius.

— Bet kuriuo būdu aš galėčiau ekonomiją padaryti?

— Rašant ant abiejų lapo pusių.

— Bet jūs neprisimsite apysakos parašytas ant abiejų lapo pusių.

— Aš tai žinau, bet jūs vis vien suėdysite popierio.

## Margumynai

### Anatole France'o smagenos

Pagarsėjusio visame pasaulyje rašytojo Anatole France'o smagenos tapo išimtos ir bus prezervuotos. Doktoras, kuris smagenas išėmė, sako, jog taip puikiai išvystytų smagenų jam niekuomet nebuvo tekę matyti.

## Prudas užliejo kasyklą

Keturios dešimtys du kasėjų žuvo, kuomet nedidelio prudo dugnas įgriuvo ir užliejo geležies kasyklą netoli nuo Crosby, Minn.

## Šaldo žemę

Belgijoje tapo surasta naujų anglies plotų. Nelaimėje tos anglies randasi pelkių srityje. O tokioje vietoje padaryti kasyklą nėra galima. Tad tapo sugalvota tam tikromis priemonėmis toje vietoje, kur anglis kasama, užšaldyti žemę. Bandymai rodo, jog tas būdas yra gan sekmingas.

## Kur daugiausia sidabro iškasta

Daugiausia sidabro iškasta Potosi apylinkėje (Bolivijoje) — 30,000 metrinų tonų. Antrą vietą užima Guanajuato (Meksikoje) su 15,000 tonų. Zacatecase, Meksikoje, iškasta 14,000 tonų sidabro. Jungtinėse Valstijose daugiausia sidabro iškasta Cobalte ir Comstocke — pirmajame 10,000 tonų, o antrajame 5,000.



**Lietuvių Dentistas patarimus geriau**  
Traukimas dantų be skausmo Bridge geriausio aukso. Su mūsų pleiom galima valgyti kiekviena malstą. Garantuojame visą savo darbą, ir žemas mūsų kainas. Sargykite savo dantis, kad nekentytų jūsų sveikatai.

1545 West 47th Street,  
Netoli Ashland Ave.



**Geriausia kvapsnis lengviausiai prirenti (Virinkit 15 minučių)**  
Apyniai ir savyklos vienam kene. Klauskit jūsų pardavėjo.

**Wennersten's Bohemian Blend**

## UŽKIMIMAS

paprastai paeina nuo peršalimo. Bet kam reikia kentėti? Del gerkles skausmas ir užkimimas vartok

## Severa's Antisepsol

kaipo gargaliavimas. Tasai vaistas apmaitina gerkles ir taciaus, palengvina skrepliavimą ir suteikia ligoniui patogų palengvinimą.

Kainos 35c ir 50c centai.

Gaunamas pas jus optikerkui.

Phone Boulevard 7689

## Dr. William Blanchard

(Pirmiau buvęs extra-ordinary profesorius patologijos Berlino Universiteto)

## SPECIALISTAS

Nuo visų skilvių ligų ir žarnų inkstų, reumatizmo, nervų moteriškų, vyriškų ligų ir visu nesveikumu.

Geriausia egzaminacija X-Ray ir electronic, kuomet reikalinga.

1545 W. 47th St.,  
netoli Ashland Ave.  
Valandos kasdien nuo 10 ryto iki 8 valandai vakare.

## DOROTHY STYLE SHOP

3401 So. Halsted St.  
**PRANEŠIMAS**

Visiems mūsų kustomeriams ir daruoms. Mes turime pilną pasirinkimą šiam sezonui: kautų, sveterių, dresų. Geriausio materialo ir vėliausių stilių. Taipgi vaikų kautai ir dreses. Musų paravinėtojas: Maria Jocius ir Frances Burba maloniai parodys jums mūsų atidarymą rudeninio išpardavimo taurus.

**Dorothy Style Shop**  
3401 So. Halsted St.

## DR. DEAN SPECIALISTAS

189 North Clark St.,  
Valandos 9-7.  
Nedėlio 9-1.  
Visos paprastos ir užsisėjęsios ligos, vyrų, moterų, gydomos greit ir pigiai. Ligos: kraujos, odos, skilvio, krutinės, širdies, inkstų, nervų, apskritim, kataras, gonoris. Patarimas dykai.

## Reumatizmas sausgėle

Nesikankykite savęs skausmais. Reumatizmas, Sausgėle, Kaulų Gėlinas, arba Mėšlungis — ramentų sukimas; nes skaudėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo. **CAPSCO COMPOUND** mėsos lengvai prasalina virančias ligas; mums žandie daugybė žmonių stončia padėkavones pasveikė. Kaina 50c per pastą 55c arba dvi už \$1.05.  
Knyga: "SALTINIS SVEIKATOS" augalais gydyties, kaina 50 centų.

## Justin Kulis

3259 South Halsted Street,  
CHICAGO, ILL.

## BE PERTRAUKOS

20 metų praktikavimo  
Kuris buvo pertrauktas 6½ metų tarnavimo Jungtinių Valstijų Armijoje, šiuo skelbama, kad **Dr. George U. Lipshulch** atidarė savo ofisą Kambarys 704, State-Lake Bldg. 190 N. State St. Praktika bus aprūpėsiuota: Gynecologija, Chirurgija ir Vėrinės ligos. Telefonas Randolph 5380

## Akinių pritaikymo mone 20 metų prityrimo

**SIMPTOMAI PAREISKIA AKIŲ LIGAS**  
Ar jums skauda galvą?  
Ar akys ašaroja?  
Ar yra uždegos?  
Ar akant akys greit pavargsta?  
Ar kvasta galva?  
Ar mataste kaip ir plunkantius taškus?  
Ar atmušus po truputį matėte?  
Ar akys opios šviesai?  
Ar jaučiate kaip ir smiltis akyse?  
Ar yra balta dėmė ant vokų?  
Ar turit kataraktą?  
Ar turit žvairas akis?

**John J. Smetona**  
AKINIŲ SPECIALISTAS  
1801 S. Ashland Ave.,  
Kambas 18 gatvės.  
Ant trečio aukšto 14, 15, 16 ir 17. Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakare. Nedėlio nuo 9 iki 11:30 diena.

## KAIP BUTI SVEIKU

Per daugelį metų žmonės kenčia todėl, kad jie nežino tikro būdo kaip išgydyti. Pavizdžiui, jei jūs sergate, jūs einate pas daktarą, jis duoda jums gydomųjų išbandymų, po keleto bandymų jis liepia eiti jums ant operacijos, tuomet prasideda kentėjimai.

Jei jūs sergate nuo socialiu ar kitokių ligų, atleikite į mano ofisą. Aš jums gerai išegaminuosiu ir bandysiu pagalbėti jums be gydomųjų ir be operacijos.

## DR. TAFT

1555 West Roosevelt Road  
Ofiso valandos nuo 9 iki 11 ryto  
Phone Canal 3457

## DEL VYRŲ TIKTAI

Visą šį mėnesį gydysiu visus pacientus, kurie tik ateis, numatant kainą už kiekvieną skirtingą ligą. Visi kenčianti nuo chroniškių ir užsisėjęsios ligų arba negalėjimų, gali pasinaudoti ta nužeminta gydymo kaina. — Atsiminkite, kad gavusite tą patį prižiūrėjimą ir gydymą kaip mokėtumėt paprastą kainą. Gydymas ligų yra specialumas mano visų gyvenimo. Žinau, kad galu jums gydyti geriausiu būdu kokis yra žinomas medicinoje.

**Daktaras del vyrų**  
Praktikuoja 25 metus — tai yra geriausias darodamas, kad turit pasisekimą ir kad galima pasitikėti. Ar ne taip?  
**DR. M. G. MARTIN**  
337 W. Madison St.,  
Chicago, Ill.

**Suteikiame Europiškąs Gydulys**  
SUZYKOK TIESA. Wessermanno bandymai, jūsu kraujo ar mikroorganizmų egzaminavimas jūsu slaptųjų suranda, ar jūsu esate fluosas nuo ligos, ar ne. Peritinkintai gyvatinis yra per daug brangi, kad rizikuoti. Naujas gydomųjų sutaisyimas, perkeitis praktiška medicinoje ligos ligiol skaitomos neįveikiamomis, lengvai pasiduoda šitam praktiškam gydymui. Aš naudoju mano praktišką medicinos metodą. Aš naudoju mano praktišką medicinos metodą. Aš naudoju mano praktišką medicinos metodą.

## X-RAY EGZAMINACIJA \$1.

Nelauk fig paskutinių dienų, kad de perdaug svieto mano ofise negalėtumėt pasikalbėti su manim. Telsingas gydymas. Nėra apgavimų apylymiu ar prižadėjimų. Pasėkėte yra tokios, kokių norite.

Valandos: 9 ryte lig 5:30 po p. Seredomis ir subatomis: 9 ryte lig 8 vakare, Nedėlio: 9 ryte lig 1.

**DR. H. G. MARTIN**  
337 W. Madison St.  
(Kambas Madison ir So. Market)  
Chicago, Ill.

## Jus Galite Buti Išgydytas

Ar sergate? Mes jums pagalbėsime. Patarimas dykai ar jūsu čia gydytis, ar ne? Kokia yra jūsu liga? Ar geri yra jūsu inkstai? — turite strėnų skausmus? Ar turite skilvių ligą, gasy, rugštumų ir nesijaučiate gerai po valgio? Ar kenčiate nuo plaučių — turite su kraujais kosuli, krutinės skaudėjimą? Ar turite didelį persišaldymą, nemalonų kvapą? Ar turite hemoroidus ir fistulą? Ar kenčiate nuo ripturos? Ar turite ant veido spuogus, išbalimą ir mažai sveriate? Ar kenčiate nuo nervų — nemigę, pavargę iš ryto, galvosukų, apsvėlusį liežuvi? Prašalinkit nervingumą — apsisaukokit neurausėjimą, jį silpnina visus nervus. Nereikės jums daugiau kentėti — atleikite ir pasimaitykite su mumis tuojau.

## Daktarai Kopczynski ir Schweers

Ofisas  
1112-1114 Milwaukee Av.  
Tel. Haymarket 4376  
Viršui Hatterman ir Glantz Banko  
Valandos 9-12 ryto, 2-5 po pietų, 6-9 vakare  
Nedėlio nuo 10 iki 12 diena  
Specialistai chroniškių, nervų, kraujos, odos ir šlapimo ligų.

## Kolonijaltiskosios Dienos

Dienos Washington ir Lafayette: Kociukos ir Karaliaus Jurgio, buvo pinnal galiojanti papročiu pulkionis ponios ir gražiai apsidiridžiusios vyras papuošė savo galvas su žais perukais. Jis šitas papročius galiojti ligi šiol, tai šandien daugelis žmonių galvų padėpti po perukų pleikanomis apdėvę savo galvas. Taciau vietoje to, jie šandien naudoja

**Ruffles**  
Pleiskany miltinai prietais, kuris, jei istepi juoni galvą kasdien per es valgą ar dešimt dienų ir vėliau tik retkarciškai miltų reikalo, greitai apvali galvą ir jopu; netikimas tokioms pranyk ir plaukai tuojaus atgaus savo natūralų, normalį grožumą. Ruffles galima gauti visose apšiekose po 65c, 75c, arba už 75c, priimančiam pabrūnėjimą iš dirbtinės.  
F. A. D. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

## Dr. Chiropractor ir Akusherka

**ANIELA KAUSHILLAS**  
Gydaus be vaistų ir be operacijų, visokias ligas, vyrų, moterų ir vaikų. Kurie sergate kreipkitės, o rasite pagelbą. Patarimas dovanai. Valandos nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 8, ir nedėlio nuo 9 iki 12.  
Tel. Yaris 4951 3252 S. Halsted St.

## LITTLE SPINOGRAPHS

Tas kuris neturėjo jūsu ligos yra pasirėgęs duoti jums patarimus.

Yra labai daug klaidingų nuomynų ir klaidingų patarimų, surteikiama žmonėms kurie serga, todėl nesterbėtinai, kad tiek daug nepasveiksta.

Jei jūs sergate pasitarkite su Chiropractic ir sužinokite apie jo gydymo būdus. Jis yra žmogus kuris supranta apie sveikatą.

**DR. J. M. FINSLOW, Chiropractor**  
1645 W. 47 St., Chicago, Ill.  
Tel. Boulevard 7006  
Valandos nuo 2 po pietų iki 8 vakare. Nedėlio nuo 10 iki 12 diena.

## Lytiškos Ligos Gali Buti Išgydytos

Ar sergate lytiška liga, kuri padaro jums netinkamą prie darbo ir pasilinkėjimą. Ar esate vienas didelis armijos, kurie kenčiate lytiškos lytiškų ligų?

Neužginčijam per patyrimus daktarus, kurie mės faktus išgydė dirba laboratorijose, egzaminuodami visokių ligų, jūsu kraują ir šlapimą, per mikroskopą, prašaliant visus kliniškos simptomus. Nei vienas žmogus nėra fluosas nuo užsikrėtimo, bet prie dabartinio šandienos gydymo nei vienas neturi sirgti. Jei nesate išgydyti, tai vien tik yra todėl, kad atleido te gydymą, arba mane geriausias peritinkintai gydomas tyrimas. "Nei vieno dorelio nerikima kiti, kol nebus pasveikę". Gydomos šakurios.

**Dr. W. R. Register,**  
109 N. Dearborn Street.  
Kiekvieno sergančio žmogus draugas. Mano geriausias peritinkintai gydomas tyrimas. "Nei vieno dorelio nerikima kiti, kol nebus pasveikę". Gydomos šakurios.

lykite jį: atleikite pas mane, padarysiu viską kas yra galima, kad tik jūsu kraujas būtų sveikata. Gal tikrai esate peruse išgydytas ir gyvenate nuolatine baimėje, kad liga gali atnaujinai. Ne atleiskite. Daugelis daktarų, kurie kelia vidury naikindama kuno nervus, smegenų, nervų, širdies, plaučių, kepenų, inkstų, ir kitus kuno organus. Būkite atargūs ir daboties kasdien manas ofisą. Savo praktikoje vartoju geriausius Serum, Ciepinį, Bakterinį, Autokokinį, taipgi specialius intravenozus gydomus. Jei yra reikalinga užsakykite taipgi originalius Europiškąs gydomus "608" ir "914".

Aš noriu pasikalbėti su kiekvienu kenčiančiu vyru, kuris serga nuo užsikrėtusių ligų. Nervų, Kraujo, Odos, Piesės, Išėjimo šlapimo, šandien šlapio ligų. Manas 35 metų pasiekimo gydymo, aš atgavau sveikatą del daugelio nuimintųjų ir nuatolusių vilties vyrų.

Nedėdyk daugiau laiko nei pinigų nežinoms daktarams, atleikite ir daktarui tiesiog apie savo sveikatą. Egzaminuosiu su pagalba X-Ray ir mikroskopo — kada yra reikalingas del galutinio šėrimo ligos ir užsikrėtimo sero gydymo — taipgi egzaminuosiu kraują, šlapimą, ir t.t.

Patarimas dykai ir užsikrėtimo slaptai beje.

Mes kalbame Lietuvkai.  
Valandos nuo 9 ryto iki 5:30 po pietų, kasdien. Utarninkė, Seredoj ir Subatom vakarais iki 8 valandai.  
Nedėlio nuo 9 ryto iki 1 v. po piet.

**Dr. W. R. Register**  
109 N. Dearborn St., Chicago, Ill.  
(Imkite elevator iki 12 aukšto)



# SATYRA IR JUOKAI

## MOTERS KOMPLIMENTAS

O na. — Žinote, Jule, šiandien jūs stebėtinai gerai atrodote: tarsi iš pieno plaukusi.  
Julė. — Ak, ką jūs kalbate?  
O na. — Tai tiesa. Kai jūsėjote, tai atrodėte kaip tikra gražuolė. Iš pradžių aš jus net nepažinau...

## ISTORIKAS

Aš labai mėgstu istoriją skaityti. Labai malonu sužinoti, kad kvailių ir senovėje netrūko.

## ATSAKYMAS

Jis. — Ar jums neatrodėte, kad kraustotės iš galvos, jeigu aš jums pasiūlyčiau būti mano žmona.

Ji. — Visai ne. Bet aš skaitėčiau save pamišę, jeigu jūs pasiūlytumėte priimčiau.

## SUMANUMAS

—Kuo jūs mane nužiurite? Ką aš, jūsų žiniomis, pavogiau? — Arklį ir vežimą. — atsakė policmonas.  
—Ol rait. Padarykite krata, — atrėžė sulaikytasis.

## ĮRODYMAS

Ji. — Aš parodžiau tėvui savo prisijustas eiles. Jam jos labai patiko.  
Jis. — Istikrujų! Ką jis sakė?  
Ji. — Jis pareiškė, jog jam malonu patirti, kad aš ne su poetu apsisėsiu.

## DAR GERIAU

Elgeta. —Žinai, mano bočius sudėjo Rocky kalnus.  
Klausytojas. — Tai niekis. Ar žinai negyvją jūrą? Well, mano bočius užmušė ją.

## PASKUTINIS PRAŠYMAS

—Neužsimoka "slėpti, — tarė daktaras, — jums nėra mažiausios vilties pasveikti. Ar jūs norėtumėte su kuo nors dabar pasimatyti?  
—Taip, — silpnai atsakė ligonis.  
—Su kuo? — paklausė daktaras.  
—Su kitu daktaru, — sumurmėjo ligonis.

## PERDAUG

—Mama, ar tiesa, kad viena obuolį valgant bus galima apsisaugot nuo daktaro?  
—Taip, Petruk. Bet kodėl tu nori tai žinoti?  
—Nes jeigu taip yra, tai šiandien aš apsisaugojau nuo dešimties daktarų — bet aš visgi prisibijau, kad greit prisieis vieną daktarą pašaukti.

## ISAKYMAS

Arizonos atsisakytojas sutikęs laiškanę paklausti jo:  
—Ar yra man laiškas?  
—Nėra, — buvo atsakymas.  
—Tau bus daug sveikiau, jei atneši laišką sekamą kartą.  
—Koks jūsų vardas?  
—Nesikrims del mano vardo, bet atnešk man sekamą kartą laišką. Jei to nepadarysi, tai tau nebeteks daugiau laiškus nešioti.

## NEKLAUSĖ

Ar pati balsuos už tave?  
—Aš jos neklausiau, — atsakė senatorius Sorghum. —Šioje kampanijoje aš turiu pakan-kamai ginčų, ir nenoriu juos didinti maišant su šeimos reikalais.

## PIGUS RESTORANAS

— Tai labai pigus restoranas.  
— Kaip tai?  
— Nugi kavos puodukas, sandvičius ir beveik visai naujas apsiaustas atsiėjo man tik 15 centų.

## ŽEMĖS ANGELAI

Maža Zosė. — Mama, ar angelai turi sparnus?  
—Motina. — Taip, vaikeli.  
Zosė. — Ir jie lakioja?  
Motina. — Žinoma.  
Zosė. — O mūsų auklė ar taipgi turi sparnus?  
—Motina. — Na, dar kokias nesąmones tu sumanysi.  
Zosė. — O kodėl gi tėvas vadina ją angelu?

## NĖPASTABEJO

—Ak, aš tiek buvau susimaišiusi, jog negaliu pasakyti, kiek kartų jis mane pabučiavo.  
—Kaip tai galima nematyti, kas dedasi po nosia!...

## FOTOGRAFIJA IR MEILĖ

Meilė, kaip fotografijos lentelė. Ji tik tamsiame kambarį pasireiškia gali.

## ATSILYGINO

Buržuus. Musų partijos sąraše — visi karo herojai.  
Darbininkas. — Štai kaip? O mūsų partijos sąraše — tai vis karo aukos.

## TRAGEDIJA IS STUDENTO GYVENIMO

1 aktas  
Studentas ir trys buteliai viskės.

2 aktas  
Studentas ir du butelių viskės.

3 aktas  
Studentas ir vienas butelis viskės.

## PABRANGO

— Aš noriu duonos bakaną.  
— Truksta dar vieno cento.  
Nuo vakar dienos duona pabrango vienu centu.  
— Tasyk duok man vakarykštį duonos bakaną.

## SVARBIAUSIAS KLAUSIMAS

— Koks, jūsų supratimu, yra svarbiausias klausimas šiais rinkimais?  
— Svarbiausias klausimas yra tas, — atsakė senatorius Sorghum, — kaip daug atsiras tokių žmonių, kurie balsuos sulig mūsų noro.

Vodevilis "Dzimdzi — Drimdzi", vežioja "Jovala" su "Laisva Lietuva" ir "Munšeina" su "Lietuvos Ubagais". Tai nepadoru! Ir skelbiasi patriotais esą!...

Artistai iš Lietuvos sudarė kvartetą ir dainuoja "geltonasias" dainas. "Laisvė" bėdavoja kodėl ne "raudonasias"... Gėda! Taip neprivilegtų elgtis, nes atrod "dzimdzi — drimdziškai"...

"Dzimdzi — Drimdzi" artistas Vanagas, nori su keturiomis sparnais virš visų partijų iškilti, bet vargu ar pasiseks. Jei neužsimanys "Laisvės", tuomet gal, gal ir gal... Atsargiai!

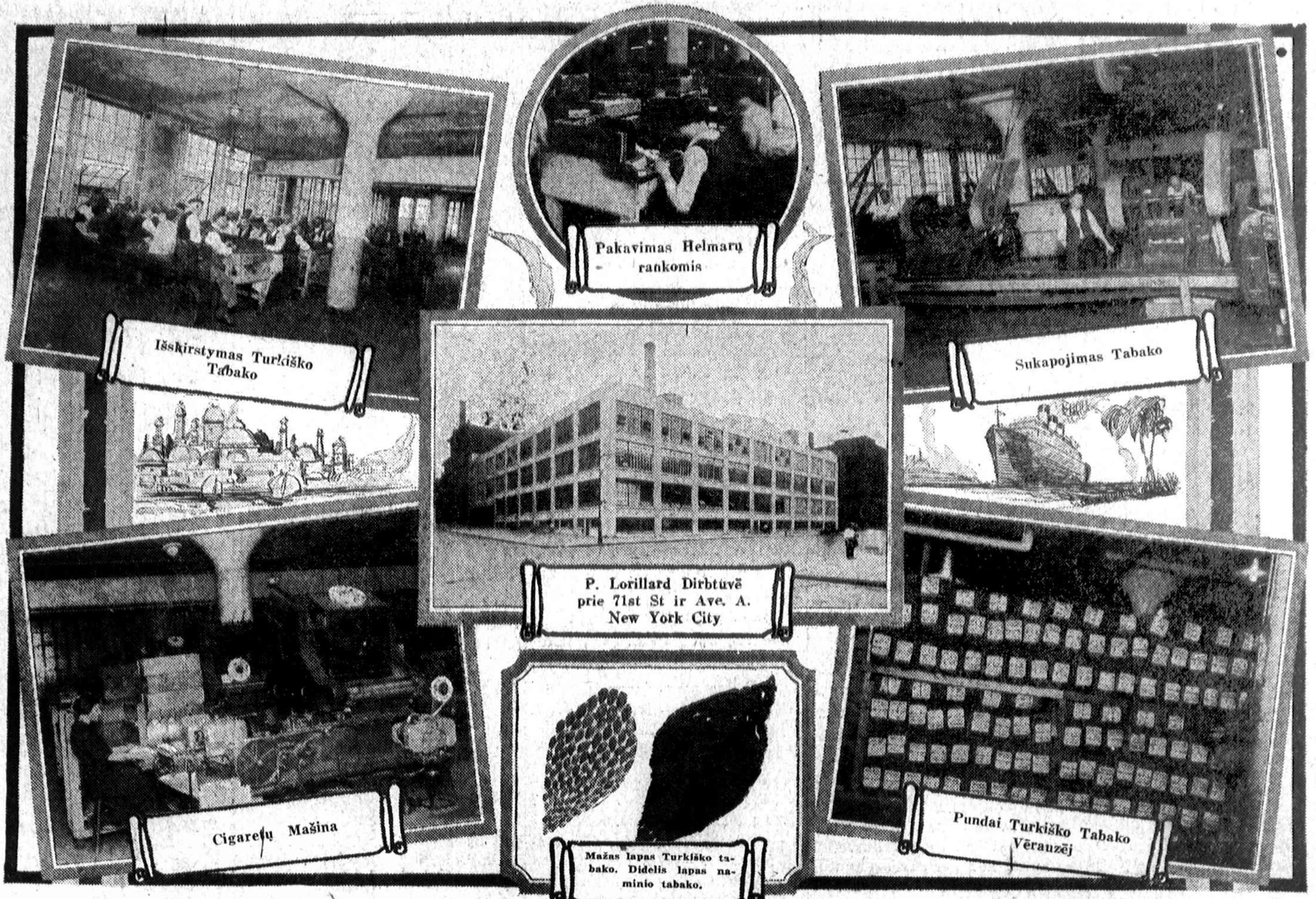
## TARP BANDITU

— Klausyk, Joe, šiandien pasitaikė gera proga iškraustyti vasarinį viešbutį.  
— Šią savaitę aš turiu "veikešėiną", todėl prašau nekalbėti apie jokią biznį.

## HEROJUS

— Žinai, daktaras pasakė man, jog aš mirsiu, jeigu daugiau gersiu.  
— Bet kodėl tu man apie tai kalbi dabar geriant?  
— Tam, kad tu žinotum, koks herojus yra tavo draugas: rizikuoja gyvastį dėl kompanijos.

# Kaip Yra Daromi Helmar Turkiški Cigaretai



## Aprašymas Apie Turkiškus Cigaretus

Parasė GEORGE KAY

Daugelis vyrų ruko cigaretus mažai žinodami, kad jie ruko ir mažai žmonių supranta apie skirtingas cigarečių kainas. Pavyzdžiui, nei vienas iš tūkstančių rukočių neturi supratimo kiek laiko, darbo ir kapitalo reikia, kad suteiktus Amerikos ruko tofams cigareta. Aš čia ir rašau tą straipsnį mylėtojams Turkiško Tabako HELMAR Cigaretų.

Cigaretai atsirado Ispanijoje, jiems vardas duotas Francijai. Susipažinus Francijos, Italijos ir Turkijos oficeriams, nuo jų Angliai išmoko daryti cigaretas. Po Krymo karo jie sugrįžo į Angliją išmokyti dirbti cigaretas. Amerikiečiai parsivežė cigaretas iš Anglijos.

Istorija mums nurodo, kad tabako gimimo vieta yra Amerika, bet geriausias tabakas auga Rytų šalyje. Tas skamba keistai, bet taip yra kaip aš išaiškinsiu. Tuojuo padarimo Amerikos, pirkliai gabeno sekas naujo tabako į visas dalis pasaulio. Tas tabakas surastas Rytų šalyje, riebijo žemę augdamas ir gerame klimate, jis pametė daugelį Amerikoniškų ypatybių ir jis įgavo skonį ir kvapną, kurį ir šiandien negalima pamėginti.

Daug pinigų išleista ir daug bandymų yra daroma šioje šalyje, kad užaugintų tokį tabaką, kaip Rytų šalyje, bet tokie bandymai nedavė gerų pasekmių. Pietinė California buvo išrinkta kaip geriausia geografiškai vieta del bandymo toje linkmėje, bet ir tas didelis bandymas ir pastangos tabako augintojų, negalėjo pagaminti tokio tabako kaip Rytų šalyje.

Dar vienas svarbus punktas pamėginimui, nes šioje šalyje auginama daugiausiai tabako negu visame pasaulyje, bet negali užauginti tokio tabako, kurio tikti cigaretais natūraliai stovyje. Jis yra per daug aštrus, todėl išdirbėjai maisto ir pavadinam juos naminių maišytų cigaretais. Vartoja biškį Turkiško tabako ir nekenksmingų sumaišymų kaip Stinos liežuvių arba Tonka, kad sumažintų tą aštrumą. Štai kaip vadas "blend" pasidarė vartojamas Amerikoje auginto tabako, sumaišyto Turkijoje auginto tabako iš ko pasidarė maišytų cigareta. Iš kitos pusės, 100 nuošimčių gryni Turkiški cigareta, tokie kaip HELMAR, nereikalauja nieko, kad jie būtų gardaus aromatiško skonio. Jie yra tik iš Turkiško tabako, be jokių kitų primaišymų ir yra vieninteliai tabakas del cigarečių, kurį galima vartoti natūralioje formoje.

Šioje šalyje yra reikalinga vartoti fertilizerius auginimui tabako. Prie to dar yra vartojamas specialis fertilizerius, del gero degimo. Turkijoje nereikia vartoti jokio fertilizeriaus. Geriausi ir brangiausi lapai Turkiško tabako, auga slenkyse, tarp kalnų, kur gamina geri tabako lapai. Tie kalnai yra be medžių, bet dideli almenys iš šanų jų kalnų. Tos skalos yra apaugusios samanomis, kurios yra nuplaunamos, ritasi žemyn ir riebia žeme. Žemė pati per save taisosi, todėl išėjimas žemė yra nereikalingas.

Nedaugelis mūsų nesupranta, kad padarymai cigareto reikia nuo trijų iki penkių metų. Kiekvieną cigareto, kurį jūs rukoite šio laiko jo padarymai nuo trijų iki keturių metų darbo ir reikalingi milijonai dolerių investuoti pinigų gulėjo žemai be jokio uždarbio. Tikras padarymas cigareto nėra taip sunkus, bet išdirbimas žemės užauginimas tabako, tas tai užima labai daug laiko.

Kitas žingelės punktas, kuris stebina dabartinę gentkartę, cigareto rukočių, kad cigareto būtinai šioje šalyje beveik stovėjo apmirusi iki buvęs Turkiškas tabakas. Gryni Turkiški cigareta greitai pagarsėjo ir daugiau permatanti cigareto išdirbėjai pradėjo maišyti naminių tabakų su Turkišku tabaku, norėjo daryti kompetenciją su Turkišku tabaku.

Dabar, važiuokime su manim už juriu tris tūkstančius mylių, į Turkiją ir leiskite jums papasakoti apie tą šalį. Pirmoji vietoje Turkiškas tabakas netik auga Turkijoje, bet taipgi ir buvusiose Turkijos provincijose Thrace, Macedonia ir Thessaly. Šita teritorija buvo atninta nuo Turkijos po antro Balkanų karo 1913 ir tos provincijos užima vieną trečdali Turkijos produktyvio distrikto.

P. Lorillard Company, išdirbinėtojai Cigaretų ir kitų žinomų cigarečių, kreipė didelės domės padarymai Turkiškų cigareto ir jos didelis kapitalas daleido nupirkti geriausį Turkišką tabaką metalį ir metus. Buvo perkama geriausi rūšies tabako iš distrikto Samson, Maden, Dere, Djanik, Smyrna, Cavalla, Serres ir Kir (kur yra gaunami geriausi tabako lapai pasaulyje). Jis yra vartojamas padirbimui HELMAR. Ir yra sunku apskaituoti kiek mėnesių reikia padirbimui vieno mažo cigareto.

Didžiausi lapai Turkiško tabako tikrai nėra didesni, kaip mažiausi lapai Amerikoniško tabako. Daugumas jų yra mažesni kaip jūsų delnas. Jie yra du coliai pločio ir trys coliai ilgio. Jie yra tokio storumo kaip paprastas popieris ir reikia jų suvartoti tūkstantis kol padarai vieną svary tabako. Reikia vieno šimto geriausių rūšies Turkiško tabako lapo, kol padarai vieną lapą naminio tabako tokio didumo ir tokio sunkumo.

Tai tie švelnus ir ploni siūlėliai Turkiškų tabako lapų padaro Turkiškus cigaretas maloniais rukoiti. Reikia mažiau vėjo jų degimui (todel, kad Turkiškas tabakas lapas dega natūraliai) ir jis yra šaltas ir gardus. Natūralis kvapnavys, tu mažu Turkiškų tabako lapų, padaro Turkiškus cigaretas užaugindami. Gama sukurta kvapnų ir mažus lapelius-Havana lapai yra mažesni suliginus su Connecticut plačiais lapais ir daug malonesni rukoiti. Paskutiniai yra vartojami cigareto išdirbinėjame. Daug mažesnis yra Turkiškų tabako lapas suliginus su Virginia tabako lapu vartojamų cigaretuose.

Kaip Turkiškas tabakas lapas būna nukirstas, yra suvarstomas su kitais ant viršų ir padidintas ant saulės gerame Turkijos ore. Tai yra pirmas

procesas po nukirtimo lapo. Kaip ilgiau tie nukirsti lapai turi būti ant saulės, priguli nuo oro atmainų. Kaip jie užtektinai pavyja ant saulės, tuomet jie yra sudedami vienas ant kito, nuo 30 iki 100 lapų į būnų. Paskiau jie sudedami į pūndus ir siunčiami į prielaukas. Augščiau jūs matote iliustruotus tuos būndulius. Kiekvienas būndulis turi savyje tik vieną rūšį tabako.

Tabako kirtimo laike P. Lorillard Kompanijos ekspertai atlanko tabako augintojų ir apžiūri tabaką ir išrenkomi geriausi. Tie ekspertai yra renkami su didžiausia atida, nes jie turi be abejonės pažinti geriausį tabaką. Prie prielaukų kompanija turi didelius sandėlius kur tie tabakų būnduliai yra atšargiai sukraunami del pasiuntimo Amerikon.

Dabar daleiskite man nuvežti jus tūkstančius mylių atgal į Ameriką ir dirbtuve P. Lorillard Company, 71 St. ir Avenue "A", New York City, kur žinomi cigareta HELMAR yra išdirbinėjami. Tik keletą žodžių apie šią dirbtuvę: — Ji yra žinoma savo švarumu ir asmeniniu prižiūrėjimu. Aš darau dešimtis penki nuosimėliai yra sveikintaliai ir vartoja savo prigimtą kalbą. Kaip jūs einate nuo vieno augšio į kitą augšį, jūs pastebite švarumą ir užlaikymą gerai dirbtuvės. Gryndys, sienos ir lubos yra švarios kaip stalo uždangalas. Dirbtuvė, kuri užima visą miesto bloką, yra neseniai pastatyta ir yra pripažinta moderniška dirbtuvė visame pasaulyje. Kad dirbus prie malonių aplinkybių nežiūrint kokiame ore, yra leidžiama grynas oras. Kad padarius gerą temperatūrą prie uždaitytų langų prie lubų yra padarytos skylės, kurios leidžia šviežią orą ir čia visuomet tyras oras. Kitais žodžiais, čia yra visuomet tyras oras, kuris yra mazgojamas vandeniu tiesiai iš refrigerating išdirbystės. Darbininkai dirba švairaus apšvietimu, turi pasisluoti kambarius ir skaitymui kambarius. Vyrų visokių tautų yra sujungiami į vieną daiktą — jie yra linksmūs, užgandinti, daugelis darbininkų dirba su malonumu. Kaip aš esau nuo vieno augšio į kitą nenoromis natūraliai tuos faktus. Kuomet Turkiškas tabakas yra atvežamas iš tolimos keliolikos, jis yra laikomas kompanijos sandėly kol yra reikalingas vartojimui.

Užima nuo dviejų iki keturių metų laiko kol tabakas pasidarė saldus ir malonus rukoiti. Visi tabakų pundai yra sudėti eilėmis ir yra imamas papulius. Tai yra sumanumas Amerikos fabrikantų. Kaip tabakas užtektinai jau yra senas, tie būnduliai yra vėžami į dirbtuvę į maišymo kambarį. Kad tas būtų lengva atlikti, kambarius laikomas tinkamoje šilumoj, kad tabako lapai nasidarytų drėgnį ir minkštį palengvintų sumaišymui.

Cigareto negalima išdirbti geru kuru rie kvepėti, jie turi būti sumaišyti ne po vieno lapo, bet daug lapų vienu sykiu. Nėra galima gauti visokių rūšių tabako jei jis nėra maišomas didelėje daugumoje. Del tos priežasties kiekvieną rūšį cigareto turi sa-

vo formulą, kur reikia tam tikro nuošimčio visokių tabako lapų ir keleto sezonų užaugintų ir net įvairio didumo lapų. Maišymas tabako yra gerai prižiūrimas; žinoma, kad tabako lapai būtų sumaišyti, bet ne patys cigareta. Maišymas tabako lapų yra prižiūrimas labiausiai. Todel, netik iš eilių sukrauto tabako, bet ir iš pundulių yra maišomas. Yra imama po keletą lapų iš kiekvieno pundulio ir maišoma. Ir yra žiurima, kad nepaimti tabako iš tų pačių eilių. Tas sandėlis ir maišymas tabako kainuoja keletą milijonų dolerių. Daug rūšių užauginto tabako yra galima padaryti labai gerus cigaretas, kurie ir gerai dega ir yra gardūs rukoiti. Vyrų, kurie yra paskirti maišyti HELMAR cigareto yra parinkti geriausi.

Iš maišymo kambario Turkiškas tabakas yra paliusuojamas keturių metų išuglėjimo ir išskirtomas, kaip matote augščiau paveikslėlyje. Lapai yra apjuosti diržais ir įdėti į besisukantį cilindri, per kurį eina garas, ir juos yra pučiamas smarkus vėjas, taip vadinamas "cyklonas". Tabakas eidamas per toso cyklonus ir visokias duodas, malioši, tuo būdu tabakas perėjė per tuos cilindrus ir susimaišomas, yra gatavas papojimui. Ir jis pakliuna į peili dvidešimties colių platumo, kuris sukasi aplinkui. Ta mašina kerta 300 kartų į minutą ir atkerta keturių colių didumo žmotes tabako lapų. Tokių mašinų yra aštuonių, kurios nuolat kerta tuos sumaišytus tabako lapus, sukertama į dieną 5,000 svary tabako. Kaip tabakas yra sukiristas tuomet jis eina į kimšimo mašiną, kuri krato tabaką kol padaroma įj tinkamu del kimšimo "cigaretus". Švarus ir grynas tabakas eina per cilindert ir yra sudaromas į cigaretas. Kiekviename tabako prirengime jis yra prižiūrimas Ekspertu kurie mokinioi eile metų Jungtinėse Valstijose ir Turkijoje.

Mes abejojame ar yra pasaulyje greičiau veikiantios mašinos, kaip mašina dirbimui cigareto. Ji padaro 400 cigareto į minutą arba 190,000 kiekvieną dirbamą dieną. Išvaizduokite tokia dirbtuvę, kurioje yra septynios dešimtys penktos tokios mašinos ir visos eina vienu sykiu, kurios padaro keturiolika milijonų cigareto kasdien ir dar uždėda cigareto vardą ant popierio. Gal jūs pamanytėte, kad tos mašinos prašalina daug darbininkų iš darbo; kaip tik priešingai, kasmet žmonai yra reikalaujama daugiau ir daugiau darbininkų.

Bet leiskite man pasakoti toliau.

Atsiminkite, kad žmogaus rankos neapimnėja tabako kaip tik jis bus sumaišytas. Vienok, augštos rūšies Turkiškų Cigaretai yra sudedami į popierines skrytutes rankomis, bet ne mašinomis. Dar nėra išrasta mašinos kuri sudėtų cigaretas į skrytutes, iš priežasties, kad kiekvienas Turkiškas cigaretas yra kampuotas ir tapina savyje daugiau tabako negu paprasti cigareta. Kaip jie yra kampuoti, negalima jų kocioti. Gal jūs paklausite: kodėl išdirbėjai pakuoja cigaretas tokias kaip HELMAR ir po-

pierinius bakšelius, bet nevyntoja į pundelius. Atsakymas paprastas. Minkšti pundeliai neapsaugo cigareto nuo susilankymo ir sulūžimo, kaip atidaro. Štai kodėl jūs atrastėte, kad HELMAR Cigaretai po atidaroimo pakelio visuomet yra čiel ir tinkami rukoiti. Popieriniai bakšeliai visai apsaugoja cigaretas nuo sulūžimo arba sulankstymo ir jie yra vartojami augščiau rūšies cigaretais.

Kaip merginos užbaigia pakavimą HELMAR cigareto į bakšelius, jie yra siunčiami prie kitos mašinos kur ant jų yra uždėdama mėlyna valdžios antspauda. Kad apsaugojus kiekvieną pakelį HELMAR Cigaretų, P. Lorillard Company, užključia kiekvieną pakelį į permatomą popierą, kad neprieitų prie cigareto dulks ir kad neveiktų į juos oro atmainos. Po to jie sudedami į storus popierio pakelius, sudedami į skrynius, gatavi rukoityjams, kurie reikalauja geriausio cigareto.

Cigaretai gali būti klasifikuojami kaip ir grynas geras maistas. Tabako išdirbėjai, netik kad yra geri žinovai supakavimo, jie taipgi žiuri plačiau į ateitį ir apsaugoja savo produktus nuo susigadinimo. Tabako pardavinėjimas paskutiniaisiais metais pasidarė specialė šaka, tabako užlaikymas tur but ir yra tapė svarus, kaip lėntynos, kur yra sukrauti valgiai daugelyje švairių namų.

Mano pasakojime, aš norėjau su teikti jums aiškia idėja, kaip HELMAR Cigaretai yra padaromi ir kiekvienas, kuris atlanke išdirbystę, pamatė, kiek yra išlaikyti del P. Lorillard Kompanijos, kur išdirbinėja cigaretas jų pasismaginimui. Nuo išrinkimo tabako iki to laiko kol jis pasiekia pakuotę, negalima suliginti nei su viena kita išdirbyste, kad tiek daug išleistu, kaip šį įstaiga.

Mano supratimu, kiek aš galėjau iširti, Turkiškas tabakas del cigareto yra geriausias tabakas. Jei jie kainuoja ir keletą centų daugiau, todel, kad jų rūšis yra daug geresnė, negu kitų paprastų cigareto.

Sutraukus viską daiktą, išpuola, kad didesnę kainą Turkiškų Cigaretų negali būti sukaityta nuo rukoito reikavimo. Francijoje, Rusijoje, Austrijoje, Vokietijoje, Italijoje, Graikijoje, Turkijoje nors vieta auginimui Turkiškų tabako yra labai apribuota. Yra būtinas reikalavimas tų cigareto. Kitas dalykas, Turkiškas tabakas kainuoja nuo \$2.00 iki \$4.00 už svary augintojas, kuomet naminis tabakas kainuoja augintojams tik 23c. svary.

Išdirbinėtojai maišytų cigareto tikrai nedaryti išlaikyti maišydami Turkišką tabaką su naminiu tabaku, jei jie nebūtų paversti tai daryti. Jei Turkiškas tabakas yra geresnis už naminį tabaką, tai labai lengva suprasti kodėl Turkiškų cigareta yra daug geresnė. Jei jūs dar nebandėte cigareto padaryti iš gryno Turkiško tabako aš patarsiu jums pabandyti pakelį HELMAR šiandien. Tūkstančiai ir tūkstančiai rukočių virš šimto ruko HELMAR todel, kad jie suteikia didesnę užaugindimą.